

GORENJSKA

Leto: XI - ISSN - 1581-615X

Oktober 2010 • Številka 7

**Ponovno na razpolago
nepovratna sredstva**
za kotle na polena, sekance in pelete!

041 383 383
www.biomasa.si

BIOMASA

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

lesnina

Lesnino v mirnem spanec!

Optimo
Posteljni sistemi

O lastnostih in razlikah med ležišči in postelnimi vložki se posvetujte z Lesninim prodajnim svetovalcem.

ležišče Opal

samo v dimenziji 90 x 200 cm
pralna EMC pena z učinkoviti izzaji za ergonomski ležalni udobje
enostavno in udobno

redna cena: ~~249,00 EUR~~

akcija: cca. 20 %

akcijska cena: 199,00 EUR

ležišče Corona

dimenzije 80, 90 x 190, 200 cm
7-canalno jedro iz EMC pene z vgrajeno podlogo v udobnem delu
prodajna uspešnica zadnjih let

redna cena: ~~509,00 EUR~~

akcija: 15 %

akcijska cena: 432,65 EUR

ležišče Viscotherm 20

dimenzije 80, 90 x 190, 200 cm
enkratna razbremenilny površina na ležalni površini

redna cena: ~~729,00 EUR~~

akcija: cca. 32 %

akcijska cena: 499,00 EUR

ležišče Global Regular

dimenzije 80, 90 x 190, 200 cm
7-canalno jedro z vzmetmi v žepih in počivo iz komfortne pene
letos najbolje prodajano

redna cena: ~~344,00 EUR~~

akcija: 13 %

akcijska cena: 299,28 EUR

akcija za vse dimenzije

posteljni vložek Kompakt S

dimenzije 80, 90 x 190, 200 cm
trdota v predelu medenice si izbiramo po lastnih potrebah

redna cena: ~~84,00 EUR~~

akcija: cca. 10 %

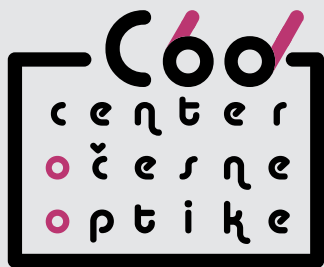
akcijska cena: 59,00 EUR

Akcija traja do 30. oktobra 2010

Cene veljajo za ležišča s srednjo trdoto.

PC KRANJ ... Staneta Žagarja 67
delovni čas: pon - pet, 9.00 - 20.00, sobota 9.00 - 18.00
PC JESENICE ... C. železarjev 4B
delovni čas: pon - pet, 9.00 - 20.00, sobota 9.00 - 13.00

Cene v oglaševanju so v evrih in veljajo za gotovinsko plačilo od 19. 9. do 30. 10. 2010, oziroma do razprodaje zalog. DDV je vključen. Objavljeni popusti se priznavajo na redne priporočene prodajne cene artiklov izbranih dobaviteljev. Popusti in cene veljajo za gotovinsko plačilo in se ne seštevajo. Slike so simbolične. Predane cene so priporočene prodajne cene dobaviteljev, ki so veljale pred akcijo in bodo veljale po akciji, ter so razvidne iz njihovih cenikov. Za morebitne napake v oglaševanju se opovedujemo. * Po tiskovno veljavnih prodajnih pogojih Lesnina. Nakup ako kakih artiklov je omejen na količino, običajne za gospodinjstvo uporabo. Aranžerski material niso vključeni v ceno izdelkov. Lesnina d.o.o., Cesta na Bokalce 40, Ljubljana.

pregledi in kontrola vida

- KOREKCIJSKA OČALA
- SONČNA OČALA
- ŠPORTNA OČALA
- KONTAKTNE LEČE IN TEKOČINE ZA LEČE

* OKULISTIČNI PREGLEDI VIDA

* IZDELUJEMO ŠPORTNA IN SONČNA OČALA Z DIOPTRIO

* POSEBNE UGODNOSTI ZA UPOKOJENCE

* PONUDBA OČAL NA RECEPT BREZ DOPLAČILA

Center očne optike. Center korekcijskih in sončnih očal ter kontaktnih leč. Vaš center!

Obiščite nas ob krožnem križišču v Naklem

Kranjska cesta 24, Naklo,
tel.: 04/595 13 14, GSM:040/ 87 37 20

DELOVNI ČAS: med tednom 8:30 - 18.30,
sobota 9.00 - 12.00, nedelje in prazniki
zaprto

Bogata izbira novih sončnih očal in korekcijskih okvirjev.

Očesni pregledi za očala in kontaktne leče.

Ne odlašajte - vaše oči so velik zaklad!

clariti

NOVO

Mesečne leče iz silikonskega hidrogela!

Poleg mesečnih leč Clariti™ priporočamo:

clariti 1 day
Dnevne leče iz silikonskega hidrogela

SAUFLON

Št. 1 v Angliji!

NOVO

SAUFLON synergil

Inovativna, napredna, večnamenska raztopina namenjena novi generaciji silikonskih hidrogelnih leč s trojnim delovanjem in brez konzervansov.

Raztopina Oxipol™ je hkrati sredstvo za čiščenje, razkuževanje in vlaženje.

Za vas v centru očne optike.

V SLOGI JE MOČ!

SLOGA

Kmetijsko gozdarska zadruga, z.o.o.

AKTUALNA PONUDBA

- semena trav
- velika izbira čebulnic
- možen nakup posameznih čebulnic

VSE ZA UREJANJE GROBOV

- velika izbira sveč,
- aranžiranje ikeban
- mačehe, krizanteme
- pesek in zemlja za grobove

PREVERJENA KAKOVOST

- čebulček in česen
- vrtno in ročno orodje
- semena, gnojila in zemlja
- darilni program in aranžiranje
- trajnice, lončnice in okrasni lonci

EKOLOŠKO VRTNARJENJE

- naravna bioaktivna gnojila
- gnojila iz rastlinskih izvlečkov
- naravna sredstva za varstvo rastlin brez čakalne dobe

ZA JESENSKA OPRAVILA

- posode za vino
- kadi za zelje in sadje
- PVC posoda in vreče
- mlini in stiskalnice za sadje
- zaboji za krompir, zelenjavo in sadje

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

- traktorji, balirke, prikolice, ...
- folija za ovijanje bal, mreže, vrvica, ...
- olja, maziva, ...

ODKUP LESA 031 648 016

NOVO V NAKLEM

CVETLIČARNA

V KVC SLOGIN VRT NAKLO

Ponudba rezanega cvetja, ikeban, žalnih vencev, aranžmajev, darilni program

KVC Slogin vrt Kranj
Šuceva 27
T: 04 2014 960

KVC Sloga Naklo
Cesta na Okroglo 1/a
T: 04 5951 940

KTC Sloga Šenčur
Kranjska cesta 29
T: 04 2519 772

Odprto: od 7. - 19. ure, sobota od 7. - 13. ure

OTVORITVENI POPUSTI

SLOVENIJALES

Slovenijales Trgovina d.o.o., Plemljeva ulica 8, SI-1210 Ljubljana - Šentvid

Otvoritveni popusti veljajo od 4.11. do 20.11.2010 v PE Cubis, Šenčur pri Kranju.

POPOLNA IZBIRA ZA VAŠ DOM

strokovno svetovanje · izmere · dostava na dom · vgradnja · ob nakupu z montažo le 8,5% DDV

DOBRODOŠLI NA NOVI LOKACIJI!

OTVORITEV
V ČETRTEK,
4. 11. 2010

Slovenijales Trgovina d.o.o.
Center sodobnega Bivanja CUBIS
Poslovna cona 2a, ŠENČUR PRI KRANJU
T: 04 201 92 50, M: 031 617 564
PON.-PET. 8.00-19.00 SOBOTA: 8.00-13.00

Paket z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem

Dopolnilno je zakon.

NAJNIŽJA PREMIJA
dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

NI STATUSA? NE BO PANIKE!

Zdravja ne prepuščaj naključju - skleni paket Vzajemna Mladi. **Se spleča!**

Če skleneš paket Vzajemna Mladi, prejmeš:

- dopolnilno zdravstveno zavarovanje Vzajemna Zdravje,
- darilni bon za 4 mesečne premije ob sklenitvi zdravstvenega zavarovanja Vzajemna Tujina MULTITRIP,
- torbico Vzajemna in
- ugodnosti za zavarovance Vzajemne.

Paket Vzajemna Mladi lahko skleneš do 31. 12. 2010. Več o darilih in zavarovanju v vseh poslovalnicah Vzajemne, na www.vzajemna.si ali na brezplačni telefonski številki 080 20 60.

Jaz zate, ti zame.

www.vzajemna.si ☎ 080 20 60

PE KRANJ

Koroška cesta 1

tel.: 04/ 201 03 00

- Kranj, Zlato polje 2, tel.: 04/ 201 03 01
- Jesenice, C. Cirila Tavčarja 3/b, tel.: 04/ 583 38 30
- Radovljica, Kranjska c. 2, tel.: 04/ 533 76 90
- Škofja Loka, Kapucinski trg 8, tel.: 04/ 511 25 20

oglasno sporočilo

NE POZABITE NA ZDRAVSTVENO VARNOST!

Matjaž Fajfar
direktor PE Kranj

Zdravstvena zavarovalnica Vzajemna želi obvestiti vse tiste, ki bodo izgubili status študenta ali dijaka, se prijavili na zavodu za zaposlovanje, dopolnili 26 let ali se prvič zaposlili, da bodo tako postali zavezanec za plačevanje doplačil k zdravstvenim storitvam. Obvezno zdravstveno zavarovanje jim namreč po izteku statusa stroškov zdravstvenih storitev ne bo več krilo v celoti, zato jim priporočamo, da si uredijo **dopolnilno zdravstveno zavarovanje**.

Mladim, ki jim poteče status študenta, svetujemo **pravočasno sklenitev** dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Če zavarovanja ne sklenejo v enem mesecu od vključitve v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja,

bo, skladno z zakonom, zanje veljala trimesečna **čakalna doba**. To pomeni, da bo zavarovanec tri mesece od sklenitve dopolnilnega zavarovanja ob obisku zdravnika še vedno sam kriil delež stroškov zdravstvenih storitev, ki bi sicer bili pokriti z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem.

» Zdravje je neprecenljiva vrednota nas vseh, zato ga varujemo in skrbimo zanj. «

Čakalne dobe ni, če oseba sklene zavarovanje v roku enega meseca od dne, ko postane zavezanec za plačevanje doplačil k zdravstvenim storitvam, običajno je to po prekinjenem ali zaključenem šolanju oziroma s pričetkom redne zaposlitve. Zakon predvideva tudi **poviševanje premije** za tri odstotke za vsako nezavarovano leto. V Vzajemni zato še toliko bolj priporočamo pravočasno sklenitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

V Vzajemni smo za mlade pripravili poseben paket Vzajemna Mladi.

Paket Vzajemna Mladi lahko skleneš do 31. 12. 2010 v vseh naših **poslovalnicah**, preko klicnega centra na brezplačni telefonski številki **080 20 60**, poiščite obrazce za info točkah Vzajemne in jih pošljite **po pošti**, pri sklenitvi zavarovanja preko www.vzajemna.si pa nudimo najvišji zakonsko dovoljeni 3-odstotni popust.

PRIMER SREČE V NESREČI

Mojco so zaradi zapletov ob infarktu pripeljali z rešilnim vozilom v bolnišnico, pregledali, ji slikali glavo ter hospitalizirali. Po 2-tedenskem okrevanju v bolnišnici so jo napotili na zdraviliško zdravljenje. V vmesnem času je imela preglede tudi pri osebem zdravniku, ki ji je predpisal ustrezna zdravila. S sklenjenim dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem se je izognila doplačilu zdravstvenih storitev v višini 1.179,67 EUR.

Primer je informativne narave.

NI STATUSA? NE BO PANIKE!

NAGRADNA IGRA DA NE BO PANIKE ...

GLAVNA NAGRADA: 1-mesečni najem avtomobila Volvo C30

Kupone in pravila sodelovanja za **NAGRADNO IGRO DA NE BO PANIKE ...** lahko najdete v naših poslovalnicah in na www.vzajemna.si. Nagradna igra poteka od 15. 09. 2010 do 31. 12. 2010.

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

Vzajemna, d.v.z., Vošnjakova 2, Ljubljana. Vsa zavarovanja se sklepajo po veljavnih pogojih Vzajemne, d.v.z.

Meja na Gorenjskem ni več, Kompas shopi ostajajo!

Kompas shopi ostajajo in so polno založeni.

Trgovine na Korenskem sedlu, Ratečah, Karavankah (za obisk ne potrebujete avstrijske vinjete, saj se lahko preko izvoza Jesenice vrnete nazaj na slovensko avtocesto) in na Ljubelju so odprte vse dni v tednu in založene z ekskluzivnimi blagovnimi znamkami.

Kompas Shopi že leta razveseljujejo svoje stranke s pestro izbiro tobačnih izdelkov in bogatim izborom alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Ponašajo se tudi z lastno blagovno znamko pijač Bogart; pelinkovec, borovničevac, medica, žganje, cviček ...

V trgovinah Kompas shop bodo na svoj račun prišli tudi sladokusci, saj so police polno založene s čokoladami Milka originalne kvalitete, čokoladnimi izdelki Nestle, originalno Nutello, tudi Nutello velikanko, ki tehta 5 kg, s slastnimi piškoti, Smarties in M&M bonboni, priljubljenimi Chupa Chups lizikami in še bi se našlo.

Najmlajši se bodo razveselili Kinder čokolad velikank, jajčkov s presenečenjem, predvsem pa takih in drugačnih igrač - Lego, Barbie, antistresnih igrač Touch me, plišastih igrač, punčk Defa, robotkov Hex Bug in vseh vrst avtomobilčkov.

Ko bodo otroci pregledovali njim namenjene police, pa staršem ne bo dolgčas na oddelku kozmetike, kjer je vedno na voljo strokovno svetovanje zaposlenih. Na prodajnih policah boste našli ženske in

moške parfume ter negovalno in dekorativno kozmetiko svetovno priznanih blagovnih znamk, kot so Chanel, Dior, Gucci, D&G, BVL, Boss, CK in še in še. Kompas Shop ima tudi ekskluzivno ponudbo organske negovalne kozmetike Organix, ter naravne kozmetike Clean Skin in Jeunesse.

Trgovine Kompas Shop se ponašajo tudi z bogato izbiro modnih dodatkov, od trendy torbic in denarnic, nakita, šalov in rokavic, do kovčkov in drugega potovalnega programa.

Za ureditev vašega doma je na voljo pestra izbira košar, umetnega cvetja, dišečih svečk, steklenih in lesenih vaz, setov sveč, toskanskih dišav ...

Z rednimi nakupi v trgovinah Kompas shop pa lahko tudi privarčujete, saj so imetniki Kompas shop kartice deležni številnih ugodnosti. Vsak mesec imajo v trgovinah novo ponudbo akcijskih artiklov, prirejajo svetovanja in izobraževanja o negovalni kozmetiki in ličenju ter degustacije in pogostitve.

Izbor v trgovinah je res tolikšen, da boste tu z lahkoto našli darilo za vsako priložnost in za vsakogar!

POZOR: Trgovine že polnijo police z izdelki za decembrska obdarovanja, zato vabljeni tudi po presenečenja za pod novoletno smrečico.

KARAVANKE
KORENSKO SEDLO
LJUBELJ
RATEČE

EKSKLUZIVNA PONUDBA PRIZNANIH BLAGOVNIH ZNAMK
UGODNE CENE

100% ORIGINALNE BLAGOVNE ZNAMKE

TRAVEL EKSKLUZIVNA PAKIRANJA

AKCIJE, NAGRADNE IGRE

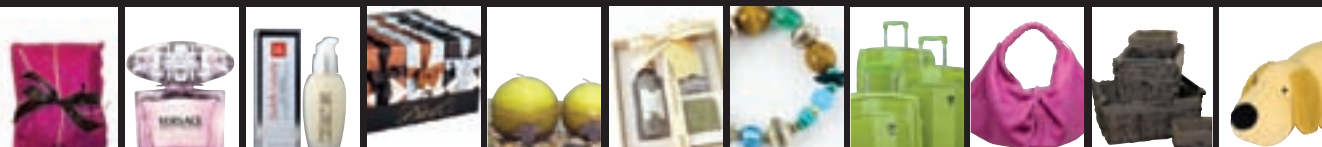
DEGUSTACIJE, PROMOCIJE

DODATNE UGODNOSTI ZA IMETNIKE KARTICE ZAUPANJA

**Vse to in še več ...
samo v trgovinah Kompas Shop**

ODPRTO VSAK DAN, TUDI OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH

www.kompas-shop.si

Največje kmetijske napake

Slovenija ima najmanj orne zemlje na prebivalca v Evropski uniji in največjo kvadraturu megamarketov na prebivalca. Zaradi prihajajoče prehranske krize je 58 držav že zaprlo meje za izvoz hrane, ker se bojijo lakote doma. Kaj bomo jedli Slovenci, ko bodo prodajne police prazne?

Anton Komat, ekološki ombudsman, kot mu pravijo, sicer pa svobodni raziskovalec, publicist, predavatelj, aktivist, je že pred petnajstimi leti tudi v dokumentarni oddaji Kako zelena je moja dolina opozarjal, kaj se bo zgodilo, če z okoljem ne bomo ravnali odgo-

vorno. Sodobna tehnološka družba se je postavila nad vse, vendar nadčlovek narave ne bo prelishil, kot se je že izkazalo s sušami, poplavami. "To, kar danes vidimo, ni več tradicionalna slovenska krajina z mozaično strukturo, pestrostjo posevkov, kolobarjenjem,

poljedelcem in živinorejcem v eni osebi. Kmet, ki je pristal na koncept industrijskega kmetovanja, je pristal na to, da bo uničil rodnost prsti. Vedno vprašam, kaj bodo pustili svojim potomcem? Monokulture uničujejo krajino, tudi zato imamo težave z vodo, sušo,

Anton Komat

rodnostjo in erozijo prsti. Gre za kopičenje napak v pokrajini in izgovor na podnebne spremembe je lahko zelo nevaren, ker zavaja," opozarja Anton Komat.

Genski pirati tudi pri nas

"Največji problem je izguba biotske pestrosti, izumiranje tradicionalnih kulturnih rastlin. Naši predniki so dobro vedeli, katere sorte so odporne in prilagojene naši klimi in biološki sestavi tal. Tik pred drugo svetovno vojno je bilo popisanih 1200 varietet fižola v okrnjenem območju današnje Slovenije, po ocenah pa naj bi jih bilo vsaj 3500. Koliko starih sort drevja so vzgajili naši predniki, v opuščenih kočevskih vaseh so še vedno starodavni sadovnjaki. Če greste danes v semenarno, koliko domačih sort boste še našli? Verjetno nobene, vendar veliko uvoženih iz Italije, Nizozemske; te sorte so patentirane in so individualna lastnina podjetij, ki jih prodajajo. V Sloveniji smo v zadnjih petdesetih letih brezbrizno uničevali to izjemno pestrost starih sort, ki pred našimi očmi še vedno izumirajo. Velike multinacionalke izvajajo veliko gensko piratstvo po vsem svetu. Imajo plačane iskalce semen in cepičev starih sort (lovce na semena ali genske pirate), ki cepiče potem registrirajo kot lastne sorte. Genski pirati so odlično izobraženi in dobro plačani ljudje, ki krožijo po svetu in kradejo semena. Ne mislite, da se to po Sloveniji ne dogaja. Zato trdim, da je največja polomija v Sloveniji, da nismo zavarovali genske pestrosti in da posameznih sort nismo pa-

tentirali kot nacionalno intelektualno lastnino. Za reševanje starih sort je pri nas še vedno namenjenih le nekaj deset tisoč evrov na leto, kar je katastrofalno," opozarja Komat.

Izguba biotske pestrosti narave

V Sloveniji je 70 odstotkov obdelovalnih površin namenjenih koruzi, pa ne za človeka, ampak za hrano živalim. Zato imamo tako majhno samooskrbo prebivalstva, poudari sogovornik: "Pokrajino so s preurejanjem prilagodili velikim serijskim proizvodnjam industrijskega kmetovanja, ki je kemično podprto. Če hočeš imeti monokulturo, seveda moraš nujno spremeniti pokrajino, regulirati, posekati vegetacijo, ki je konkurenčna. Tako so izginile ozare, obmejki, mejice, potočki, skratka vse, kar je jedro biodiverzitete. Idealno uničeno tradicionalno krajino lahko vidite na primer v okolici Moravskih Toplic, kjer ni enega grma, drevesa, vse je "zradirano" do tal. Reke so speljali v premočrtne kanale."

Kemična gnojila so se pretirano uporabljala po celi Evropi, zato je Evropska unija sprejela zakonodajo, ki nalaga znižanje porabe NPK gnojil. "Namesto tega so kmetje začeli polivati z gnojnico. Gnojnica uniči večino cvetnic, čebele izgubljajo hrano, tudi zato imamo pomor čebel. Gnojnica konča v vodotokih, v podtalnici, masovno umira vodni živelj. Uničuje se rodnost prsti. Kmetom rečem, pogledjte na svojo njivo, koliko imate sploh še deževnikov, ki jim ne pravimo zaman, da so drobovje tal. Sodobni kmet je danes na

100-, 200-konjskem traktorju izgubil stik z zemljo. Na dvorišču zleze na traktor, se pelje do njive, jo obdela in se vrne. Ne stopi s traktorja, nima prsti v rokah. Deževniki pa so najbolj dragocena bitja, ki v dvajsetih letih kompletno obnovijo ves humus do globine oranja, če jih le ne uničimo s fungicidi (protiglivičnimi strupi). Eno samo škropljenje s kombinacijo fungicidov uniči nekaj ton deževnikov na hektar. Deževniki obogatijo prst na tako stopnjo, da imamo petkrat več dušika, sedemkrat več fosforja in enajstkrat več kalija. Sploh ni treba gnojiti, če pustimo te živali in jih ne ubijemo s strupi. Primerjal sem učbenike agronomije iz časov po drugi svetovni vojni in današnje. Z grozo sem ugotovil, da so takrat poznali okrog 140 škodljivcev, danes jih je več kot tisoč. Torej smo ustvarili skoraj desetkrat več škodljivcev! Še en podatek: le 0,1 odstotka pesticida doseže ciljnega škodljivca, pobi je pa vse drugo naokrog. To je katastrofalna neučinkovitost oziroma uničenje drugih vrst, ki niso škodljivci. Prav vsako življenje v talnem življenju je pomembno, ker vzdržuje dinamično ravnovesje narave."

Tudi vodni režim vpliva na kmetijstvo

Reke so imele včasih naravna razlivanja območja na travnikih. Na približno deset let so se razlivala na travnike za nekaj dni. Danes z regulacijo rek prezaporejamo vodno maso. "Z regulacijo v zgornjem toku reke Vipave so poplavni val samo premaknili v nižji del, zato smo imeli pod vodo Dornberk.

"Posledica izsekavanja gozdov in gradnje ob reki Savi od Radovljice proti Kranju je, da je spodnji del Save pod vodo. Poplavni gozd je prej zadrževal vodo, enega takšnega vendarle še vidite v Naklem. Tu so kmetje ohranili modrost prednikov, to je poplavne travnike. Reka, ki poplavi travnik, pusti najbolj fin mulj, ki je tudi najboljše gnojilo. Mi pa mislimo, kako močni smo s tehnologijo."

"Kmetom rečem, pogledjte na svojo njivo, koliko imate sploh še deževnikov, ki jim ne pravimo zaman, da so drobovje tal. Sodobni kmet je danes na 100-, 200-konjskem traktorju izgubil stik z zemljo."

OPTIKA ALEKSANDRA
OKULISTIČNI PREGLEDI
za očala in kontaktne leče
Qlandia Kranj
www.optika.si tel 04 234 234 2

Naslovnica: Pohodniki na Ojstrici
Foto: Filip Vodnik

MOJA GORENJSKA JE PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljše leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In seveda poskrbimo za sprostitev in zabavo. Samo zaradi vas predem misli. Naglas.

Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki.

Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanima tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presenetili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

Dobrodošli v družbi naročnikov Gorenjskega glasa.

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 80.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglasnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47. Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. MOJA GORENJSKA, številka 7, oktober 2010, je priloga 83. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 19. oktobra 2010.

Da se bo to zgodilo, sem opozoril že pred leti. Reko Muro so speljali v kanal in ko je vodni tok dosegel mejno hitrost, je začel sesati vodo iz podtalnice in dobili so sušo. Rekam je treba vrniti razlivna območja tam, kjer so že bila. Nemcem je poplavljalna reka Ren, zato so odbetonirali kanale in tok reke vrnili nazaj v stanje, kakršno je bilo prej. Tudi hiše so včasih gradili na drugi rečni terasi, nikoli na prvi, to je šele zadnjih dvajset let; zdravilišče Laško na primer so zgradili na prvi rečni terasi! Dolinsko dno je lastnina reke, tu človek nima kaj iskati. Neverjetna je zaverovanost v moč tehnike, vendar če bomo še naprej regulirali in gradili nasipe, bomo izsušili celo Slovenijo. Jasno in glasno je treba postaviti vprašanje: kaj je javni interes? Naj država odpre mošnjo in ljudem, ki so jim dovolili gradnjo na prvih rečnih terasah, da zemljo in hišo drugje. To bo dolgoročno najceneje. V Nemčiji in na Nizozemskem, ko je bilo 300 tisoč hiš pod vodo, so hiše podrli, ljudi pa preselili drugam," ponazori ekološki ombudsman.

Prehranska varnost državljanov

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja smo imeli v tedanji Jugoslaviji več kot 70 odstotkov samopreskrbe pri prehrani, kar je bila strateška naravnost države, da je bila neodvisna od tujine v primeru blokad. Zdaj imamo globalizacijo, in kot poudari Komat: "Slovenija in Finska imata najmanj orne zemlje na prebivalca v Evropi,

Slovenci pa imamo največjo kvadraturu megamarketov (največ trgovinskega prodajnega prostora) na prebivalca. Ko smo šli v globalizacijo, je prevladala miselnost, saj bomo vse kupili, svetovni trg ima vsega dosti. Angleži imajo danes 74-odstotno samooskrbo, pa je država ravno tako globalizirana, pri nas pa je samooskrba s hrano krepko pod 50 odstotkov! Angleži so celo sprejeli program DEFRA, ker se želijo približati 100-odstotni samooskrbi zaradi nacionalne varnosti, da prebivalci ne bodo lačni. Svetovni sistem prehrane je tako "našponan", da lahko počti. Letos smo to že občutili, ko je Rusija zaradi suše in požarov zmanjšala izvoz žita. Še so večja krizna območja na svetu: veliki žitarici Avstralija, ki ji nenehno grozi suša, in Kanada, ki jo lahko doleti zmrzal. Centralni del Amerike ima obširne monokulture, kjer pa so že imeli eksplozijo glive, ki jim je zradirala tretjino koruze. Če ima samo en velik kompleks žitaric na svetu velike probleme, se ves svetovni sistem lahko razsuje."

V Sloveniji imamo bore malo orne zemlje, 70 odstotkov je zasede koruza za prehrano živali. Po zadnjem popisu je pri nas nekaj manj kot 500 tisoč krav, veliko več krav, kot je razpoložljive hrane za njih. Torej tudi hrano za živali uvažamo, izpostavi sogovornik: "V živinoreji smo blizu 100-odstotni samooskrbi, kar zamegljuje realno sliko, da imamo v poljščinah, sadju in zelenjavi katastrofalno samooskrbo. V žitaricah je samooskrba nekaj nad 40 odstotkov, za sadje ste pa že sami omejnili (novinarka, op. a.), da uvozimo na

"Tako kot druge dejavnosti v Sloveniji je tudi kmetijstvo organizirano sektorsko. Kar je slabo, opozarja Anton Komat: "Do kmetijskih napak prihaja predvsem zaradi sektorske, razmejene organiziranosti. Tipičen primer so bile poplave: eni bi namakali, drugi osuševali, tretji regulirali, četrti obsekavali obrežno vegetacijo. Vsak ima svoje konceptualno področje, s katerim upravlja, celota je pa izgubljena. Nedavne poplave so bile nauk narave, da ta pogled ni več pravi in da pelje v polomijo, v nesrečo. Reševanje problema v enem sektorju lahko povzroči nove probleme v drugem sektorju. En župan bi gradil cesto, drugi župan obrtno-poslovno ceno, tretji nasipe ... vse to pa ob povrju iste reke. Tudi prst na primer ni samo področje kmetijstva, ampak je tudi področje biodiverzitete. Potreben je celovit vpogled v kmetijsko dejavnost in posledično na celoten ekosistem."

leto 100 tisoč ton svežega sadja. Nobe- ne rezerve torej ni za naše kmetijstvo, čeprav bi s tem lahko rešili male kmetije propada. Koncept, da bi Slovenija imela samo velike kmetije, je nemogoče speljati, že zaradi konfiguracije terena ne. Slišal sem za podatek, da vsak dan propade ena mala kmetija v Sloveniji. Velike kmetije in le nekaj jih je, ki imajo čez sto hektarov, pa še te imajo v večini gozdne površine, je nemogoče "vreči" na svetovno tržišče. Velik del denarja (subvencije) bi morali presmeriti v manjše ekološke kmetije in slovenski kmet mora postati tisto, kar je vedno bil. Je krajinski vrtnar in mora prehraniti lokalno skupnost, zato je treba obnoviti tudi tržnice. Šokiran sem nad podatkom, da naj bi slovenski kmet za tono pšenice dobil 120 evrov."

Krave na sončni pogon

Celotno industrijsko kmetovanje temelji na nafti. Kaj bo čez petnajst, dvajset let, ko svetovni analitiki napovedujejo, da bo naftne zgodbe konec, še vprašamo ekološkega ombudsmana: "Vam dam primerjavo o kravi na

sončni pogon naših prednikov in današnji kravi na naftni pogon. Krava na sončni pogon ima štiri noge, glavo in rit. Sama išče hrano. Sama se pase in ker se iztreblja na pašniku, tudi sama "reciklira". Ker ste jo spustili na prosto, je srečna od pomladi do zime, pozimi pa jo hranijo s senom. Krava na naftni pogon ne sme biti na fitnesu, je privezana, na miru, da bo hitreje bajsa. To gre, dokler je nafta poceni in kmet mora narediti vse tisto, kar je krava prej naredila sama. Z nafto mora pognojiti, pokositi, obrniti, naložiti, pripekljati do gobca in potem tisto, kar krava reciklira, še nekam odpeljati. Industrijski koncept je sicer prinesel nekaj mesa več, ekonomika se je izšla, ampak le zato, ker je bila nafta poceni. Nafta pa se draži in je kmetovo delo precej dražje in tudi kmet težje preživi. Zato mora imeti vedno več krav, vedno več površin, vedno več subvencij, kar je ameriški sindrom. Treba je preiti nazaj na sončni pogon! Tako kot gremo v korak s fotovoltaiiko in ogrevalnimi sončnimi napravami, se mora tudi pridelava hrane vrniti na sonce. Dober primer kmetijstva brez nafte je Kuba, ki ima danes stodontotno samo-

oskrbo s hrano. Dežela je zaradi politične blokade ostala brez nafte. Toda morali so preživeti in vse so vrnili na lokalno skupnost, pridelavo in porabo hrane," na tem primeru zaključuje Anton Komar, s poudarkom, da torej obstajajo recepti za rešitve. Tudi za slovensko kmetijstvo.

Suzana P. Kovačič, foto: Tina Dokl

Z vami že 18 let

SVEČARSTVO LAMPE

Vabljeni v našo prodajalno na Sp. Brniku, kjer Vam nudimo velik izbor kakovostnih nagrobnih sveč po zmernih cenah.

Delovni čas:
četrtek in petek od 9. do 17. ure
sobota od 8. do 13. ure

NOVO!

V oktobru delovni čas:
ponedeljek - petek od 9. do 17. ure
sobota od 8. do 13. ure

Metka Lampe s.p., Sp. Brnik 69, Cerklje
tel.: 04 25 22 904

Bodo vremena Koroščem se zjasnila?

Visoke so Karavanke, a ne toliko, da ne bi tudi na Kranjskem zaznali, kako na Koroškem zori nekaj novega. Novi, osvežilni veter je zapihal v zadušljivem ozračju, v katerem je 90 let po plebiscitu umiralo slovenstvo v Rožu, Podjuni in Zilji ...

Miha Naglič

Na nedeljski paradi 10. oktobra, ob 90. obletnici plebiscita, bi bilo na prvi pogled vse po starem, že videno, če ne bi v njej sodelovali tudi Slovenci. Nosili so table z dvojezičnimi napisi svojih občin: Feistritz ob Bleiburg / Bistrica nad Pliberkom, Eisenkappel-Vellach / Železna Kapla-Bela ... Župan slednje naj mi ne zameri, če se malo poigram z njegovim imenom **Franc Jožef Smrtnik**. Kako simbolno je! Ime nepozabnega cesarja spominja na stare avstrijske čase pred plebiscitom, ko je bilo na Koroškem Slovencev še v obilju, priimek na tisto, kar jih je doletelo po plebiscitu, na dolgo umiranje ... Zdaj pa ravno ta župan v živo priča o tem, da na Koroškem Slovenci še živijo in ne kanijo umreti. Dokončna rešitev (Endlösung) bo preživetje, ne smrt. A bolj kot slovensko dopolnjena podoba parade so bile pomenljive besede, izrečene pred njo. Najprej je deželni glavar **Gerhard Dörfler** priznal zgodovinsko dejstvo, da so bili slovenski glasovi tisti, ki so na ljudskem glasovanju v coni A odločili, da je ta ostala v Avstriji in se Koroška ni razdelila. Ob 12 tisoč Nemcih je namreč za Avstrijo glasovalo tudi 10 tisoč koroških Slovencev. Koroški deželni zbor je 28. septembra 1920, na svoji zadnji seji pred plebiscitom, sprejel izjavo, ki so jo nato razširili z letakom v visoki nakladi in so ji mnogi od naših rojakov verjeli. "Deželni zbor izjavlja torej - v svesti si odgovornosti - v imenu po njem zastopanega ljudstva, da hoče čuvati nad jezikovnimi in narodnimi

posebnostmi slovenskih Korošcev zdaj in v vseh bodočih časih in da bode skrbel za njih duševno in gospodarsko povzdigo ravno tako, kakor za ono nemških prebivalcev. Podrobni načrt, kako izvesti ta načela, se bo po zopetni združitvi izdelal sporazumno z zastopniki koroških Slovencev." Ta slovesna obljuba štiti vse koroške Slovence! Zato glasujte 10. oktobra za nedeljeno, svobodno Koroško z zeleno glasovnico in raztrgajte belo!" "Zdaj in v vseh bodočih časih"! Ta izjava torej deželni zbor zavezuje še zdaj in deželni glavar to ve.

Na to obljubo je svojem izvrstnem govoru ob 90-letnici plebiscita v veliki dvorani grbov v deželnem dvorcu v Celovcu, v petek pred plebiscitno nedeljo (tudi 10. oktobra 1920 je bila nedelja) spomnil tudi **dr. Valentin Inzko**, novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS). Deželnega glavarja je sicer razjezil, ker je namesto predvidenih sedem govoril kar 46 minut! A ni dolgovezil, povedal je veliko tehtnega o preteklosti in sedanjosti, največ navdušenja pa požel ob svojih smelih napovedih skupne prihodnosti vseh Korošcev. Skupna Koroška je tudi naslov njegovega govora, ki si ga lahko preberete na spletni strani NSKS, žal v trenutku, ko to pišem, le v nemščini. Izpostavimo nekaj poudarkov. O Koroški in slovenski manjšini kot mostu: "Manjšina lahko pomembno vlogo odigra pri vlogi Koroške kot mostu do evropskega vzhoda in jugovzhoda." O sožitju obeh jezikov: "Drugi deželni

jezik bo običajen in samoumeven. Ne bo več nobenih bojazni in krajevni napisi bodo zanimali samo še turiste in eventualno zgodovinarje. Nad njimi ne bo tančice hladu." O strpnosti in odprtosti: "Koroška ne bo več znana po svoji obrambni drži, pač pa po svoji uspešni, strpni, odprti, večjezični in strateško naprej usmerjeni družbi ... kjer ima človek z dvema ali več jeziki večje možnosti in se lažje uveljavi v globaliziranem svetu." O pozdravljanju: "Ne da bi izgubili lastno identiteto, bomo drug drugega pozdravljali z 'dober dan' ali 'Guten Tag' in se poslavljali s 'srečno' ali 'auf Wiedersehen.'" Govor v nemščini je sklenil s slovenskim pozdravom: "Srečno, Kärnten! Srečno, Koroška! Hvala lepa, buhvoni!" Takšno naj bi bilo novo vzdušje v "skupni Koroški" že čez deset let, ob stoletnici plebiscita. Bog daj, da bi bilo res! Takšna Koroška bi bila tudi za nas čisto drugačen sosed. Na proslavi, na kateri je govoril Inzko, je kot gost sedel tudi Renzo Tondo, predsednik vlade italijanske dežele Furlanije - Julijske krajine. Predstavnika slovenske vlade ni bilo, čeprav je bil povabljen. Zato, ker avstrijska in koroška vlada še nista izpolnili vseh ustavno in zakonsko zagotovljenih obvez do svojih državljanov slovenskega rodu. Upajmo torej, da bodo do 2020 res izpolnjene in bomo zraven.

Miha Naglič

90-letnica plebiscita na Koroškem
Foto: Silvo Kumer, Novice Celovec

Nusa Penida - raj za pustolovce in potapljače

Kocka je padla nekega novembrskega popoldneva 2009, ko smo se odločili, da gremo poleti na "roadtrip" po Indoneziji. Po nakupu letalskih vozovnic do Džakarte smo imeli še približno pol leta časa za priprave in izbiro zelenih krajev. V naslednjih vrsticah vam bom poskušal predstaviti zame najlepši del potovanja, Nuso Penido.

Nusa Penida je majhen čaroben otok jugovzhodno od Balijskega otočja. Otoček je hribovit in poraščen z bujnim tropskim rastjem, okrog njega pa se vije asfaltna cesta z vmesnimi obcestnimi vasicami ter z obalnimi nasadi morskih alg. Na otok je mogoče prispeti le z ladjicami, ki dnevno vozijo iz pristanišča v Sanurju - beri peščena plaža z nekaj srednje velikimi čolni - katamarani. Na voljo so tako imenovane "speedboat" turistične ladjice in ladjice javnega prevoza, ki so si zelo podobne, le cena prevoza je precej različna. Cena prevoza s turistično ladjico se giblje

med 200 tisoč in 400 tisoč rupijami (17-34 evrov), odvisno, kako dobro se ti uspe pogoditi. Za isto pot z javnim transportom pa odštejete le 60 tisoč rupij na osebo oziroma nekaj več kot 5 evrov. Slednjo smo seveda uporabili tudi sami.

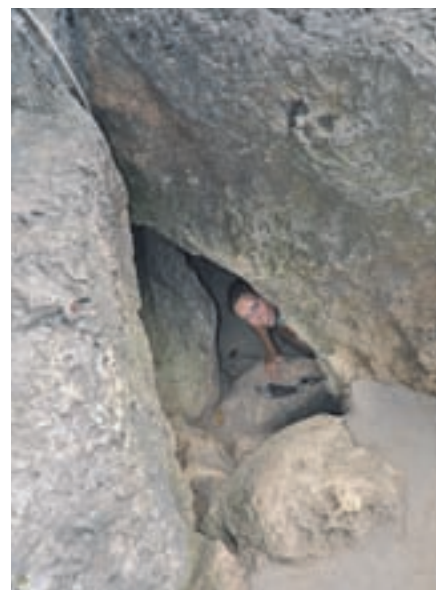
Ne glede na izbor ladjice si je potrebno zmočiti noge, v primeru vala pa še malenkost več. Zelo pomembno je, da si oblečen v oblačila, ki se lahko zmočijo. Na ladjici javnega transporta ne smeš biti presenečen, če se bo ob tebi vozil piščanec v vreči ali pa povsem nov LCD televizor. To je namreč edi-

ni način za Indonezijce, da pripeljejo potrebščine na otok ali z njega.

Po uri in pol plovbe med domačini smo prispeli na rajsko, neokrnjeno plažo, poraščeno s palmami, česar zaradi močno razvitega turizma na Balijskem skorajda ni več mogoče videti. Izkrkali smo se prav tako v morje nekaj metrov pred obalo. Tam so nas obkrožili domačini, ki so ponujali najrazličnejše usluge, od prevoza, kosila, do prenočitve. Sami pa smo jih poprosili le za nekaj informacij, in sicer, kako priti do potapljaškega centra, ki je bil na srečo le dobrih tristo metrov od pristanišča.

Jama Karangsari

Vhod v jama Karangsari

MM Diving center vodita Čeha Milan in Monika. V sklopu svojega potapljaškega centra ponujata prenočišča, restavracijo in vrhunsko potapljanje. Cena prijetno urejene dvoposteljne sobe s kopalnico in opremljene z ventilatorjem ter zajtrkom za dve osebi znaša 200 tisoč rupij (17 evrov). Potapljanje, ki vključuje izposajo zelo dobre opreme, prevoz z ladjo, kosilo in dva potopa, pa znaša od 50 do 60 evrov, odvisno od zahtevnosti in lokacije potopa.

Še isti dan smo si izposodili motorje in se odpravili raziskovat lepote tega zanimivega otočka. Asfaltirana cesta, ki se vije ob obali med preprostimi vasicami, nas je popeljala do Goe Karang-sari oziroma jame Karang-sari na vzhodu otoka. V turističnih vodičih je ta naravna jama predstavljena kot fenomen, ki se vije pod enim izmed hribov in je dolga 300 metrov, široka 50 in visoka 30 metrov. Zanimivo je, kakšne predstave smo imeli. Sam sem pričakoval vhod skoraj kot v Postojnsko jamo, a tam je bila le majhna tabla z napisom Goa Karang-sari in puščica, ki je kazala po dolgih stopnicah navzgor. Na vrhu stopnic smo stopili na majhno ploščad z dvema pisanima tempeljčkoma na vsaki strani in nekaj menihi, ki so nas prijazno gledali. Po nakupu vstopnic za nekaj več kot evro na osebo smo se odpravili v jamo skozi ozko odprtino, ki se je skrivala med skalami za enim izmed številnih tempeljčkov. Vhodna odprtina je bila manjša kot pokrov cestnega kanala in dolga približno kakšen meter in pol, zatem pa je sledilo presenečenje ...

Na drugi strani nas je pričakala veličanska dvorana, ki nas je vse popolnoma osupnila. Iz ene skrajnosti v drugo v razdalji dveh metrov! Jama je bila osvetljena in polna majhnih tempeljčkov. Po dobrih 15 minutah počasne hoje smo ugledali prve žarke sončne svetlobe in čudovit pogled v notranjost otoka Nusa Penida; živo zelena barva, do koder sega pogled, palme, vrhovi hribov, opice, ki se prosto sprehajajo, skratka pogled, ki osupne vsakogar.

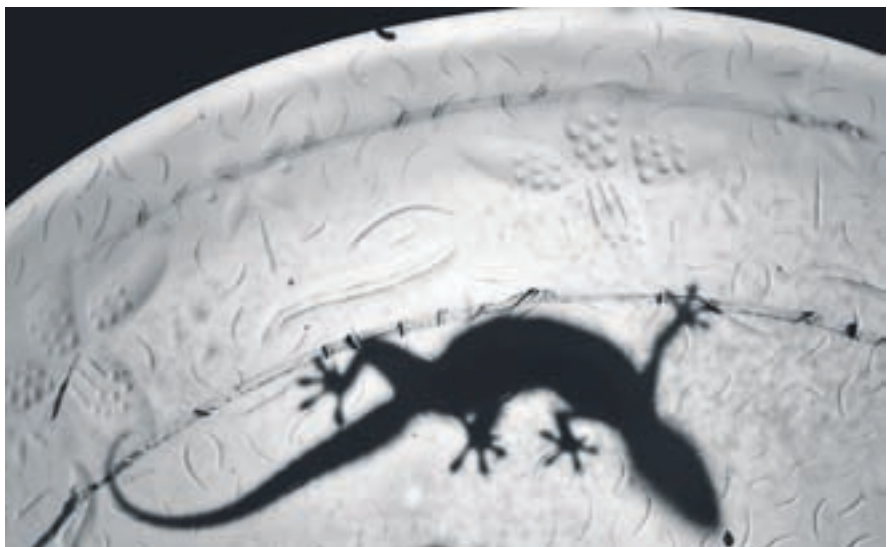
Odpeljali smo se še na zahodni del otoka. Cesta nas je spet vodila skozi preproste vasice, obdane z bujnimi koskovimi palmami na eni strani in

Klifi

Mulčki

Silhueta Gekona

Proti Manta

Sončni zahod

Slovo od Nuse Penide

turkiznim morjem z nasadi morskih alg na drugi strani. Ljudje so nas z zanimanjem opazovali in nam mahali, nas pozdravljali, tu in tam pa je priletel kakšen mulček celo na cesto in nastavlil roko za petko, v slengu mladih "give me five". Ljudje so na splošno zelo sramežljivi, a že preprost nasmehek jim da vedeti, da so tvoji nameni dobri in so ti takoj pripravljeni pomagati. Če pa primakneš še kakšnega tisočaka rupij ali bombon za mulčke, pa se odpre povsem nov svet gostoljubnosti. Tukaj malenkosti in simbolika še veliko pomenijo. Ljudje niso reveži, čeprav živijo v preprostih barakah in brez razkošja. Imajo drugo bogastvo, ki smo ga Evropejci že zdavnaj izgubili, vsaj večina.

Z oddaljevanjem od obale proti notranjosti so se vasice pojavljale vse bolj redko. Tudi cesta se je začela dvigovati in je zavila med nasade banan in kokosovih palm, obdane s številnimi tempeljčki. Tu se odpre povsem drug svet, hribovit, s pogledom na morje v daljavi. Nekje vmes smo zavili z glavne ceste na stransko in se pripeljali prav do na videz zapuščenega tempeljčka na robu klifa, ki se je dvigoval najmanj 100 metrov nad morjem. Le omamni vonj dišeče se kadečih palčk nam je dal vedeti, da tempelj redno obiskujejo domačini, ki svojim bogovom prinašajo darove.

Po vrnitvi na glavno asfaltirano cesto smo se začeli počasi spuščati v dolino palm, vse dokler nismo prispeli na "Cristal Beach" ali kristalno plažo. To je plaža vseh plaž, z belo mivko, toplim morjem in sončnim zahodom, kakršnega redko kje doživiš.

Plaža je idealna za poležavanje na soncu, gradnjo peščenih gradov, plavanje ali pa potapljanje na dah. Podvodni svet je prečudovit, poseljen s koralami in ribicami vseh barv in oblik. Videli smo tudi izredno strupeni živali plamenko ali "lion fish" in morsko kačo ter druge zanimive ribe, kot sta klovn riba - kdo ne pozna simpatične ribice Nemo - in "triggerfish" ali riba napihovalka. Težko je opisati takšno barvno in vrstno raznolikost. V nasprotju z natrpanimi plažami Balija je tukaj mogoče uživati mir le ob zvoku morskih valov in zelo verjetno je, da si celo sam na tej peščeni plaži, ki se razteza vsaj 500 metrov.

Nosač alg

Veliki Mesec-Mola mola

Po čudovitem sončnem zahodu smo se odpravili proti domu, kjer smo ob večerji z Milanom mlajšim, dvema Italijanoma in Francozom snovali potapljaški načrt za naslednji dan in še pozno v noč uživali v dobri družbi. Tukaj se čas ustavi, lahko se resnično sprostiš in odklopiš ter uživaš prav vsak trenutek.

Naslednji dan smo se po odličnem zajtrku odpravili z ladjo na lov za "molo-molo" ali morskim mesecem in za velikimi mantami. Naš prvi potop je potekal nedaleč stran od kristalne plaže, kjer je predvsem ob visoki plimi mogoče videti živi fosil - ribo mola-mola. Dolga je približno dva metra in visoka tri metre, je ploščata in najtežja predstavница rodu kostnic, ki lahko doseže maso ene tone.

Po skoku v morje se je med umirjenim spustom ob pisani koralni steni nenadoma, na globini 29 metrov, prav pred našimi očmi pojavila mola-mola. V tistem trenutku sem verjetno porabil vsaj 20 barov zraka v jeklenki. Ampak moram priznati, da je bil to zame najbolj veličasten trenutek celotnega potovanja. Plavati ob tako edinstveni živali, le dober meter stran, je res nekaj nepozabnega.

Čas pod vodo je prehitro minil in morali smo se vrniti na površje ter se odpeljati na drugo stran otoka in sicer proti čistilni postaji Mant, po imenu Manta 66. Pot do tja nas je vodila ob velikanskih klifih, obsijanih s soncem. Pokrajina spominja na tisto iz filma Jurski park. Po dobri uri smo prispeli do prej omenjene lokacije potopa in

fantazija se je začela. Dobrih 15 metrov pod vodo, ob dobri vidljivosti in ob rahlem toku sem bil obkrožen s šestmetrskimi nežnimi velikani, za katere se zdi, kot da jadrajo pod vodo. Nepopisen občutek je videti te živali v svojem naravnem okolju in plavati ob njih brez strahu, kljub temu da sem tujec in le gost v njihovem okolju.

Indonezija je krasna, ljudje so prijazni in veseli, pripravljeni pomagati po svojih najboljših močeh. Le izogniti se je treba največjim turističnim krajem in znamenitostim, ki so že povsem pod vplivom sodobnega načina življenja in naglice.

Na otoku smo ostali še en dan in spet raziskovali njegove skrite kotičke in lepote morskih globin, nato pa smo se naslednje jutro z ladjico vrnili v Sanur na Baliju, od koder smo svojo pot nadaljevali proti novim dogodivščinam. Ampak izkušnja Nuse Penide je ostala globoko v nas; lepoto narave in načina življenja lahko opišem le kot Raj na Zemlji.

P. S.: Tisti, ki si želite divje nočno življenje, surferske valove, luksuzno namestitev in druge različne oblike "zabave", si morate izbrati drug kraj, kajti Nusa Penida je umirjen otoček s čudovitimi naravnimi čudesi in preprostimi ljudmi.

Niko Brecel

Nusa Penida - dobro je vedeti:

- na otoku ni bankomatov, zato je potrebno s seboj vzeti dovolj gotovine. V MM potapljaškem centru sprejemajo evre, vendar pa za nakupovanje lokalnih specialitet, hrane in spominkov potrebujete rupije,
- potapljači si vzemite najmanj teden dni, sicer vam bo žal,
- otok je super za boljše kolesarje, vendar je potrebno kolo pripeljati s seboj,
- cene v predsezoni so nižje tudi do 50 odstotkov, to velja za celotno Indonezijo,
- dobro se je predhodno cepiti proti hepatitisu A in B - za vsak primer,
- na Javi, Baliju in Nusi Penidi ni bojzani za malarijo.

Tržičan Lojze Ude

Pravnik, vojak 2. gorskega strelskega polka avstro-ogrske vojske, Maistrov borec za severno mejo, slovenski partizan, znanstvenik, publicist, zgodovinar, proučevalec koroškega in slovenskega narodnostnega vprašanja.

Če boste v Udetovem domačem Tržiču iskali sledi za njim, vam bo uspelo spomin nanj najti le na skromni plošči v čast ljubeljske skupine borcev za severno mejo na pročelju nekdanje šole, sedanje Knjižnice dr. Toneta Pretnarja, na tržiškem Balosu. Na povsem lastno pobudo je nekaj tržiških domoljubov podobno spominsko ploščo postavilo desetletje nazaj na Udetovo

vi domačiji na Koroški cesti. Pa vendar so Udetovo življenjsko delo in prizadevanja tesno povezani s Tržičem, Ljubeljem in slovensko Koroško. Z nemškutarstvom in zapostavljanjem slovenstva zaznamovana tržiška otroška leta so ga izoblikovala v neomajnega borca za slovenstvo, na vojaškem in znanstveno - zgodovinskem področju. Lojze Ude (Križevci, 18. 6. 1896 - Lošinj, 28.

2. 1982) sodi med preveč pozabljene slovenske domoljube in si zagotovo zasluži prepoznavnejše mesto, tako v rodnem okolju kot v vseslovenskem prostoru.

Po Ljudski šoli v Tržiču in gimnaziji v Škofovih zavodih v Šentvidu, je Ude diplomiral na ljubljanski pravni fakulteti leta 1929, po vrnitvi z bojišč prve svetovne vojne in sodelovanju v bojih

Poročnik avstro-ogrske vojske Lojze Ude, 1918

S soborcema Ahačičema na Ljubelju 1918

Ude vrh Ljubelja 1979

za slovensko severno mejo v letih 1918 in 1919. Odvetniško prakso je po študiju opravljal v Prekmurju in na Štajerskem in v tem obdobju tudi začel živo posegati v javne polemike o slovenskem narodnostnem vprašanju. Njegovo poglavitno publicistično delo in kasneje znanstveno zgodovinsko raziskovanje je bilo usmerjeno na obdobje prehoda Slovencev iz Avstro-Ogrske v Jugoslavijo. Posebej velja to za prehod in usodo severnih obmejnih Slovencev. V bogatem znanstveno raziskovalnem opusu je svoje temeljno zgodovinsko zanimanje strnil v treh knjigah. V delu Slovenci in jugoslovanska skupnost (1972) je povzel historične razprave o Slovencih in jugoslovanski ideji v letih 1903 - 1914, upore slovenskega vojaštva v avstro-ogrski vojski in oceno glavnih publikacij iz zgodovine prehoda iz Avstro-Ogrske v Jugoslavijo. V knjigi Boj za slovensko severno mejo 1918-1919 (1977) je objavil gradivo o vojaškem in političnem položaju od zloma Avstro-Ogrske naprej. S knjigo Koroško vprašanje (1976) se je lotil še vedno aktualnega vprašanja avstrijskega problema, odgovornosti Avstrije in napredne zaščite narodnih manjšin. V njej obravnava kriterije ugotavljanja

narodne pripadnosti, zgodovino proslav koroškega plebiscita, zgodovino Heimatdiensta in avstrijsko državno pogodbo z vidika manjšinskih zaščitnih določil. Leta 1980 se je Ude v nekem intervjuju vprašal: Kje je obtičala internacionalizacija koroškega vprašanja? Nekaj časa je bilo slišati, da bo vprašanje naših Korošcev reševala Organizacija združenih narodov.

Znanstveno raziskovalno delo je Ude začel po odhodu med slovenske partizane leta 1943 kot sodelavec in tajnik leto kasneje ustanovljenega Znanstvenega inštituta. Po vrnitvi v Ljubljano maja leta 1945 je ustanovil inštitutov Oddelek za mejna vprašanja. V letih 1948-1956 je služboval na Inštitutu za novejšo zgodovino, do upokojitve leta 1965 pa v Narodni univerzitetni knjižnici, kjer se je predvsem posvečal zgodovinopisju oz. problematiki slovenske manjšine na Koroškem.

Ne gre prikriti, da Ude s svojimi pogledi ni nekajkrat prišel v konflikt s stališči komunistov in kasneje socialistične oblasti. Na začetku druge svetovne vojne je ostro nasprotoval podpori slovenskih komunistov sporazumu Sovjetske zveze s Hitlerjevo Nemčijo. Pred kapitulacijo Italije je vodstvu Osvobodilne fronte pripisoval soodgovornost za državljansko vojno v tedanji Ljubljanski pokrajini. Bil pa je tudi neuspešen pri poizkusu sporazuma med Slovensko zavezo in Osvobodilno fronto.

Leta 1978 je Lojze Ude prejel največjo slovensko Kidričevo nagrado za znanstveno raziskovalno delo.

Manj nam je poročnik Lojze Ude poznan kot častnik 2. gorskega strelskega polka avstro-ogrške vojske (K. k. Gebirgs Schützen Regiment N. 2). 2. gorski strelski polk, ki je bil prvotno ustanovljen kot 27. domobranski pehotni polk in kot gorska enota opremljen leta 1911, je bil ne samo najbolj slovenska enota avstro-ogrške vojske, ampak tudi ena njenih najbolj učinkovitih enot za gorsko bojevanje. Sestavljali so ga Ljubljanci, Gorenjci, Dolenci in Notranjci. V prvi svetovni vojni se je na rusko bojišče odpeljal iz Ljubljane 14. avgusta 1914, kjer je bil v boju pri Przemyslanih hudo poražen. Septembra 1915 se je polk vrnil na bo-

jišča ob Soči, kjer je bil na domači zemlji vojaško mnogo bolj uspešen. Kleni slovenski gorjanci so se tolkli pri Doberdolu, na Rombonu, Šmohorju in Velikem Lemežu, tudi na Tirolskem in izbojevali zmagovit boj na nož z italijansko brigado "Forli" na Monte Cengio, že globoko na italijanskem ozemlju. Leta 1918 je polk večinoma prebil ob reki Piavi. V polku je bilo maja 1918 kar osemindeset odstotkov Slovencev, med njimi tudi poročnik Lojze Ude.

Maja 1918 se je Ude z italijanske fronte vrnil na vojaški dopust v Trzič. Na povabilo nekaj slovensko zavednih tržiških občinskih odbornikov je imel v tržiškem domu na Skali predavanje o vojnih doživetjih in trpljenju na fronti. Izrabil je priložnost in podrobneje govoril o "majski deklaraciji". Trzičanom je razložil svojo vizijo o svobodni Jugoslaviji. S predavanjem je izzval ogorčeno negodovanje tržiških Nemcev, od slovenskih someščanov pa požel aplavz.

Oktober 1918 se je na italijanski fronti začela velika antantna ofenziva. Ude je bil s svojim bataljonom nastanjen v Codroipo v Furlaniji na t. i. "retablirung" (počitku in popolnjenju). Vojaki niso imeli nobene zveze s slovenskim zaledjem niti s kakšnim drugim slovenskim polkom. Informacij o mednarodnem položaju in o napredovanju razkroja v notranjosti avstro-ogrške monarhije ni bilo. 24. oktobra je prišlo povelje, da mora polk na bojišče. Še istega večera so se slovenski vojaki začeli zbirati na ulici Codroipa in se v demonstracijskih sprevodih, nekateri s puškami, drugi brez orožja, začeli upirati odhodu na fronto. Peli smo Vandrovček, vandrovček, vandrovček moj, kam bova vandrala midva nocoj ... in vzklikali: Dol z vojsko, dol z Avstrijo, živijo Jugoslavija, piše o uporuh Ude v razpravi Upori slovenskega vojaštva v avstro-ogrski armadi (1969). Poveljstvo 44. strelske divizije (44. Schützendivizion), v katero je spadal tudi Udetov polk, je proti upornikom poslalo popolnoma avstrijska (nemška) 2. in 21. strelski polk, ki sta upor slovenskih vojakov zadušila. Prijetim upornikom je grozilo naglo vojaško sodišče, vendar zaradi dogodkov

Pravnik, advokat in zgodovinar Ude 1980

na fronti sodišče ni zasedalo. Ves polk je bil razorožen, orožje pa hitro vrnjeno, saj bi polk moral nemudoma na fronto. A se je polk znova uprl in odkorakal domov proti Gorici, kjer je prisegel novi svobodni državi, ki je nastala na Slovenskem. Lojze Ude se je vrnil v domači Tržič.

Nemci so Ljubelj zasedli 29. oktobra 1918. V spominih Ude večkrat našteva, kako globoko v dušo so mu sedle besede furmana, ki je s konjsko vprego pripeljal po klancu navzdol po sedanji tržiški Koroški cesti in Udetu, ki se je 13. novembra 1918 komaj vrnil s kalvarije med prvo svetovno vojno in po njenem koncu, na domačem pragu zabrusil: Vi tukaj postajate, na Ljubelju so pa Nemci! Uvidel je, da je slovenski narod brez pravega vodstva. Niso ga zavedle pripombe, kot so: Kaj se boste hodili borit za Koroško, komaj ste se živi vrnili iz vojne! Pred nekdanjo meščansko šolo na tržiškem Balosu je

14. novembra zbral prvo "ljubeljsko" skupino borcev za severno mejo. Štirinajst borcev, tržiških dijakov in delavcev, je Ude nagovoril: Ne smemo čakati, da nam bo Koroško dala Antanta (Francija, Anglija in carska Rusija - op. a.). Zapomnite si, da bomo Slovenci dobili samo to, kar si bomo znali sami priboriti! Še isti večer so odšli proti Ljubelju. Nemci so se medtem že umaknili proti Brodem (Loiblal) na avstrijski strani. Skupina je nekaj dni stražila vrh prelaza. Kot se je spominjal Ude, sta s soborcem Ahačičem proti dolini izstrelila nekaj streliv, vendar brez jasnih ciljev. Nemci so odgovorili. V nemško-avstrijskem zgodovinopisju so ti streli omenjeni kot prvi v bojih na Koroškem po prvi svetovni vojni. 15. novembra je na Ljubelj prišel stotnik Lavrič s 56 prostovoljci in 7 častniki. Ude in Ahačič sta odšla v dolino do Nemcev in jim postavila ultimat, da se umaknejo čez reko Dravo, kar so

Nemci upoštevali. 2. januarja 1919 je avstrijska stran prešla v protiofenzivo proti Borovljam in Ljubelju. Slovenski borci za severno mejo so utrpeli velike izgube. Stotnik Lavrič je bil hudo ranjen. Umaknili so se nazaj proti prelazu Ljubelj. Tam so pod poveljstvom stotnika Krena ustanovili tako imenovano "ljubeljsko skupino". Skupina je uspešno branila prelaz Ljubelj in bila po ponesrečeni ofenzivi slovenske vojske 29. aprila 1919 edina, ki je obdržala izhodiščne položaje in ni imela dezerterjev. Tudi v zmagoviti jugoslovanski ofenzivi, od 28. maja do 6. junija 1919, v kateri je zasedla Koroško do Celovca, je ljubeljska skupina že 29. maja dosegla svoj cilj. Žal je bil uspeh prepozen. S "Saint Germainsko pogodbo" je bilo 10. septembra 1919 odločeno o koroškem plebiscitu, 10. oktobra 1920. Po plebiscitu je Koroška pripadla Avstriji (rezultat 41 odstotkov za Kraljevino Jugoslavijo in 59 odstotkov za Avstrijo). Vrh Ljubelja je nastala nova državna meja, na kar na ljubeljskem prelazu spominja velik mejni kamen z napisom "St. Germain 10. sept. 1919". Ude izgube Koroške ni nikdar prebolel in pozabil.

Za svoj vojaški prispevek na Ljubelju je Ude leta 1920 prejel zlato Obiličevo medaljo za hrabrost.

Neomajen Maistrov borec je Ude ostal tudi še davno v sodobno obdobje. Za svojo "bitko vseh bitk" je štel zmago ob povojnem priznanju borcev za severno mejo. Potem ko je bila organizacija borcev za severno mejo 15. maja 1966 po nekajkratnih predhodnih poskusih vendarle tudi formalno ustanovljena in priznana od tedanje oblasti, niso nekdanji borci imeli pravzaprav nobenega političnega statusa. V pogovoru s takratnim predsednikom Skupščine SR Slovenije Sergejem Kraigherjem, o političnem vplivu in nepoprečnosti tega osvobodilnega boja, je junija 1967 Ude vendarle dosegel odločilni preobrat. Sprejet je bil republiški zakon o borcih za severno mejo in priznanje moralnega in materialnega položaja teh borcev. Poročnik Ude je borce generala Maistra popeljal še do zadnje zmage!

Janez Kavar

Prihodnost je v majhnih hotelih in dobri ponudbi

Goste je treba razvajati, za njih pripraviti kvalitetne programe, jim omogočiti pravo mero intimnosti.

Igor Starc, lastnik kranjske turistične agencije Odisej, je v svojem poslu aktiven že štiriindvajset let. V Kranju je bila v tistih časih njegova agencija ustanovljena med prvimi zasebnimi agencijami sploh. Njen dolgoletni staž delovanja pa tudi ni kar tako.

Na začetku so se v Odiseju ukvarjali predvsem z izleti s sindikalnimi skupinami. Tudi tehnologija je bila drugačna od današnje. Ljudje jih poznajo predvsem po ponudbi na Hrvaškem, vendar so v začetku delovanja pri sosedah orali ledino.

"Takrat so nekaj veljale le velike agencije, kot so Kompas, Atlas. Ko smo mi prišli v hrvaške hotele, da bi dobili kakšno sobo v zakup, so se nam kar malce smejali. Ker smo bili noviteta, smo morda ravno zaradi tega dobili celo po eno sobo. V bistvu smo takrat delali z nižjecenovnimi počitniškimi domovi, kjer je bila kakovost vprašljiva, je pa res, da je bila cena petkrat nižja od hotelskih cen. Vojna je potem vse spremenila. Večni boj med povpraševanjem in ponudbo pač. Takrat smo prvič začeli resneje delati s Hrvaško, jo začeli dobro prodajati in smo si tako tudi utrdili svoj položaj. Počasi smo dodali še Črno goro, Bosno, pa tudi Slovenije nismo izpustili, pred štirimi leti pa smo se začeli ukvarjati še z 'incomingom'."

Recesija je naredila svoje. Igor razloži, da ljudje hodijo na dopust, počitnice, vendar vse bolj izbirajo med ponudbo, ki jo poznamo kot 'last minute'. Velikokrat pridejo v agencijo in edino, kar povprašajo, je po last minute, potem pa se odločijo za kraj potovanja glede na ceno. Tu so včasih cene res absurde. Tunizija za tristo, let na Malto za petdeset, v London za štirideset evrov.

Ne gre za tržne cene, vendar tako pač je, čeprav so hotelirji kar nekaj časa rabili, da so premaknili razmišljanje s točke nič, ko je bil hotel prazen, do razmišljanja, da se sobe prodajo vsaj po polovični ceni. Enako je s polnjenjem letal.

Razlika med časi, ko je Igor začenjal v turizmu, in sedaj, obstaja. "Konkurenca je danes večja. Produktov je ogromno, prodajne poti so se spremenile. Danes samo katalog ni več zadosti."

Igor je še vedno aktiven v turističnem smislu, vendar ne dela več po štirinajst ur na dan. Bolj se posveča projektom. Večino prostega časa pa nameni športu. Najprej je izpostavil oživitev stare kmetije v Gozd-Martuljku, kjer razmišljajo o mini hotelu in malce drugačni ponudbi za gosta. Kot turistična agencija tudi vedo, kaj pomeni imeti dober program. Danes samo prodajanje postelj ni več dovolj. Gosta je treba zaposliti. Potrebne so sprehajalne, kolesarske poti, rekreacijski programi. Razmišlja o slovenski alpski šoli, v ospredje prihaja eko turizem, je pa prepričan, da ima Slovenija prihodnost v razvoju majhnih hotelov - do petdeset ležišč, kjer se bo gost počutil domače, zaželen, vendar bo imel svojo zasebnost.

Druga zgodba, o kateri razmišlja, pa je 'slovenska Toskana'. Gre za turistični produkt, po katerem se trenutno največ povprašuje. Vile. Mogoče na Hrvaškem vse skupaj kljub povpraševanju ni zaživel v pravi meri, ker so se za devde lotili napačno. "Postavili so trideset vil, drugo zraven druge, kar ni dobro. Vila zahteva intimnost, zasebnost. Včasih je bilo pomembno, da imaš na dopustu morje takoj zraven, sedaj se je trend obrnil. Vila potrebuje

Igor Starc

zemljo, bazen. Vila tudi pomeni, da stranko čaka dnevni program, da se ji dostavi hrana, časopis, se mu razloži, kaj vse mu okolica ponuja, se jo maksimalno 'pocrklja'. Tega, tako imenovanega elitnega turizma, Slovencem manjka."

In kdo so trenutno najbogatejši gosti, ki nas obiščejo? Rusi? "Že, vendar so velikokrat zaželeni pod narekovaji. Rus je prehitro obogatel in ne spada ravno v kategorijo tistih, ki se znajo tudi obnašati, tako da velikokrat lahko odžene kakšnega povprečnega evropskega gosta."

Kakšni pa smo potemtakem Gorenjci, nas je še zanimalo. Igor se nasmehne: "Premišljene, a dobre stranke. Rezerviranje poletnih počitnic Gorenjcem ne dela velikih preglavic, medtem ko pri zimskih že bolj razmišljajo. Dopust Gorenjec dobro preračuna."

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

Goldeck - vrhunsko koroško smučišče

Veliko sonca, obilica snega, izjemno dobro pripravljene smučarske proge in zelo ugodne cene

Smučišče Goldeck leži v Ziljskih Alpah nad Spittalom ob Dravi. Goldeck je 2142 metrov visoka koroška gora, na kateri uživajo ljubitelji športa, še posebej smučanja. Na smučišča Goldecka še posebej radi prihajajo zahtevnejši smučarji. To znano smučišče ima osem žičnic in 30 km odlično urejenih smučarskih prog različnih težavnostnih stopenj. Za dovolj snega poskrbijo z napravami za umetno zasneževanje. Med smučarji je Goldeck še posebej znan zaradi 50 hektarov velikega smučišča v celcu in po vrhunsko urejenih smučarskih progah.

Informacije:

Goldeck Bergbahnen

Zur Seilbahn 10, A-9800 Spittal/Drau
www.sportberg-goldeck.com
office@sportberg-goldeck.com
 telefon 0043/4762/2864
 faks 0043/4762/5335

Informacije o snežnem stanju:
 telefon 0043/4762/5335

Najdaljša „črna“ smučarska proga na področju Alp

Smučišče Goldeck se ponaša z najdaljšim spustom v Alpah, ki spada v najzahtevnejšo kategorijo. Ta „črni“ spust je dolg 8,5 km, višinska razlika pa meri kar 1500 m.

Najpomembnejša letošnja novost pa je sedežnica za 6 oseb GIPFELBAHN, ki popelje smučarje na sam vrh Goldecka. Od tu je enkratno razgled v dolino, na Spittal ob Dravi, na področje ob Milštatskem jezeru, na prelepe Krške Alpe in celo na zasnežene vrhove tritisočakov v regiji Dachstein Tauern.

Krompirjeve počitnice že naznanjajo prihajajoče praznike

Krompirjeve počitnice jim pravimo, tednu dni, ki mladino in njihove starše konec oktobra pripravi do razmišljanja: kam za en teden? Vendar krompirjeve počitnice že napovedujejo november in z njim martinovo. Potem se jesen prevesi v zimo in kaj kmalu so tu božični in novoletni prazniki.

Posebni paketi z najmanj petimi nočitvami, dodatne programske ugodnosti, brezplačen dnevni obisk savn, kakšna masaža, kopanje in še simpatična malenkost, kot je sveže sadje v sobah, v tem času dodaja svojo piko na i, ko se ljudje odločajo za obisk zdravilišč.

Nekatera zdravilišča so se odločila, da izpostavijo svojo kulinarčno ponudbo,

uživanje v zdravi prehrani, predstavijo različne vinske zgodbe, se v danih letnih časih bolj posvetijo ženskam, moškim, otroški program še dodatno izboljšajo.

V Termah Dobrna tako poznajo kostanjevega škrata Vitka, ki skrbi, da se mlajši pri njih odlično zabavajo. Letošnje silvestrovanje pa bo poleg klasičnega ponudilo tudi nekaj več.

Lahko se odločite, da najdaljšo noč preživite v njihovi družbi malce drugače: na bazenu in v deželi savn, ob izbranih pijačah in dobri kulinariki pa vas bo zabaval še DJ.

Jesenske zgodbe

S tretjimi rimskimi igrami Terme Ptuj že naznanjajo prihod jesenske

Zlata jesen v Termah Topolšica

Hotel Vesna

APP naselje Ocepkov gaj

Wellness Zala

IZJEMNO UGODNO

do 2. novembra v hotelu Vesna
s tem oglasom samo **38 EUR**
polpenzion na osebo na dan

za upokojence samo **34,20 EUR**

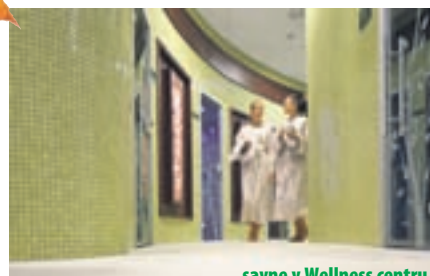
V ČASU KROMPIRJEVIH POČITNIC

En otrok do 14. leta in vsi otroci do 6. leta v sobi z dvema odraslima osebama brezplačno nočitev & zajtrk

NOVO

- wellnes center Zala
- apartmajsko naselje Ocepkov gaj

savne v Wellness centru

Tel: 03/896 31 00 in 06 E-pošta: info@t-topolsica.si

<http://www.terme-topolsica.si>

sezone in z njo tematsko povezanih tradicionalnih prireditev. Prepletanje zgodb skozi celovito turistično ponudbo in povezovanje z okoljem sta obrodila sadove ne samo na področju njihove prepoznavnosti, pač pa tudi na povečanem obisku najmlajšega slovenskega termalnega središča.

Že sedmo leto zapored bodo ljubitelji vrhunskih vin in izbrane kulinarike lahko prisluhli tradicionalnim Primusovim vinskim zgodbam. Prijetna druženja z vini bo tudi letos vodil vinski strokovnjak, potekala pa bodo vse do aprila prihodnje leto. Martinovanje in šaljivi program o moštu in vinu bo v njihovem klubu 6. novembra, konec meseca pa pripravljajo že tretji Primusov ples. V prazničnem vzdušju v decembru bo za najmlajše organizirana božična animacija na tako imenovanem Gromovem božičnem vlakcu, pa tudi program za nadaljšo noč v letu imajo že izdelan.

Ko vas objame narava

Takšne so Terme Topolšica. Ugodna lega in klimatske razmere so že v preteklem stoletju narekovali razvoj svetovljanskega zdravilišča v zavetju neokrnjene narave. Danes so Terme Topolšica sodoben rekreacijski, zdraviliški in gostinski kompleks. Tukaj

Foto: Terme Topolšica

Foto: Terme Ptuj

Foto: Terme Dobrna

ni industrijskih podjetij, ne tranzitnih cest ne železniškega omrežja. Zrak je tu še vedno čist in lahko ga zadihate s polnimi pljuči. Pred kratkim pa je zaživelo tudi novo apartmajsko naselje Ocepkov gaj, njihov novi wellness center Zala pa obljublja, da bo s svojo vsebino presenečal goste.

Jesenski program ponuja različne pakete, silvestrski pa pet- in šestdnevne. Terme so od smučišča Golte oddaljene slabih osemnajst kilometrov in zato v kombinaciji ponujajo aktiven in sproščujoč oddih, kratek ali malo daljši. Za smučarsko sezono 2010/2011 so že pripravili ugodne pakete. Želijo ponuditi nepozaben oddih, ki bo obnovil vaše telo, vas ohranil v dobri formi in napolnil dušo. Lahko izbirate med dvo- ali pa tudi do sedemdnevni paketi oziroma bivanjem pri njih.

Izvor lepote in užitka

Spa & Golf Resort Sveti Martin na Muri predstavlja eno največjih turističnih investicij v zadnjih časih v teh krajih. Ne spada med slovenska zdravilišča, je pa edinstvena tovrstna destinacija na Hrvaškem, ki jo zelo dobro poznamo tudi Slovenci. Resort se razprostira v severozahodnem delu medžimurske županije. Ponudba je pestra, poskrbijo pa tudi za zahtevnejše goste, zadovoljijo okuse različnih generacij. Trenutno je aktualen njihov aranžma, ko plačate štiri noči, eno vam podarijo, za martinovanje so pripravili dvodnevni program, medtem ko vam pri različnih kombinacijah preživljanja dni dodajo še kakšno brezplačno degustacijo, steklenico vina ali podoben sladkorček. Družine pa ne spreglejte njihove ponudbe 'vse vključeno'.

Edinstveno zdravilišče za zdravljenje ženskih bolezni

Po pisnih virih iz leta 1403 so Terme Dobrna najstarejše delujoče zdravilišče v Sloveniji, vrelec pa je znan že iz 12. stoletja. So edino zdravilišče v Sloveniji, usmerjeno v balneološko zdravljenje ginekoloških bolnic in to z več kot 370-letno tradicijo. V novejšem času smo ob podpori naravnega faktorja razvili še sodobno preventivo in rehabilitacijo obolenj gibalnega sistema, nevroloških in revmatskih obolenj. V naravnih zdraviliščih so se ljudje zdravili že v časih, davno pred našimi. Dandanes pa smo ugotovili, da je balneoterapija, kljub napredku sodobne medicine, nepogrešljiva pri zdravljenju različnih obolenj. S takšnim zdravljenjem dosežemo, da se prizadeti organi hitreje in popolneje opomorejo. Terme Dobrna imajo odlične pogoje za balneoklimatsko zdravljenje. Zdravilišče je odmaknjeno od industrije, mestnega hrupa in prometa, ima čist zrak z milim podnebjem, brez naglih klimatskih sprememb, obenem pa izredno okolje zdraviliškega parka in sosednjih gozdov.

Kaj lahko zdravimo?

Dobrna je že od nekdaj slovela predvsem kot zdravilišče za zdravljenje

ženskih bolezni, zlasti neplodnosti. Uvrstila se je med najbolj priznana evropska zdravilišča za zdravljenje ženskih bolezni. Z velikim uspehom zdravimo ženske, ki imajo težave pri zanositvi, ženske z motnjami menstrualnega ciklusa, s ponavljajočimi splavi, z vnetji jajčnikov, s težavami v menopavzi in ženske, ki želijo okrevati po ginekoloških operacijah in operacijah na dojkah.

Kaj še ponujamo ženskam?

Kot edini v Sloveniji ponujamo ženskam, ki imajo težave z mehurjem in uhajanjem urina, posebne programe za aktivno sodelovanje in izboljšanje težav. Naše fizioterapevte, po natančnem posvetu in pregledu mišic medeničnega dna, izdelajo vsaki ženski individualen načrt za zdravljenje. Če ženska sodeluje, lahko kmalu opazi izboljšanje.

Tudi na nosečnice nismo pozabili. Pomagamo jim preprečevati bruhanje v začetni nosečnosti, kasneje jim pomagamo pri bolečini v križu, otekanju, sindromu karpalnega kanala. V času od 27. do 30. tedna nosečnosti naredimo 3D/4D ultrazvok, ki ga po-

snamemo na digitalni medij, da si lahko doma cela družina ogleda, kako se otrok giblje, daje ročice v usta, preštejemo mu prstke in opazujemo, kako odpira usta, se smeji in igra s svojimi nogicami. Zadnji mesec nosečnico z akupunkturo pripravimo na porod. Znanstveno je dokazano, da akupunktura skrajša prvo porodno dobo.

Kaj pa razvajanje?

Ponedeljek pa je v Termah Dobrna vedno namenjen nam, drage ženske. Naša je savna, gong in posebna ponedeljkova ponudba v kavarni. Hiša na travniku nam ponuja velik nabor različnih sproščujočih masaž, nego obraza, manikuro in pedikuro ter postopke za zmanjšanje celulita.

Naš moto je **Navdihujemo življenje**, in kdo drug, če ne ženske, naredimo življenje lepo in polno. V Termah Dobrna storimo vse, da vsaka ženska, ki nas obišče, odide sproščena in zadovoljna.

Dr. Marija Ocvirk,
ginekologinja v Termah Dobrna
T: 03/78 08 110,
www.terme-dobrna.si,
info@terme-dobrna.si

NAGRADIMO VAS
ob nakupu
darilnega bona
v vrednosti nad 40 €

Oddih v najstarejšem slovenskem termalnem zdravilišču

KRATEK JESENSKI ODDIH, že od **81 €** na osebo (2 x polpenzion)

LEPO JE BITI UPOKOJENEC, že od **175 €** na osebo (5 x polpenzion)

NOVO! BREZPLAČNI PREVOZ za vse upokojence

ČAROBNI BOŽIČ - first minute (do 06.12.2010), že od **85 €** na osebo (2 x polpenzion)

SILVESTROVANJE - first minute (do 30.10.2010), že od **174 €** na osebo (2 x nočitev)

 Terme Dobrna
Navdihujemo življenje

e: info@terme-dobrna.si
t: 03 78 08 110
www.terme-dobrna.si

Celovec - vrata v svet

Celovško letališče Kärnten Airport je povezano z najzanimivejšimi evropskimi destinacijami.

S celovškega letališča so vam udobno in brez nepotrebnih ovir odprta vrata v cel svet. Letalske družbe Air Berlin, Austrian, Germanwings, Lufthansa in Ryanair nudijo zanimive linijske povezave v najzanimivejše evropske prestolnice.

S celovškim letališčem so neposredno povezane zelo zanimive destinacije, kot npr. München, Frankfurt-Hahn, Hamburg, Düsseldorf, Köln-Bonn, London-Stansted in Dunaj. Te destinacije so tudi idealno izhodišče za prestop na drugo letalo.

„Optimalne povezave celovškega letališča z evropskimi prestolnicami omogočajo tudi idealne prestopne za lete po celem svetu.“

Mag. Johannes Silvester Gatterer, poslovodja letališča Kärnten Airport

Povezave z letališča KLAGENFURT/CELOVEC ▲

Urnik letenja je tako vsklajen, da potnikom v večini primerov ni treba čakati več kot eno uro.

Celovec ni daleč

Letališče Celovec je idealna izhodiščna točka za poslovna potovanja in tudi za lete v počitniške destinacije. Tudi za lete, kjer je potrebno prestopiti na drugo letalo, je potrebna zgolj ena rezervacija. Tako so potniki v primeru zamude zavarovani.

Informacije na spletu

Želite potovati v Barcelono in ne najdete direktne povezave? Na spletu lahko popolnoma enostavno načrtujete in rezervirate potovanje v vse destinacije. Npr. na spletni strani www.cologne-bonn-connect.com boste našli vse povezave preko letališča Köln/Bonn. Vse ostale informacije pa boste našli na naši spletni strani www.kaernten-airport.at.

◀ Povezave z letališča KÖLN/BONN

Povezave z letališč BERLIN in DÜSSELDORF ▼

Informacije:

www.kaernten-airport.at
office@kaernten-airport.at
 telefon 0043/463/41500

www.cologne-bonn-connect.com
www.viaberlin.com
www.airberlin.com
www.aua.com
www.germanwings.com
www.lufthansa.de
www.ryanair.com

Izvor lepote in užitka

Spa & Golf Resort Sveti Martin se razprostira v severozahodnem delu medžimurske županije, nedaleč od kraja Sv. Martin na Muri. Edinstvena destinacija na Hrvaškem za sproščanje, wellnes, šport in aktiven odmor, kongrese in team building. Resort se nahaja v okolju, kjer si narava podaja roko z urbano razvitostjo, festivali in zanimivim dogajanjem. Predstavlja lepoto in užitek, ter se lahko pohvali z veliko mero ekološke ozaveščenosti.

Prestiž in harmonija

Poslovni svet zahteva svoje in zato resort ponuja številne izlete kot rafting, paintball, jahanje, ribolov, kolesarjenje, kar se lahko zelo dobro vključi v team building program, z vsemi danimi možnostmi pa lahko kvalitetno organizirajo kongrese, strokovna srečanja in workshope.

Spa & Golf Resort Sveti Martin ponuja namestitev v novem in udobnem Spa Golfer Hotelu**** in apartmajskem naselju Regina****. V hotelu vas pričakujejo moderno opremljene sobe

in suite, ki ponujajo gostom posebno ugodje, vse skupaj pa nadgradi golfsko igrišče na devet lukenj, ki je eno prvih v Evropi, kjer se precej upošteva ohranjanje narave, na njem pa lahko igrate golf vse leto. Niso pozabili tudi na ljubitelje tenisa.

Čarobnost okusa in trenutka

Kulinarična ponudba je pestra. Izbirate lahko med a la carte ponudbo in običajno, sproščate se v lounge baru, piano baru, zahtevne brbončice zadovoljijo domači vinarji in gurmanske kreacije, živahnost pa zabava nočnega kluba hotela ali pa ples v njihovem pubu, kjer imajo tudi velik izbor točenega piva in vas presenetijo celo z živo glasbo ob koncih tednov. Če vam vodni curki in plavanje niso dovolj, potem vas bo prepričala ponudba njihovega wellness centra Spa Golfer Hotela. Je edinstvena oaza miru in sproščanja, ki vam ponuja beg od dnevnega stresnega življenja in hitenja. Tu se srečajo tradicija in eksotičnost, ekskluzivnost z energičnostjo in navdihom po meri gosta.

Spa & Golf Resort Sveti Martin

BOŽIČNA PRAVLJICA

Romantična zima, bogati meniji, skrivnosti in tišina, družinska idila in božični pridih zagotavljajo nepozabno božično doživetje!
Doživite svojo božično pravljico v prekrasni termalni oazi najlepših toplic na Hrvaškem!

NOVOLETNA ČAROVNIJA

Izkoristite trenutek in se navdihujte ob nepozabnih popotovanjih čutil s pomočjo sproščujoče čarovnije Spa & Golf Resorta Sveti Martin. Pod okriljem noči in v objemu ognjenih barv se prepustite novoletnim čarom in pričakajte z nami novo leto 2011!

NAJDITE VSE INFORMACIJE NA: www.spa-golf.com.hr

**SPA & GOLF RESORT
SVETI MARTIN**

Toplice Sveti Martin d.d.
Grkavešćak b.b., 40313 Sveti Martin na Muri
tel: +385 40 371 111 | fax: +385 40 315 926
www.spa-golf.com.hr | info@spa-golf.com.hr

Medimurje

DOBRODOŠLI!

Jesenski oddih v bližini Banovcev

Gostilna in pizzerija Picasso

Banovci 1, 9241 Veržej

TEL.: 02/588 90 23

GSM: 041/741 203

www.picasso-turizem.si

BEKMDA STORITVENO PODJETJE, D.O.O., BANOVCI 11, VERŽEJ

Posebnost **gostilne in pizzerije Picasso** v Banovcih je **apartmajska hišica** z dvema apartmajema, okolica Picassa pa ponuja številne možnosti rekreiranja. Od kolesarjenja, sprehajanja do kopanja v Mali Nedelji ali Banovcih.

V apartmajih lahko prespite in si kuhate sami, lahko poskrbijo za hrano v Picassu. Tako si lahko prosti čas oblikujete po svojih željah.

Apartmenta sta obnovljena, notranji videz odraža določen čas, prostor pa je oblikovan po feng šuju. V vsakem apartmaju so poleg spalnega dela še kamin, televizor, kopalnica in kuhinja. Apartmaja sta lahko med seboj povezana ali pa tudi ne.

Kulinarična ponudba Picassa je pestra. **Pizze izdelujejo iz domače črne**

LEPO DARILO ZA PRAZNIKE

Za čas počitnic in novega leta, za dve osebi, pet nočitev, lahko bivate v apartmaju za 325 evrov. V vsakem apartmaju so poleg spalnega dela še kamin, televizija, kopalnica in kuhinja. Apartmaja sta lahko med seboj povezana ali pa tudi ne.

Bivanje vključuje obrok za dve osebi - kosilo ali večerja in kopanje v termah Banovci ali v Mali Nedelji za dve osebi na dan.

Cena je brez ddv-ja

Ponudba za posameznike: Bivanje v apartmajih Bruno in Ana: nočitev za dve osebi je 40 evrov - s kosilom ali večerjo 50 evrov, s kopanjem v termah Mala Nedelja ali Banovcih s kosilom ali večerjo (200 m stran) pa 65 evrov.

Ponudba kosila za nad dvajset oseb: Kosilo (bograč, gibanica) s harmonikarjem in dobrodošlico v obliki postržjače ter kopanje v termah Mala Nedelja ali Banovci za 13 evrov na osebo.

moke in jih pečejo v krušni peči. Na izbiro jih je več kot dvajset - od Picasso, banovske, navadne, prleške do kmečke pice. Bograč in gibanica sta stalna spremljevalca njihove kulinarične ponudbe. Lahko vam postrežejo tudi z jedmi z žara, imajo bogat solatni bife, pripravljajo dnevna kosila, izbor prilog pa je tudi pester.

Picasso ima tudi prijeten prostor za zaključene družbe - za do petdeset ljudi. Skupine so še posebej dobrodošle, saj je to lahko dobra ponudba za upokojece, za šole in agencije. V dogovoru z njimi lahko v Picassu organizirajo obisk Babičinega mlina, čebelarkega muzeja ali vinske kleti, kjer lahko ljudje kupijo vino ali pa se zmenijo le za degustacijo.

RAZVAJAMO VAS V SLOGU RIMSKIH OSVAJALCEV

NOVO - SAMO V TERMAH PTUJ

20% VPLAČANEGA ARANŽMAJA
VAM VRNEMO V OBLIKI BONUSA

Velja za individualno vplačane aranžmaje za bivanje v vseh kapacitetah Term Ptuj za 3 noči in več (razen v "last minute" ponudbi) 1. 11. in 28. 12. 2010. Bonus je unovčljiv za individualno vplačane aranžmaje za bivanje v vseh kapacitetah Term Ptuj za 3 noči in več (razen v "last minute" ponudbi) med 2. 1. 2011 in 20. 2. 2011. Akcija ne velja za rezervacije skupin in goste preko agencij ter drugih posrednikov.

Primer ugodne ponudbe za upokoјence do 23. 12. 2010

Grand Hotel Primus 4*superior: v economy sobi - polpenzion na noč **55 EUR/os.**
Apartmaji, bungalovi, počitniške hišice 3*: v dvoposteljni sobi - polpenzion na noč **32 EUR/os.**
50 % popusta na doplačilo za enoposteljno sobo.

Cene veljajo pri minimalnem bivanju 3 noči. Za hotelske goste pri bivanju 5 ali več noči tudi 1x 2-urni vstop v svet savn Flavia v GH Primus.

Doplačila: tur. taksa, popusti za otroke po ceniku. Ponudba velja samo za upokoјence ob predložitvi dokazila (npr. zadnji odrezek pokojnine).

Terme Ptuj, d. o. o., Pot v Toplice 9, 2250 Ptuj; splet: www.TERME-PTUJ.si
Več informacij o ponudbi na tel. št.: 02/749 4500; e-pošta: rezervacije@terme-ptuj.si;

Tajska in kitajska masaža v Kranju

Kitajska masaža

Kitajski maser Hongxim Wu je že januarja letos zaprl svoj masažni salon v hotelu Krim na Bledu. Zdaj dela samo na Kokrici pri Kranju. Darilni boni, prodani na Bledu, še vedno veljajo. Gospod Wu vljudno vabi svoje stranke na obisk na Kokrico. Prepustite se njegovim čudežnim rokam, če vas boli glava, vrat, rame, hrbet, križ, noga, gleženj. To vam lahko zatrdijo številne njegove stranke, ki jim je učinkovito odpravil raznovrstne zdravstvene težave.

Tajska masaža

- Tradicionalna tajska masaža celega telesa
- Tradicionalna masaža s toplimi zelišči
- Tajska masaža z izbranimi eteričnimi olji
- Tajska masaža stopal
- Tajska masaža za ženske po porodu
- Tajska masaža z olji in toplimi zelišči za razstrupljanje telesa

WU masaža
tajska - kitajska

**PRENOČIŠČE DEŽMAN,
KOKRICA PRI KRANJU**

Tel.: 04/204 51 31, 04/204 51 42,
gsm: 040/352 388

Delovni čas: od ponedeljka do
sobote od 14.00 - 21.00

Privoščite si sprostitvev in podarite zdravje svojim najbližjim!

optika Berce
OKULISTIČNA AMBULANTA

Optika Berce d.o.o., Trnova 50, Jesenice

BREZPLAČNI PREGLED VIDA

Lesce, torek: 15 - 17 / telefon: 04 531 89 34

Jesenice, četrtek: 15 -18 / telefon: 04 586 2416

- potrdila za voziški izpit
- zdravniška spričevala
- zdravljenje očesnih bolezni
- predpisovanje očal
- kontaktne leče

Vsak četrtek in petek specialistični okulistični pregledi!

www.optika-berce.si

RAK imunske terapije

Diagnoza rak ni enosmerna ulica, kjer nas na koncu čaka smrt. Chron in collitis sta ozdravljivi bolezni.

Diagnoza rak, ena izmed zelo pogostih in najtežjih zahrbtnih bolezni današnjega časa, je vsekakor šok za človeka, vendar ni enosmerna ulica, na koncu katere ga čaka smrt, ampak vmesno stanje v dinamičnem obrambnem procesu med celicami tumorja, ki se izmuznejo imunski obrambi, in tistimi, ki jih imunski sistem uniči. Zato je imunski sistem prvi in najbolj pomemben člen, ki je odločilen, ali se bo neka bolezen sploh pojavila in kako bo potekala.

NAJNOVEJŠE METODE

Zato smo na našem inštitutu s pomočjo tujih ustanov in znanstvenikov razvili naravno dopolnilno metodo, ki spada med edinstvene in najbolj učinkovite naravne dopolnilne metode, ki potrjujejo velike univerzitetne študije, še posebej na Japonskem in v Ameriki.

Kombinacija imunskega programa s terapijo 24-karatnega zlata - ultrazvočna - Nano Mist tehnologija prinese takojšnje in trajne rezultate. Zato je dandanes zlato vse pomembnejše v sodobni medicini in pri najtežjih obolenjih, kot so rak, aids, vse oblike artritisa, collitis, cronova bolezen.

Že leta 1890 je nemški bakteriolog Robert Koch za svoje odkritje prejel Nobelovo nagrado. Zelo je pomembno, da vsako zdravljenje raka - tako kot na klinikah v tujini, vsebuje imunološki del. Naše imunske terapije so naravne dopolnilne metode - lahko kot samostojne ali kot metode skupaj s konvencionalno, ortodoksno medicino.

RAZISKAVE POTRJUJEJO, DA:

- **izboljšajo imunski sistem na najvišjo raven,**
- **čistijo organizem najtežjih strupov,**
- **izboljšajo krvno sliko,**
- **krepijo telesno odpornost na različne virusne in bakterijske okužbe,**
- **v kombinaciji s kemoterapijo in obsevanjem zmanjšajo ali eliminirajo negativne učinke terapij,**
- **in kar je najpomembnejše -**
VPLIVAJO NA RAKASTE CELICE, KI ODMIRAJO V SKLADU Z DELOVANJEM IMUNSKIH MEHANIZMOV. TAKO SE BOLEZEN V MNOGIH PRIMERIH USTAVI, PRIDE DO ZMANJŠANJA ALI PA CELO DO IZGINOTJA TUMORJEV.

NAVAJAMO ENEGA IZMED NAŠTETIH PRIMEROV:

RAK NA PLJUČIH

Gospodu Stavku, staremu 56 let, so pred tremi meseci diagnosticirali mikrocelularni karcinom levega pljučnega krila z napredovanjem bolezni na bronhije in desno stran, prav tako pa tudi številne metastaze na jetrih. Onkologi mu niso dali veliko upanja za ozdravitev in so ga poslali domov. Njegova žena, ki je zdravnica in dela v bolnišnici, je bila nad tako odločitvijo kolegov zelo ogorčena, saj ni pričakovala takšnega odgovora. V bolnišnici, kjer dela, je dobila našo številko, saj je sama spoznala paciente, ki so ozdraveli z našimi imunskimi terapijami. Poklicala nas je in takoj smo naredili celotni imunski program in terapije. Odšli so tudi v Aviano na kliniko po drugo mnenje in tudi pokazali naš program. Zdravniki so mu dejali, naj nadaljuje z imuno terapijami. Po mesecu in pol naših terapij je gospod Slavko odšel na kontrolo. Pokazalo se je, da metastaze na jetrih niso več vidne in tudi na pljučih je prišlo do zmanjšanja, nekje pa celo do izginotja tumorjev. Gospod se tudi izredno dobro počuti, zdravniki pa ne morejo verjeti, da je v tako dobrem stanju, saj bi po njihovem mnenju moral kmalu umreti.

Pomoč in svetovanje:
Inštitut za zdravje in lepoto, d. o. o.,
Rogaška Slatina
Tel.: 03/5804 317
Mob.: 041/319 243

Rezija, dolina na zahodni strani Kanina

Potomci brusarjev hočejo ostati Slovenci

Rezijani, ki jih nekateri lažni in do Slovencev sovražni politiki in strokovnjaki mečejo med ljudi ruskega izvora, hočejo ostati Slovenci. Užaljeni so, ker to počne celo njihov župan.

Rezija, ki se ji v italijanščini reče Resia, v furlanščini, ki je eden od retoromanskih jezikov, pa Resie, je del Beneške Slovenije oziroma Videmske pokrajine v italijanski deželi Furlaniji in Julijski krajini. Okrog 21 kilometrov dolga in od dva do štiri kilometre široka dolina meji na vzhodu, pod zahodno stranjo Kanina na slovenski občini Kobarid in Bovec, na italijanski strani pa na občine Chiusaforte (Kluže), Luservera (Bardo), Resuitta (Na Bili) in Venzone (Pušja vas). Znani tržaški Slovenec in planinec, zdravnik **dr. Rafko Dolhar**, ki je bil rojen na Trbižu/Tarvisio, njegova stara mama in stari oče po očetovi strani pa izvirata iz Predoselj in Britofa, je v svojem pohodniškem vodniku Zahodni rob o Reziji zapisal, da leži ob zahodnem vznožju Kanina, stisnjena med 2324 metrov visokim Sartom ali Sertom po rezijansko na severu in 1869 metrov visokimi Mužci (Monte Musi) na jugu.

"Koritna dolina ledeniškega izvora je razrezana na terase, ki se dvigajo nad strugo potoka Bila/Resia. Obdelovalne zemlje je bolj malo, zato so prebivalci doline iskali kruh na tujem, skoraj po vsej Evropi, predvsem kot potujoči trgovci, krošnjariji. Kasneje so po vsej Srednji Evropi postali Rezijani poznani kot trgovci s sadjem in zelenjavo, predvsem ljudje s priimki Siega, Di Leonardo, Chinese in Madotto. Rezijani so bili poznani tudi kot brusarji. V delavnici, ki so jo prevažali kar na kolesu, so brusili nože in škarje ter popravljali lonce in dežnike. Ženske, ki so običajno doma skrbele za dom in živino in v hrbtnih košarah nosile seno z viso-

kih senožeti, so se pogosto, posebno na zimo, oprtale s košarami ter v njih nosile daleč po deželi prodajat suho robo, ki so jo doma izdelali v dolgih zimah." O rezijanski govoricu pa je dr. Dolhar, tako kot številni ugledni slovenski in tuji jezikoslovci, zapisal, da je rezijanščina nesporno staro slovensko narečje, ki ima zaradi dolgoletne odrezanosti od preostalega slovenskega ozemlja pač svoje posebne značilnosti. To narečje lahko razume vsak Slovenec, če se vsaj malo potruji in prisluhne pojoči govoricu.

Do Rezije po treh poteh

Kje je pravzaprav dolina Rezije, ki jo večina še vedno pozna predvsem zaradi zgodbic o zverincah iz Rezije, ki jih je zbral raziskovalec ljudskega slovtva, akademik Milko Matičetov, in morda po starih ljudskih plesih. Poti do Rezije so tri. Prva, najhitrejša, vendar najzahtevnejša je z Žage v Soški dolini preko mejnega prehoda **Učja/Uccea do prelaza Karnica/Sella Carnizza**, kjer se začne spust v Rezijo in do njenih prvih vasi **Liščace/Lishi-azze**, **Njiva** ali **Gniva** po italijansko, ki je najmanjša vas v dolini z nekaj deset prebivalci, in **Osojane/Osseaco**, ki so eno večjih naselij v osrčju rezijanske doline. Druga, Gorenjem ljubša in udobnejša pot do Rezije pelje preko Rateč in Trbiža/Tarvisio po stari ali po novejši avtocesti proti Vidmu/Udine, ki ju je treba zapustiti pri kraju **Resiutta/Na Bili**, ki leži ob reki Fella ali Bela. Tu se začneja dolina Rezije, ki se ob hudournem potoku Rezija ali Resia

vleče pod zahodna pobočja Kanina. Tretja pa pelje v dolino iz dobrih 90 kilometrov oddaljenega Trsta mimo Vidma ob reki Tilment/Tagliamento mimo Venzona/Pušja vas) do Resiutte oziroma Bille.

Slabe in dobre plati potresa

Popotnika pozdravlja prijazna dolina z večinoma novimi ali obnovljenimi hišami ob reki Reziji ali na bregovih nadjno ter dvojezična krajevna tabla z napisom **Comune di Resia - Rozajanski kamun**. Leta 1976 je katastrofalni potres v Furlaniji in Julijski krajini hudo prizadel tudi Rezijo, saj je bilo žarišče potresa oddaljeno le dobrih dvajset kilometrov. Čeprav leži Rezija na potresno nevarnem območju, hujskih potresov skoraj petsto let ni bilo. Zadnji je bil v 14. stoletju, ko je bila najbolj prizadeta Koroška in je del gore Dobrač zgrmel v dolino. Potem je bil do leta 1976 mir. Tedaj so bile Osojane najbolj prizadete in porušene do tal. Obnova se je začela leta 1977 in je bila končana leta 1990. Potres je povzročil veliko gorja, a obnova je prinesla v dolino tudi veliko novega in dobrega. V ruševinah so se sesedle številne rezijanske hiše z značilnimi lesenimi ganki. Le redke so ostale ali so jih lastniki obnovili v starem slogu. Največ so jih ohranili v **Solbici/Stolvizza**, ki je prislonjena na pobočje na levem bregu reke Rezije. Po potresu je prišla v nekdanje ostalo in revno dolino tudi industrija, ki je vsaj deloma ustavila izseljevanje. V enem obratu izdelujejo diamantne svedre za zobozdravstvo, v drugem pa

avtomobilske žaromete. Precej Rezijanov si služi kruh v Vidmu in njegovih okolici. Pri obnovi je izdatno pomagala Slovenija, še posebej občine ob meji z Italijo. Zadnje desetletje dobiva vedno večji pomen tudi turizem.

Revščina in težja dostopnost sta skozi zgodovino neusmiljeno praznila dolino. Statistika pove, da je v prvih desetletjih 20. stoletja živelo v Reziji nad 5000 ljudi. Po drugi svetovni vojni, do leta 1970, se jih je izselilo skoraj 3000, kasneje pa nekoliko manj. Danes živi v dolini okrog 1300 ljudi. Žal večinoma starejši. Leta 1991 je bila polovica od 935 hiš praznih ...

Brusači do Jeruzalema in Švedske

Ker doma ni bilo kruha, so morali Rezijani ponj po svetu. Po Evropi so prodajali sadje in sloveli kot spretni trgovci. V vasicah **Bila/San Giorgio** in **Njiva/Gniva** so bili doma iskani zidarji. Iz

Solbice in sosednjega zaselka **Ladina**, kjer se je rodil pesnik **Renato Quaglia**, ki ga je Slovenija nagradila s Prešernovo nagrado, in drugih rezijanskih vasi so ljudje odhajali po svetu kot brusači. Najprej z lesenimi zaboji za brusaško orodje na hrbtu, nato z vozički na dveh kolesih in po drugi svetovni vojni s posebej prirejenimi kolesi, na katerih so verige vrtele tudi brusne kamne, so premagovali za tiste čase neverjetne daljave, do Francije in Švedske. Brusar **Simon Siega** iz Osojan je z brusaškim orodjem preko Turčije in Sirije potoval celo do Jeruzalema, Giuseppe Trancon iz Liščac je postal v madžarskem mestu Sopron tako slaven, da je bil izbran za "zaupnega brusača cesarskega dvora". Brusarji so bili mojstri svojega poklica. Na potovanjih so krpali poškodovane posode in popravljali dežnike ter brusili celo najbolj zahtevne kirurške instrumente. Rezijani so svojim brusačem v čast leta 1988 pri vhodu v vas postavili spomenik in v kulturnem domu

uredili muzej brusačev. Vsako leto pa na drugo avgustovsko nedeljo organizirajo praznik brusačev.

Hudi časi za slovenščino

Rezijani so skupaj s svojim jezikom preživeli že hude čase. Leta 1919 se je večina prebivalcev doline izrekla za Slovence. Prav tako še leta 1948, potem pa je ločnica med dvema političnima sistemoma, ki je potekala na meji med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo naredila svoje. Rezijanščina za italijanske nacionaliste ni bila več slovenščina, ampak eden od slovanskih jezikov, ki je naključno podoben jeziku, "ki ga govorijo na drugi strani meje". Rezijani so bili pogosto zmerjani kot Rusi. Kasneje so se razmere izboljšale. Vedno več ljudi se je začelo učiti slovenščine, v **Ravanci/Prat di Resia**, kjer je sedež rezijanske občine, je Slovenija pomagala urediti etnografski muzej rezijanskih ljudi Naš muzeo in Rozajansko kulturno hišo, kjer je sedež

Solbica z značilnimi rezijanskimi hišami z ganki in cerkvijo Karla Boromejskega.

slovenske kulturne dejavnosti. Hiša je vedno odprta za obiskovalce, za katere po predhodnem dogovoru pripravijo predstavitev doline, običajev in jezika. Leta 2002 je bil "Rozajanski kamun" oziroma občina na predlog takratnega župana Sergia Barbarina vključena med 32 občin v Furlaniji in Julijski krajini, v katerih je slovenščina z vidno dvojezičnostjo posebej zaščitena. Kraji so dobili krajevne napise v italijanščini in rezijanščini, ki ji je namenjenih tudi nekaj ur v šolskem programu.

Letos pa je postala povezava rezijanščine in slovenščine znova sporna. Občinski svet je na predlog desničarskega župana Sergia Chineseja zahteval od Rima, naj občino izloči iz seznama občin, v katerih je slovenščina posebej zaščitena, ker rezijanščina nima ničesar skupnega s slovenščino, ampak je le eden od slavonskih jezikov. "Čeprav zahteva ni uresničljiva, saj jo mora na predlog paritetnega odbora, v katerem so Slovenci in Italijani, potrditi predsednik italijanske republike, je v dolino zasejala nemir," je povedala predsednica kulturnega društva Rozajanski dum **Luigia Negro**. Rezijani so ogorčeni. Čeprav je njihov pogovorni jezik italijanščina in pri starejših rezijanščina, se zavedajo svojih slovenskih korenin. Bojijo se, kaj bo prinesla prihodnost, saj sta bila **Gabriel Cherubini**, ki je na osnovi zaščitnega zakona prvi prejel dvojezično italijansko in slovensko osebno izkaznico, in **Pamela Pielik**, vodja Folklorne skupine, deležna grdih žalitev in groženj.

Prijazna Pamela obiskovalcem kulturnega hrama v Ravanci veliko pove o svojem kraju, sproščeno zapleše rezijanski ples ali "romuni (govori) po rozajanski". Upa, da se bo v dolino vrnil mir. Rezija, v kateri krompir sejejo in ne sadijo, česen nima strokov, ampak nogice, polenta pa se imenuje jid, postaja vedno bolj odprta in turistično zanimiva. Letos jo je obiskalo že okrog 5000 Slovencev. Nobenih velikih težav pri sporazumevanju ne bo, če boste Rezijana ogovorili slovensko, on pa vam bo odgovarjal v mešanici rezijanščine in italijanščine. Samo malo se je treba potruditi. Razen, če ste naleteli na zadržega Italijana, ki povsod okrog sebe vidi same strahove.

Jože Košnjek

Rozajanska kulturna hiša v Ravanci, ki je bila zgrajena s pomočjo Slovenije.

Spomenik rezijanskim brusačem v Solbici

Brusaški voziček

Prihranite pri ogrevanju

Pravičnejše plačevanje ogrevanja v stolpnica in blokih - obvezno od 1. oktobra 2011 dalje

Zakaj meriti porabo toplote?

Ogrevanje stanovanja je ponavadi največji strošek, ki ga plačujemo za svoje stanovanje. Nesprejemljivo je, da ga plačujemo po kvadraturi oziroma neodvisno od svoje porabe. Ljudje imamo namreč različne življenjske navade. Nekdo ima v stanovanju vroče, drugi veliko odpira okna, tretji varčuje. Prav je, da vsak plača svojo porabo.

Po uvedbi plačevanja v skladu s porabo stanovanjci zapirajo okna, jih dodatno zatesnijo, znižajo temperaturo v prostoru (za 1 stopinjo Celzija nižja temperatura v prostoru pomeni 6 odstotkov prihranka pri energiji!), priprejo radiatorje ob odhodu na dopust ... Skratka začnejo se obnašati bolj varčno, prenehajo se prepri med sosedi, medsebojni odnosi se izboljšajo. Samo finančni prihranek stimulira ljudi za varčevanje.

Prihranite pri ogrevanju!

15% do 35%

- za večstanovanjske objekte
- stroškovni delilniki toplote na vsakem radiatorju
- cena 20-40 EUR / radiator
- merjenje in obračunavanje porabljenih toplote

Ker plačate le, kolikor porabite!

Brunata

brunata@brunata.si

Tel: 01 / 565 77 90

Zato ne preseneča, da plačevanje toplote po kvadraturi ljudje zavračajo kot zastarel in nepravičen način - tako v tujini kot pri nas. Plačevanje ogrevanja v skladu z dejansko porabo je obvezno tudi v Romuniji, Bolgariji, Češki, od 1. oktobra 2011 dalje pa bo tudi pri nas.

Kolikšni so prihranki?

V praksi največkrat dosegamo prihranke toplote od 20-30 odstotkov. Odvisni so od načina ogrevanja, vrste stavbe ipd. Starejše stavbe kot največje potrošnice toplote imajo ponavadi največje prihranke.

Povprečno stanovanje v Sloveniji ima 4-5 radiatorjev. Če predpostavimo, da za ogrevanje porabi 500 EUR/leto, potem lahko računamo s prihranki približno 100 EUR/leto.

Strošek vgradnje delilnika toplote je približno 20 - 40 EUR/radiator, investicija se tako povrne v letu do dveh, kar je daleč hitreje kot pri izolaciji zgradbe, zamenjavi oken ali kateremkoli drugem ukrepu.

Kako poteka odčitavanje in obračun?

Odčitavanje ponavadi poteka enkrat na leto, podobno kot pri elektriki, vodi in plinu. Podatki se odčitajo po končani kurilni sezoni in sicer na dva načina:

- 1) z vstopom v stanovanje pri cenejših, elektronskih delilnikih ali
- 2) na daljavo pri dražjih, radijskih delilnikih

Pri obračunu se upoštevajo fiksni stroški (približno 30 odstotkov: cevi, skupni prostori ipd.), deljivi stroški (približno 60 odstotkov: odčitani iz delilnikov) in redukcije porabe toplote za vremensko izpostavljene lege stanovanj (vogalna

stanovanja, pritličje ...). Največkrat se poračun izravna v prvih treh položnicah naslednje kurilne sezone.

Ali so možne goljufije?

Ne. Delilniki so na radiator ponavadi točkovno privarjeni ali privijačeni tako, da jih ni možno sneti. Poleg tega v spominu hranijo točne podatke o porabi toplote za več let nazaj, iz česar lahko razberemo morebitno nenavadno obnašanje. Sodo-

bni delilniki merijo temperaturno razliko od 0,1 stopinje Celzija naprej. Zato so primerni tudi za radiatorje s termostatskimi ventili in za sodobne nizkotemperaturne sisteme. Točnost je zagotovljena, možnost goljufanja izničena.

Dansko podjetje Brunata, z izkušnjami od leta 1917, je neodvisno od distributerja toplote in upravnika. Zagotovite si pravičnejše plačevanje porabljenih toplote.

Za topel in prijeten dom

Naravni ogenj ima posebno moč, saj v dom prinese toplino, udobje in sproščenost.

Vse našeto družina pridobi z nakupom kaminske peči, kakršna je peč Lokaterm. Te so lepo oblikovane, moderne in kakovostne, pa tudi tehnično dovršene, ekološke in sodobne. Več o uporabi, delovanju in varnosti kaminskih peči pa Jože Zaletelj, vodja področja trženja v podjetju Creina, ki proizvaja tudi peči Lokaterm.

Kje lahko uporabljamo kaminske peči?

"Kaminske peči uporabljamo kot glavni ali dopolnilni vir ogrevanja, predvsem pa v času, ko je nesmotrno uporabljati central-

no ogrevanje. Namenjene so tako ogrevanju družinskih hiš in stanovanj kot tudi pisarn, počitniških hiš in drugod."

Pred desetletji so predniki kurili skoraj izključno z drvmi, kaj pa danes?

"Glede na visoke cene goriv, kot sta kurilno olje in plin, je ogrevanje z drvmi precej bolj ekonomično, zato je uporaba kaminskih peči znova v uporabi. V zadnjih letih so se kaminske peči iz preprostih, enostavnih oblik namenjenih ogrevanju razvile v visoko kvalitetne peči, ki so hkrati okras doma."

Jože Zaletelj

Ugodje topline

Ugodni plačilni pogoji
Dostava na dom
Gotovinski popust

www.lokaterm.com

Vintgar 150 korten

Ali sodobne kaminske peči tudi bolje ogrevajo?

"V primerjavi s klasičnimi lončenimi pečmi, ki potrebujejo kar nekaj ur kurjenja za začetek ogrevanja, kaminske peči začnejo takoj oddajati toploto. Hitro in učinkovito ogrejejo prostor. V praksi se je pokazalo, da imajo kaminske peči majhno porabo drv, žerjavica pa tli še šest do osem ur po končanem gorenju."

Pa so tovrstne peči varne?

"Kurišče je obloženo s šamotno opeko, vrata opremljena z ognjevarnim keramičnim steklom (obstojno do temperature 800 stopinj Celzija), ki zdržijo tudi obrizg s curkom hladne vode. Hkrati imajo vrata tudi varnostni samozapiralni mehanizem, ki sam pripre odprta vrata. Peči ovija kar dvojna pločevina (kar preprečuje preveliko segrevanje površine peči), ki je lakirana s posebnim lakom, ki je odporen na visoko temperaturo."

Komen N ES

Ali so kaminske peči ekološke? Koliko CO2 oddajo?

"Kaminske peči so namenjene kurjenju z drvmi listavcev, zato globalno gledano ne onesnažujejo okolja s CO2. Celo več, novejšje peči lahko uporabljamo v energetsko varčnih hišah, nekatere imajo tudi vgrajen sistem za dodatno akumulacijo toplote, ki še poveča izkoristek in podaljša čas ogrevanja prostora."

Tinjan naravni kamen

Ste si tudi vi kdaj zaželeli začutiti nežno toplino ognja, opazovati romantični ples plamenov, poslušati prasketanje ...?
Lokaterm - ko se magična moč trenutka spremeni v vsakdan.

 LOKATERM
Za topel in prijeten dom

KAMINSKE PEČI

KAMINSKI VLOŽKI

 CREINA

Mirka Vadnova 8, 4000 Kranj, tel.: 04/20 13 350, e-pošta: info@creina.si

dolnov

SALON KOPALNIC DOLNOV D.O.O.
Šuceva 23, Kranj
tel.: 04/201 30 14

VSE NA ENEM M

KOPALNICA

je najintimnejši prostor doma. Po vaših željah vam pomagamo od načrta do izvedbe nove kopalnice ali obnove. Pripravimo 3D računalniški izris ter poskrbimo za vsa druga dela. V ponudbi imamo izdelke številnih proizvajalcev, različnih cenovnih razredov, za vse okuse.

POPOLNA PRENOVA KOPALNICE

Keramične ploščice
in kopalniška oprema
NA ZALOGI!!

PODARIMO

Ob nakupu nad **2.000 EUR** na oddelku kopalniške opreme ali na oddelku pohištva **podarimo** fotelj Ball.

LAUFEN

GROHE
ENJOY WATER®

APPOLLO

Pojem kvalitete!

RAKO

- Celotna prenova kopalnice • Prijaznost • Svetovanje • Konkurenčne cene
- Dolgoletne izkušnje • Fleksibilnost • Gotovinski popusti • Brezplačna dostava na dom

M MESTU

POHIŠTVO

Salon pohištva Dolnov v TC Dolnov deluje že osmo leto. Na enem mestu lahko najdete vse od kuhinj, bele tehnike, pomivalnih korit, garderobnih omar, spalnic, dnevnih regalov, notranjih vrat. Blagovne znamke, kot so **Nobilia**, **Lesna**, **Blanco**, **Atrium**, **Kovinoplasitka Lož** vam zagotavljajo širok izbor.

Na osnovi dolgoletnih izkušenj vam lahko kvalitetno svetujemo pri obnovi vašega doma. Za vašo kuhinjo, dnevno sobo, pisarno in še marsikaj pripravimo 3D računalniški izris. **Meritve na domu opravimo brezplačno. Montaža kuhinj in vgradnih omar je brezplačna.**

Cene in popusti veljajo do 20. 11. 2010

Vratno krilo Lesna
folija dekor
bukev, hrast, češnja, beli ostri rob,
brez kljuke in ščita, desno ali levo
odpiranje
dim.: 75 x 200 cm

48,83 EUR

V ceni je obračunan 8,5 % ddv.

Podboj Lesna 75/10-200
folija dekor
bukev, hrast, češnja, beli
letev standard 50 mm, ostrorob

47,41 EUR

V ceni je obračunan 8,5 % ddv.

nobilia®

AKCIJA KUHINJ NOBILIA do 20. 11. 2010 - Pri nakupu kuhinje Nobilia DELOVNE PLOŠČE NOBILIA GRATIS

ATRIUM VGRADNE OMARE - UGODNE CENE + SUPER KVALITETA + TOČNOST

TRGOVINE V TC DOLNOV

Eurospin, Frizerski salon Silva,
Mik Celje, Lovec, Velana, Les 3,
KDO Studio, Zuja,
Eko invest, Euroton, Milan, Saga,
Šiviljska popravjalnica Nitka,
Sandex

DOLNOV NEPREMIČNINE, 2. nadstropje TC DOLNOV

- pomoč pri prodaji /oddaji vaše nepremičnine
- pomoč pri iskanju primerne nepremičnine za vas
- urejanje zemljiškoknjižnih zadev in svetovanje
 - oddaja poslovnih prostorov
 - velika izbira novogradenj

DOLNOV NEPREMIČNINE
Šuceva 23, Kranj
tel.: 04/201 30 33, 041/638 418

Kako se bomo letos ogrevali?

Ogrevanje je vsako sezono kar velik strošek, ki prazni naše denarnice. Kako privarčevati? Proizvajalci in prodajalci kotlov nas v oglasih velikokrat prepričujejo, da bomo z nabavo novega prihranili do toliko in toliko odstotkov sedanjega energenta.

Pa vendar zamenjava kotla ni dovolj, ampak mora lastnik poskrbeti tudi za druge dele ogrevalnega sistema (napeljava, radiatorji), kakor tudi za izolacijo. Dobra toplotna izolacija vpliva na naše počutje. Pozimi preprečuje izgubo toplote, poleti pa bivalne prostore ohranja hladne. Tako je prav, da pred vsako kurilno sezono (letošnja se počasi le prebuja) lastnik pregleda tesnila na oknih in vratih. Ob poškodbi ali dotrajanosti tesnila naj jih zamenja.

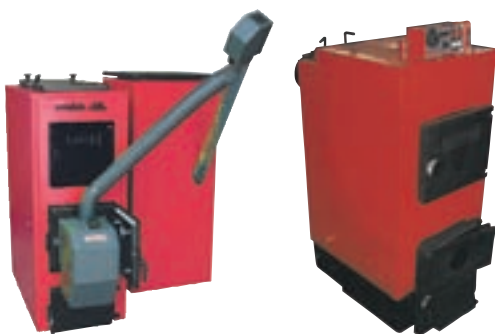
Tako v stanovanjih kot v zasebnih hišah danes prevladuje centralni način ogrevanja. Takšen sistem ima vrsto prednosti, žal pa tudi pomanjkljivosti. Ob vsakodnevni uporabi (pozimi) nam centralno ogrevanje suši zrak, priporočljiva je

Vreček AGRO

Mirka Vadnova 22, 4000 Kranj,
tel.: 04/204 14 79
GSM: 040/831 441
e-pošta: vreckek@vreckek-agro.si

KOMBINIRANE PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE NA TRDA GORIVA IN OLJE

- zelo visok izkoristek
- majhne dimenzije
- izdelava po naročilu
- prodaja kombiniranih boilerjev
- možnost ogrevanja na lesne sekance in pelete
- 40-letna tradicija (začetki izdelovanja peči v Britofu pri Kranju)

www.vreckek-agro.si

uporaba vlažilcev zraka oziroma vsakodnevno zračenje. Med bistvene elemente centralnega ogrevanja sodijo radiatorji, katerih izbira je danes zelo velika, tako po obliki kot barvah in kaloričnosti. Ti morajo biti prave velikosti, saj pretiravanje ni pravo. Ogrevanje bo namreč dražje. Še vedno pa ostaja dodatna možnost ogrevanja, pa naj si bo na elektriko ali pa na drva v kaminski peči. Nove so lepe in tudi varne, prasketanje ognja pa je lahko tudi romantično.

Varčevanje za vse

Vse naštetu pa nič ne pomaga stanovalcem v večstanovanjskih objektih, ki se ogrevajo daljinsko. Njihova položnica za ogrevanje je enaka, če varčujejo ali pa tudi ne. Ali pač? Prav gotovo si vsakdo želi plačevati manjšo položnico za ogrevanje stanovanja. Učinkovito je plačevanje po porabi, kar se z merilniki toplote vse bolj uveljavlja tudi na Gorenjskem. Kar lepo število stanovalcev v večstanovanjskih objektih plačuje pavšalni znesek za ogrevanje, ki je izračunan na podlagi kvadrature stanovanja. To pa ni stimulatивно, hkrati bi se zmanjšalo tudi onesnaževanje.

Kako se lotiti zmanjševanja porabe energije? Na Danskem so že v začetku 20. stoletja začeli z daljinskim ogrevanjem v mestih. Uprli so se sistemu, ko bi morali plačevati za ogrevanje, ne glede na to, ali so doma ali ne. Zaradi tega so že leta 1917 razvili delilnike to-

plate. Statistika pa pravi, da je bilo do leta 1998 polovica danskih stanovanj opremljenih z napravami za merjenje porabe toplote. Razlog je preprost. Stanovalci plačujejo za ogrevanje manj kot prej, hkrati se jim poveča družinski proračun. Rešitev so torej delilniki

GITAS KRANJ d.o.o.,
Trgovina-servis, Zgornje Bitnje 1,
4209 Žabnica-Kranj

04/231 57 00

Snežne freze

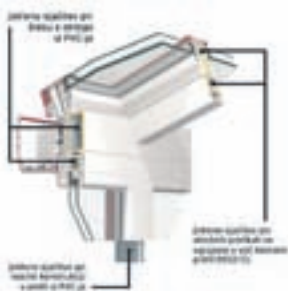

Pometači

www.gitas.si

PA&CO D.O.O. – FINSTRAL VAŠ STROKOVNJAK ZA ZIMSKÉ VRTOVE

**Strokovnjak
za zimske vrtove:**

**Gregor Pačnik
041/504-657**

Zimske vrtove so začeli razvijati in projektirati arhitekti za stavbe v zimskih krajih, kjer je več snega, da bi obiskovalcem hotelov in kavarn pričarali stik z zimsko idilo. Steklena streha s steklenimi obodi se je razvila v steklenjak in tako se je začelo. Seveda so bili steklenjaki razviti za severne predele, kjer ni dosti vročine in sonca, z veliko snega, tako so dobili ime zimski vrt.

Prvi zimski vrtovi so bili v celoti iz aluminijaste konstrukcije ter slabših stekel, kar je pomenilo tudi slabo izolativnost. Ker pa se je vedno več ljudi odločalo za nakup zimskih vrtov, sta se v podjetju FINSTRAL tehnologija in stremenje k izboljšanju samega produkta razvijala tudi v tej smeri.

Aluminijaste profile je zamenjal PVC profil, ki je zasnovan tako, da je jedro zaradi same statike in nosilnosti iz pocinkanelega železa oblečeno v plastični ovoj. PVC ovoj oz. profil pa zagotavlja odlične izolativne sposobnosti. Pri nas Vam nudimo še dodatno možnost obloge iz aluminija preko PVC profila, na zunanji strani, kar zagotavlja še trajnejšo obstojnost pred vremenskimi vplivi in hkrati večji izbor barv po RAL lestvici.

Pozornost pri nakupu zimskega vrta

Veliko kupcev se pred nakupom premalo posvetuje s strokovnjaki iz gradbenega področja: arhitekti, projektanti. Velikokrat hočemo varčevati in se odločimo za poceni nakup, kar pa je pri zimskem vrtu lahko usodno.

Zagotoviti si moramo, da lahko dodatni prostor, ki ga bomo z zimskim vrtom pridobili, uporabljamo skozi vse leto. To si zagotovimo z odličnim PVC profilom, ki nam zagotavlja dobro izolativnost, na južnih straneh termopan steklo, senčenje, kot je morda tenda. Na strešne površine vgradimo varnostna kaljena stekla in morda celo dodatno zaščitno steklo proti UV žarkom in sončnemu sevanju. Pozorni pa moramo biti tudi na odpiralne površine, ki nam zagotavljajo zračenje zimskega vrta. Pri poceni in majhni investiciji moramo pričakovati večje toplotne izgube, kondenz in vlago v prostoru. Največje razočaranje pa so dodatni stroški in neuporaben prostor.

Zakaj v nakup zimskega vrta

Morda si želite na temnem podstrešju izdelati spalnico ali klubsko sobico?

Pričakujete še enega otroka, ali pa sta otroka že prevelika in potrebujete dodatno sobo?

Zakaj selitev v večje stanovanje, ko pa imate v obstoječem veliko neizkoriščeno teraso.

Z zimskim vrtom vsekakor pridobite lep, svetel, dodaten bivalni prostor. Ob pravilno izbranem in izdelanem zimskem vrtu vam ne bo nikoli prevroče ne prehladno in končno boste imeli svoj zeleni kotiček za sproščanje.

stroškov toplote, ki jih pritrdimo na radiator, za večjo učinkovitost tudi termostatske ventile. Izkušnje kažejo, da so prihranki po uveljavitvi delilnikov po dveh letih oziroma kurilnih sezonah gibljejo med 20 in 30 odstotki! Ob zmanjšanju temperature zgolj za eno stopinjo Celzija prihranek znaša šest odstotkov, ob tem pa se udobje ne zmanjša. Že ob zaprtju vseh oken dopoldne, ko je večina v službi ali šoli, pa je prihranek 10-odstoten. Kadar tega ni mogoče zmeriti, stanovalci za tovrstne poskuse niso stimulirani. Ko se takšen poskus pozna na položnici, pa marsikdo zamenja okna, jih na novo zatesni, ...

Kateri energent izbrati?

Katero napravo kupiti, kako se ogrevati? Glede na energente so danes najbolj uporabljeni ogrevalni sistemi na trda goriva, olje, zemeljski plin, utekočinjeni naftni plin, lesna biomasa in izkoriščanje naravnih virov (geosonda, zemlja, voda, zrak, sončna energija).

Generalni uvoznik za Slovenijo

UČINKOVITI SISTEMI ZA VARČNO PRIHODNOST

Mače 6, 4205 Preddvor

T 04 /25 55 780
M 040 34 33 33
W zeussolar .si
E info@zeussolar.si

Vsi jeziki govorijo o istem izdelku...

Danes je najbolj razširjeno ogrevanje na plin ali kurilno olje, v zadnjih letih se investitorji odločajo za njih tudi v kombinaciji z obnovljivimi viri. Ogrevalni sistemi na olje in plin so zaradi relativno ugodne cene in omenjene enostavne uporabe najbolj razširjeni sistemi na Gorenjskem. T. i. nove oblike ogrevanih sistemov pa so še vedno razmeroma drage investicije, niti primerne za vsak objekt. Cene kotlov za ogrevanje so zelo različne. Medtem ko plinske in oljne kotle lahko dobimo že od 1.000 do 3.000 evrov, se cene toplotnih črpalk pri več tisoč evrih šele začnejo. Pa vendar, cena ni vse, najcenejša investicija je lahko na koncu najdražja. Tako je najcenejši ogrevalni sistem na elektriko oziroma električne radiatorje, a se v tem primeru lahko računi za elektriko tudi podvojijo. V zadnjih letih se je, zaradi napredka plinske tehnologije, povečala uporaba utekočinjenega plina. Med prednosti tega sistema štejemo udobno uporabo, saj lahko tak sistem popolnoma avtomatiziramo, plin pa uporabljamo tudi za gospodinjstvo (plinske jeklenke ob štedilniku ni več). Plinske kotle grobo ločimo na klasične in kondenzacijske. Izvedba je lahko talna (običajno pri večjih močeh) in stenska kompaktna. Stenske se največ uporabljajo za stanovanja in

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

endružinske hiše. Kondenzacijski kotli uporabljajo najvišjo tehnologijo in za večji izkoristek dodatno izrabljajo temperaturo dimnih plinov.

Poleg najbolj razširjenih je vredno nekaj besed nameniti tudi sistemom, ki jih Gorenjci tudi že dobro poznajo: ogrevanje s toplotnimi črpalkami. To ni nič drugega kot toplotni stroj, ki jo jemlje iz energije vode, zemlje ali zraka in s pomočjo elektrike privede v bivalne prostore, po potrebi pa tudi zviša temperaturo. Koliko časa je uporaba ekonomska predvsem pri nizkih temperaturah in sistem potem ne ogreva le na elektriko, si strokovnjaki na Gorenjskem še niso na jasnem. Po zagotovilih tistih, ki toplotno črpalko imajo, pa je delovanje nemoteno in racionalno skozi vse letne čase, le ob najhujšem mrazu dodatno zakurijo v kaminu ali zaženejo starejšo peč na olje. Najcenejše toplotne črpalke (zrak voda in z zunanjo enoto) stanejo približno deset tisoč evrov, kupci morajo sami postaviti le temelje za zunanjo enoto.

Boštjan Bogataj / Foto: Gorazd Kavčič

V A R

Matjaž Hartman s.p.,
Hafnerjevo nas. 91. 4220 Škofja Loka
tel.: 04 513 88 30 ali 031 775 401

PRODAJA, MONTAŽA IN VZDRŽEVANJE:

- garažnih
- vhodnih
- stranskih
- protipožarnih
- kletnih vrat

HORMANN
JUBILEJNA
GARAŽNA VRATA,
H-vodoravni motiv,
woodgrain, RAL 9016,
vkj. motorni pogon,
montaža in 8,5% DDV
že od **875 €**

KLJUČAVNIČARSTVO
JANEZ VREČEK s.p.

Na peči **5** let
garancije

Peč na trda goriva

Bojlerji, hranilniki tople ogrevalne vode

Peč na lesno biomaso
kombinacija drva - peleti

Peč na tekoča goriva

Bojlerji iz nerjaveče kovine

Zg. Brnik 143, 4207 Cerklje
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018
www.vreckek-peci.com

"Dan Biomase" v Nazarjah

Čeprav se je v soboto, 9. oktobra 2010, jutro začelo precej megleno in hladno, je prve obiskovalce prireditve "Dan biomase" v Nazarjah pričakalo čudovito sončno vreme. Podjetje Biomasa je za svoj dan odprtih vrat izkoristilo približno 3 hektare veliko območje v industrijski coni Nazarje, kjer ima del svojih poslovnih prostorov in skladišč in kjer poteka tudi izdelava lesnih sekancev. Zgodba o podjetju Biomasa se je sicer začela pred skoraj petnajstimi leti v Lo-

garski dolini, ko je lastnik podjetja Rok Suhodolnik vgradil prvi kotel na lesne sekance podjetja Fröling v Sloveniji. Podjetje je postalo generalni zastopnik za kotle na lesno biomaso avstrijskega proizvajalca Fröling na območju Slovenije in JV Evrope. V zelo kratkem času se je razvilo v ambiciozno in hitro rastoče podjetje, vodilno na področju lesne biomase v Sloveniji, ki je postavilo že več kot 1300 kotlov za ogrevanje posameznih hiš, pa tudi industrijskih kotlov za večje sisteme

Množica ljudi ob demonstraciji stroja za sečnjo Menzi Muck

**Kotel na polena
FRÖLING S3 18 KW**
+ hranilnik toplote ekocel 1000 l
+ izolacija za hranilnik toplote,
+ dostava na dom in zagon kotla
= cena paketa z vključenim DDV

je **4.999,00 EUR**
ali za 36 mesečnih plačil po 155 EUR

AKCIJA!

Brezplačno svetovanje
in ogled na domu.

froling
TOPLOTA IZ LESA

041 383 383
03 838 40 86
biomasa@siol.net

BIOMASA
ROK SUHODOLNIK

www.biomasa.si

Kotli na lesno biomaso Fröling

ter sisteme daljinskega ogrevanja. Poleg zastopstva, montaže in servisa ogrevalnih sistemov Fröling se podjetje ukvarja tudi s pripravo in dobavo lesnih sekancev ter prodajo ekološke energije.

Vsaj petsto obiskovalcev prireditve si je za zanimanjem ogledalo široko paleto sodobnih kotlov na polena, sekance in pelete Fröling, ki ponujajo udoben, varčen, predvsem pa ekološki način ogrevanja. Ker so za ogrevanje z lesno biomaso potrebni lesni sekanci, si je bilo na prireditvi moč ogledati tudi njihovo pripravo, saj je podjetje Biomasa na ogled postavilo najnovejšo pridobitev v obliki ogromnega sekalnika Bentele BBT 1500 z lastnim Caterpillar motorjem moči 1.000 KS, ki je trenutno največji mobilni sekalnik v Evropi. Njegova zmogljivost pri proizvodnji sekancev je 500 nasutih metrov na uro

(NM/h), poraba goriva pa 0,33 l/NM. Dodatno podjetje razpolaga tudi z manjšim sekalnikom Eschlböck Biber 92, ki ga poganja Fendt z močjo 360 KS. Zaradi mobilnosti omogoča opravljanje uslug priprave sekancev v radiu 150 kilometrov, realna zmogljivost stroja pa je 160 NM/h, s porabo goriva 0,5l/NM. Dodatno je podjetje Biomasa prikazalo tudi sečno lesa s strojem Menzi Muck A111, ki z zgibnim krmiljenjem omogoča majhen obračalni krog za enostavno in natančno vožnjo ter delo na strmini do 45 stopinj oziroma 100 % klancu, pri čemer je opremljen z vitlom, ki mu omogoča vzpenjanje in spuščanje po strmih terenu. Pri vseh tistih, ki pri ogrevanju uporabljajo kotle na polena, pa je pozornost zagotovo pritegnil tudi prikaz delovanja celotne linije Posch za žaganje, cepljenje in pakiranje oziroma natovarjanje polen, za kar je poskrbelo podjetje Logar pro.

Za popestritev dneva so ob dobri hrani in pijači ter ansamblu Golte poskrbele tudi tekmovalne nagradne igre v preva-

Kolektiv podjetja BIOMASA ob največjem mobilnem sekalniku v tem delu Evrope

žanju sekancev in zabijanju žebeljev, za vrhunec dneva odprtih vrat pa je sledilo še veliko nagradno žrebanje, kjer je srečni nagrajenec iz Vodice domov odpeljal

kotel na polena Fröling S3 Turbo s hranilnikom toplote. Vsekakor več kot odličen zaključek prijetnega in poučnega družinja na ta sončen predvolilni dan.

T: 01/83 43 085, **F:** 01/83 43 080
W: www.juhant.com, **E:** info@juhant.com
W: www.tlakovci.si

Za dobro počutje je ureditev okolice hiše ravno tako pomembna kot notranja ureditev vašega doma.

Pomembna je primerna izbira, predvsem pa praktičnost. V podjetju JUHANT se že dobrih 45 let ukvarjamo s proizvodnjo kakovostnih betonskih izdelkov. V proizvodnem programu imamo vse, kar potrebujete za vaše dvorišče. Najbolj smo ponosni na tlakovce, kjer je na voljo široka izbira modelov in barvnih kombinacij. Posebej naj izpostavimo tlakovca, ki sta letos prvič prisotna na

slovenskem tržišču, to sta KAMEN KRAS in KAMEN ŠKRILJ.

Prednost tlakovanih površin je v njihovem enostavnem vzdrževanju, če pa kasneje pride do kakšnih poškodb, je posamezne dele možno zlahka zamenjati z novimi.

Pred dokončno izbiro se je priporočljivo posvetovati s strokovnjakom. V podjetju JUHANT vam bomo z veseljem pomagali, saj imamo bogate izkušnje s tlakovanjem dovoznih poti, dvorišč, pločnikov, stez, mestnih trgov, parkirišč ...

15 % GOTOVINSKI POPUST

KAMEN ŠKRILJ

KAMEN KRAS

ODKRITE VAŠE OSEBNE ŽELJE IN JIH URESNIČITE Z NAŠO POMOČJO! DVORIŠČE JE OBRAZ VAŠEGA DOMA

Vam to, da sem lani prihranila 78 evrov, spravlja lase pokonci?

Kot uporabnica paketa **Porabim, kar rabim** sem v zadnjem letu prihranila kar **78 evrov** pri računu za elektriko. Zakaj ne bi prihranili tudi vi?

- **Prihranite z varčevalnim programom** – 10 korakov do učinkovitejše rabe električne energije,
- če v enem letu prihranite več kot 10 % električne energije v paketu **Vedno porabim, kar rabim**, dodatno prejmete **10 EUR bonusa**,
- iste ugodnosti ste deležni obstoječi odjemalci paketa.

Elektro Gorenjska edini v Sloveniji nagrajuje za učinkovitejšo rabo električne energije. Za več informacij pokličite na **(080 22 04)** ali obiščite **www.porabimkarrabim.si**.

Ponudba velja od 1. 10. do 31. 12. 2010.

Novo merilo v svetu oken – AJM 8000 energeto®

*Nova tehnologija
izdelave PVC oken –
Prihranek energije
do 36 odstotkov letno –
Okolju prijazno okno*

V podjetju AJM okna-vrata-senčila d.o.o. osrednjo pozornost zadnjih nekaj let namenjamo razvoju energetske učinkovitosti in okolju prijaznega stavbnega pohištva iz umetnih mas. Izživ razviti energetske učinkoviti profil okna smo uresničili z nemškimi proizvajalci profilov Aluplast. Skupna prizadevanja so dala izjemen rezultat: trenutno najboljšo okno na svetu znotraj svojega razreda, AJM 8000 energeto®.

AJM 8000 energeto® je rezultat treh tehnološko visoko zahtevnih postopkov izdelave, ki veljajo za povsem nove v panogi proizvodnje stavbnega pohištva iz umetnih mas. V svetu proizvodnje PVC- oken postopki **Powerdur inside**, **Foam inside** in **Bonding inside** premikajo meje možnega pri doseganju učinkovite toplotne izolativnosti, mehanske trdnosti in minimalnega vpliva na okolje.

Powerdur inside je tehnika integrirane ojačitve krila in podbojev s trakovi iz steklenih vlaken. To pomeni, da opuščamo do sedaj uporabljano kovinsko ojačitev med krili in podboji, s tem pa prekinjamo toplotni most in izboljšujemo toplotno izolacijske lastnosti okna. Profil ima zaradi opustitve kovinskih ojačitev tudi višjejšo linijo, kar omogoča še večji vpad svetlobe v notranjost prostora. Okno je zaradi tega tudi lažje, to pa olajša delo monterjev in postopek montaže.

Foam inside predstavlja največjo novost v panogi proizvodnje oken iz umetnih mas. Gre za postopek polnjenja profila okna s posebno toplotno izolacijsko PUR- peno. Pri tem se predhodno zavržena krila in podboje okna polni s peno, ki zapolni celotno notranjost profila in ne pušča praznih prostorov. Opisani postopek daje dobro tlačno trdnost in zelo nizko toplotno prehodnost. Pena s katero se polni profil je okolju prijazna in z njo ni nobenih težav pri kasnejšem recikliranju samega profila.

Bonding inside je tehnika lepljenja okenskega krila s steklom s posebno lepilno maso. Ta izjemno natančna in dovršena tehnika izboljšuje dosedanje vrednosti toplotne prehodnosti, preprečuje povzročanje utruje stabilnosti okna tako zanesljivo, da dodatne ojačitve med steklom in krilom niso potrebne. Ker s postopkom bonding inside utrujemo stabilnost okna, postavljamo nova merila tudi v varnosti.

S pomočjo opisanih novosti AJM 8000 energeto® dosega v tem trenutku daleč najboljši rezultat toplotne izolativnosti, in sicer U_w = do 0,61 W/m²K, in omogoča letni prihranek energije do neverjetnih 36 odstotkov! Ob zmanjšani porabi energije, se zmanjša tudi poraba kurjave, tako da je v ožračje spuščenih manj izpustov škodljivega CO₂. Poleg tega je energeto izdelan iz okolju prijaznih in razgradljivih materialov ter v skladu s smernicami za reciklažo.

Z oknom AJM 8000 energeto® v družbi AJM dodajamo svoj delež k odgovornemu odnosu do okolja in se pridružujemo skrbi za trajnostni razvoj našega planeta.

V oktobru izkoristite
10 % popust
na ves PVC program in montažo!

okna ustrezajo programom kreditiranja Eko sklada Republike Slovenije, j. s.

Eko sklad Slovenije - sklad za okolje
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

U_w do 0,61 W/m²K

AJM 8000 energeto®
za nizkoenergijske in pasivne hiše

Vama okna z izredno dobro toplotno izolacijo, izdelana po vseh merih in v skladu z najvišjimi standardi.

Absolutni zmagovalec

20 LET

BOLJI POGODNA SVET
Z okni oken, vrat, senčil in zavesah vseh AJM, pridelate pri povprečni energiji tudi do 36% letno.

www.ajm.si
05 388 1400

TÜV ISO 9001 ISO 14001

AJM
OKNA - Vrata - Senčila

AJM d.o.o. - Kopacka cesta 25, 12711 Ptuj, Slovenija

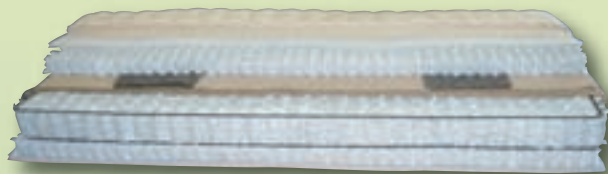
Žimnice, o katerih sanjate podnevi

**ALI SLABO SPITE?!
VAS ZJUTRAJ BOLI HRBTENICA?!**

**LASTNA PROIZVODNJA
Z VEČ KOT 150 LETNO TRADICIJO!**

Patentiran, nežen dotik na vsak košček telesa, pravilna opora in povečano udobje, dodatna masaža za sproščujoč in blagodejen učinek na psihofizično stanje, idealna mikroklima, naravno!

LEŽIŠČE POMEMBNO VPLIVA NA ZDRAVJE!

Med spanjem se telo psihofizično regenerira in krepi imunski sistem. Ker tretjino življenja prespimo, je pravilna izbira ležišča zelo pomembna. Pomanjkanje kvalitetnega spanja namreč vpliva na porast tveganja k visokemu krvnemu tlaku, nevarnosti srčnih bolezni, ... poslabšanje zdravstvenega stanja. Zato skrbno izberite svoje ležišče, ki mora telesu omogočati čim bolj ergonomsko lego in vsebuje certificirane ter pravilno obdelane materiale, ki niso škodljivi zdravju.

Največja možna vsebnost naravnega kavčuka za večjo prilagodljivost in zračnost kot jo dobite sicer v lateksovih ležiščih; povečana elastičnost je identična spominski peni. 100% naravno!

NAJDRAŽJE LEŽIŠČE NI NUJNO NAJBOLJŠE!

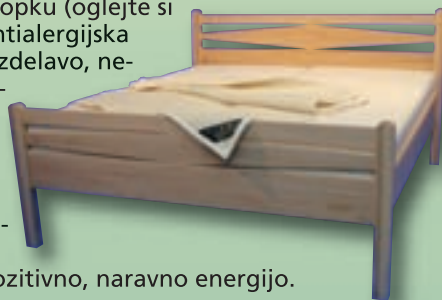
Najdražji materiali niso primerni za vsakogar, zato se nakup ležišča brez kvalitetnega strokovnega svetovanja lahko spremeni v pravo nočno moro. Ležišča različnih ponudnikov so si po opisu zelo podobna; 100% latex, hladno pihana, spominska pena, TFK žepkasto, klasično vzmetenje, ... tako da se lahko hitro zgodi, da namesto ležišča, ki nam bo odpravilo težave, kupimo ležišče, ki nam jih lahko povzroči.

ZAKAJ JE SLOVENSKA POSTELJA NAJBOLJŠA IZBIRA?

Vsak človek je edinstven ter ima svoje potrebe in želje, zato je pri pravilni izbiri ležišča individualno svetovanje ključnega pomena. Najprej vam bomo prisluhnili, nato pa strokovno svetovali pri izbiri ležišča, posteljnega okvira, letvenega dna, odej in vzglavnikov.

NAŠA BOGATA PONUDBA, Z NAJVEČJO IZBIRO LEŽIŠČ IN ZAGARANTIRANIMI NAJNIŽJIMI CENAMI ZA ENAKO KVALITETO, VSEBUJE ŠE NEKAJ VEČ: 100% bio naravna ležišča, ekskluzivna masažna ležišča, ki so nastala v sodelovanju z medicinsko stroko, ležišča iz stoodstotne naravne volne, obdelane po bio postopku (oglejte si film na naši spletni strani: www.postelja.com), antialergijska ležišča, ležišča iz spominskega lateksa, unikatno izdelavo, nestandardne dimenzije, servisiranje tudi po desetletnem obdobju garancije, ...

NAŠA LEŽIŠČA NISO SAMO KVALITATIVNO CERTIFICIRANA, AMPAK TUDI NAGRAJENA! Ker se zavedamo, da iverni izdelki pogosto vsebujejo zdravju škodljive snovi, so Slovenske postelje izdelane iz 100% masivnega, skrbno obdelanega naravnega lesa, izključno slovenskega porekla in s pozitivno, naravno energijo.

**V TEM MESECU NUDIMO BREZPLAČEN ODVOZ
IN "DEPONIRANJE" VAŠE STARE ŽIMNICE.**

Obiščite naše salone spalnih sistemov z največjo izbiro in strokovnim svetovanjem!

BEGUNJE
Zapuže 10 B
(Bivša tovarna Sukno)
Tel.: (04) 532 57 75

KRANJ
Cesta talcev 67
(PC Lisjak, 1. nadstropje)
Tel.: (04) 231 67 61

DOMŽALE
Ljubljanska cesta 81
Tel.: (01) 722 00 28

LJUBLJANA BEŽIGRAD
Peričeva ulica 21
(Bežigrajski dvor)
Tel.: (01) 280 67 90
Pokličite za parking!

LJUBLJANA ŠENTVID
Prušnikova 95
(Bivši Galant - v stavbi NLB Banke)
Tel.: (01) 513 37 40

Trgodom No. 1, d.o.o.
Zapuže 10 B
4275 Begunje na Gorenjskem

MODRA ŠTEVILKA

www.postelja.com

...od temeljev do strehe in obnovo vašega doma...

**Gradbeni
materiali**

Kritine

**Orodje
in vrt**

Fasade

**Suha
montaža**

Keramika

VELIKA
maloprodajna
akcija
15.9. - 30.10. 2010

PRODAJNA MESTA:

PC Žabnica:
trgovina: 04 2319 200,
keramika: 04 2319 208,
fax: 04 2319 206,
e-mail: info@domtrade.si

PC Lesce:
trgovina: 04 5302 230,
keramika: 04 5302 238,
fax: 04 5302 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

www.domtrade.si

Kovinska streha z izolacijo iz stiropora

Kovinska kritina v obliki klasičnega strešnika

Trapezni profil s 3 cm izolacije iz poliuretana

Kupon za brezplačen METRAPAN katalog

- Prosim za brezplačen katalog ter aktualni cenik
- Prosim za brezplačen obisk krovca ter izdelavo ponudbe

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____ Tel.št. _____

Kupon pošljite na: Meltal, d. o. o., Gosposvetska c. 84, 2000 Maribor

19. 10. 2010.

Varna, trajna in cenovno ugodna kritina METRAPAN!

Izbira kritine je danes v poplavi ponudbe lahko težka odločitev, še posebno, kadar je treba upoštevati veliko dejavnikov (naklon strehe, nosilnost konstrukcije, trajnost, odpornost proti vremenskim vplivom, vplivi na okolje,...).

Mi vam ponujamo 7 razlogov, da za zamenjavo stare strehe izberete kritino Metrapan:

1. Kritina je lahka - plošče tehtajo samo 6-7 kg/m² in so odlična zamenjava s klasičnim betonskim ali glinenim strešnikom, saj zamenjava strehe ne zahteva dodatne ojačitve strešne podkonstrukcije.

2. Vrhunski estetski videz - oblika klasičnega strešnika, ki združuje prednosti kovinskih streh in videz klasičnega strešnika.

3. Trdna in trajna kritina - streha je narejena iz jeklene, pocinkane barvane pločevine, ki ima 40- in večletno življenjsko dobo.

4. Vgrajena izolacija - ki jo imajo plošče, prihrani vaš denar za ohlajanje objekta poleti in grejta vaše hiše pozimi. Hkrati objekt zvočno izolira in preprečuje kondenzacijo.

5. Odporna na točo - zanesljivo varuje hišo pred točo, dežjem, snegom, vetrom, soncem.

6. Enostavna montaža - plošče potekajo od slemena do žleba v enem kosu. Zamenjava strehe z izoliranimi ploščami Metrapan ne zahteva posega v obstoječe ostrešje (brez deskanja in dodatnega letvanja ter izvedbe zračnega mostu). Strešna podkonstrukcija lahko ostane enaka kot pri prvotni kritini, kar pa bistveno zmanjša stroške.

7. Široka uporabnost - strešne plošče so primerne za pokrivanje tako individualnih kot industrijskih objektov z nakloni od 7 stopinj naprej. Pri pokrivanju z nakloni pod 7 do 10 stopinj se priporoča dodatno tesnjenje preklopov posameznih plošč.

Če nas pokličete sedaj, vam BREZPLAČNO nudimo:

- svetovanje o izbiri ustreznega tipa strešne kritine,
- ogled strokovnjaka na terenu,
- svetovanje o izbiri krovca za izvedbo del.

In če to ni dovolj, vam še do konca meseca oktobra ob nakupu katerekoli strešne kritine, **na krovsko-kleparske izdelke** (žlebovi, odtočne cevi, slemenjak, snegolovi,...) **nudimo 5-odstotni popust na naš veleprodajni cenik.**

Od slemena do žleba v enem kosu

Prodaja: Meltal, d. o. o., Gosposvetska cesta 84, Maribor
Tel.: 02/788 01 70, 01/530 34 08
E-pošta: info@meltal.si, www.metrapan.si

Peči kot prednosti ogrevanja

Kurilna sezona se je začela in z njo povezani vsi stroški, ki bodo sledili, če bomo hoteli, da nam bo toplo.

K pogovoru smo povabili podjetnico go. Tanjo Mikelj iz družinskega podjetja Megamik iz Preddvora, ki je bilo ustanovljeno leta 1993, z namenom nadaljevanja dolgoletne družinske obrti izdelave peči in kaminov. V njihovem podjetju si lahko kupite klasične peči, krušne, peči na pelete, zidane štedilnike, toplozračne lončene peči, električne, zidane sobne kamine, kaminske peči, gotove kamine, vrtno kamine in kamine z odprtim kuriščem. Peči so tako lepe in uporabne, da spadajo v del pohištva, in kar je najpomembnejše, so tudi prednosti ogrevanja.

Kaj mora kupec najprej vedeti o kaminih in pečeh?

"Stranka mora vedeti, koliko časa bodo peč oz. kamin uporabljali. Če je

Tanja Mikelj iz podjetja Megamik

CHIC.

NAJBOLJŠE ZA VAŠ DOM IN POSLOVNI PROSTOR

your lifestyle

ZDRUŽUJEMO
KAKOVOST,
VRHUNSKI DIZAJN
IN DOVRŠENOST
NARAVNIH
MATERIALOV.
OBČUTITE TOPLINO
LESA NAŠEGA
IZBORA STILSKIH
PARKETOV.

SALON CHIC | KOROŠKA CESTA 53 D | KRANJ

WWW.CIGLIC.COM

Klasična lončena peč

to vsakodnevno kurjenje, potem jim priporočamo klasično lončeno peč. Primerna je predvsem zaradi tega, ker ob prvi kurjavi sicer rabimo dlje časa, da se ogreje, a je že pri drugi peč zelo hitro topla. Tisti, ki nimajo časa ali potrebe vsak dan zakuriti peči, ali pa ti-

sti, ki hočejo na hitro ogreti prostor, pa priporočamo kamine. Za take uporabnike so najbolj priporočljivi toplozračni kamini, ki začnejo po desetih, petnajstih minutah, ko so zakurjeni, že greti, zaradi šamotne obdelave pa imajo tudi sposobnost akumulacije. To

sta dve osnovi, ki jih razlagamo kupcem, ki primerno peč še iščejo. Potem so tu želje glede na prostor, kaj je komu všeč, zakaj si želi peč oziroma kamin, želi ogenj gledati ali želi imeti kurišče v drugem prostoru ali ne."

Kakšna je toplozračna lončena peč?

"Toplozračna lončena peč je nadgradnja toplozračnega kamina. Tu gre za kombinacijo med klasično pečjo in toplozračne lončene pečjo. Se pravi, da toplozračno lončeno peč najprej začne ogrevati osrednji kaminski del, potem pa ostali del peči, kar pomeni, da izkorišča lastnosti kaminov, ki se hitro ogrejejo v osrednjem delu, in klasične lončene peči, ki je po dveh ali treh urah ogreta tudi po vsem ostalem delu peči in dolgo zadržuje toploto."

Kaj pa klasična lončena peč?

"To pomeni, da gre za oddajanje toplote. Ob prvem kurjenju traja dve do tri ure, da se ogreje, potem pa izredno dolgo oddaja toploto in ob vsakem naslednjem kurjenju smo dodajamo izgubljeno energijo. Kurišče je lahko v prostoru, kjer je peč, ali v drugem.

PEČI ZA VSAK ŽEP

KATERIH PREDNOSTI SO: •dolga življenjska doba •peči so različnih velikosti in moči •akumulacija - gretje prostora še dolgo potem, ko nehate kuriti •primerno za samograditelje: hitra, preprosta montaža.

MOŽNOST SVETOVANJA: •možnost priključka več peči na isti dimnik •preprosto in ne prepogosto kurjenje.

CENOVNO UGODNO: •od 790 EUR dalje.

MEGAMIK, d. o. o.
Belska cesta 7, 4205 Preddvor
Tel.: 04/2555 750, gsm: 041 631-502
e-pošta: info@megamik.si
www.megamik.si

Lahko se dolgočasite.
Lahko razmišljate.
Lahko pa berete Gorenjski glas.

Gorenjski Glas

Za vas beležimo čas

www.gorenjski.glas.si

Klasična lončena peč omogoča tudi peko manjših dobrot."

Kakšne so peči na pelete?

"Peči na pelete delujejo povsem avtomatsko. Njihovo delovanje je odvisno od temperature, ki jo določimo, se pravi, da vsebuje tudi elektronski del oz. mehanizem. Kuri se tako, da v zalogovnik peletk (peletke so podobne na drobno nasekljanim briketom) nasujemo pribl. 50 kilogramov peletk. To je količina, ki zdrži pribl. 14 dni za prostor velik pribl. 40 m², ob rednem kurjenju. Potem jih samodejno dovaja v kurišče. Peč pa se glede na sobni termostat sama prižiga in ugaša. Na ta način mi ogrevamo naš apartma in naš razstavn salon. Peč je izredno dobrodošla za etažna ogrevanja. S to pečjo lahko ogrevate talno, sanitarno vodo in radiatorje."

Katere peči oziroma kamini so trenutno najbolj zanimivi na trgu?

"Na trgu so najbolj popularne kamin-ske peči. Cenovno so zelo ugodne, vendar pri nakupu vedno opozorim, naj kupec najprej pomisli na kakovost in ne na ceno. Kamin oz. peč kupuje-

Toplozračna lončena peč

mo za dlje časa, zato priporočamo, da se o tem vsakdo posvetuje s strokovnjakom. Zadnja leta pa so med uporabniki najbolj priljubljene in tudi mi teh največ prodamo, klasične lončene peči. To je najboljša varianta za dom, v

katerem se kuri vsak dan. Takoj za klasičnimi so toplo-zračne lončene peči, ki, kot smo rekli, združujejo oboje. Rada bi poudarila, da naš pečar peči in kamine montira po zahodnoevropskih standardih."

3/15/25 let
Garancije

Biološke čistilne naprave Sistemi za uporabo deževnice

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

Biološke čistilne naprave
od 2 - 1000 PE (prebivalcev)

Posode za deževnico - nadzemne
in podzemne izvedbe

Greznice (zbiralne, dvo prekatne
in troprekatne)

- rezervoarji
- filtri za deževnico
- plavajoči sesalni kompleti
- črpališča
- digitalni pokazatelji nivoja...

Naročite brezplačen katalog

- Ponižalni sistemi za :
- izpust iz čistilnih naprav
 - greznic
 - odvodnjavanje parkirišč
 - odvodnjavanje s streh...

**ARMEX ARMATURE D.O.O. IVANČNA GORICA
LJUBLJANSKA C. 2A
TEL. 01/78 69 270, 01/78 69 260 ali 051 / 652 - 192
E-mail: info.armex@siol.net
www.cistilnenaprave-dezevnica.si**

Štedilnik privlači vedno znova

Res je, da so zidani štedilniki dolgo časa živodarili. Vendar je nov duh časa, ki varnost mirnega doma postavlja na prvo mesto vrednot, prebudil naše babice v novo življenje. Z vsem, kar spada zraven: prijetna toplota, udobna namestitve in vse, kar potrebujemo v ambientu. Zato se ne gre čuditi, da v takem okolju štedilniki doživljajo svoj "comeback".

Še nekaj let nazaj je kuhinja pri osnovnem planiranju prostora imela podrejeno vlogo. Drugi prostori so bili planirani na tak način, da je ostal majhen prostor z oknom in tehnično premišljeno v bližini vodovoda - kuhinja kot funkcionalen prostor. Danes bivanja v kuhinji ne narekuje le delo, pač pa bivanje v njej. Pri ustrezni postavitvi prostorov vedno bolj postaja središče družinskega življenja, zato so naraščajoče priljubljenosti deležni tudi štedilniki.

Kaj je prijetnejšega od prasketanja ognja v štedilniku, ob tem pa še vonj sveže pečenega kruha ali slastne pečenke?

Kdor se pozanima o postavljanju zidanih štedilnikov, je fasciniran zaradi številnih možnosti postavitve. Štedilnik je lahko v različnih izvedbah: namizni štedilnik, štedilnik z nadzidkom, štedilnik v kombinaciji z lončeno pečjo, možne so kombinacije z električnim štedilnikom, ki se popolnoma integrira z načrtovanjem kuhinje, skratka neomejena paleta možnih oblik, s pečnicami, ki ponujajo številne možnosti slogovnih smeri in različno barvno paletu.

Po želji je mogoče v štedilnik vgraditi tudi tehnično dovršeno električno pečico ali električno steklokeramično kahalno ploščo.

Večinoma so zidani štedilniki edinstveni unikati, ki so zgrajeni na licu mesta.

Štedilnik je ena izmed oblik lončene peči in je, tako kot lončena peč, nastal z nadgrajevanjem in dopolnjevanjem preprostega ognjišča. Dolga stoletja je bil srce vsake evropske kuhinje.

Prijetna, domača toplota štedilnika je znana: pečnice iz specialnih surovin z velikim šamotnim deležem, žgane pri temperaturi nad 1000 stopinj Celzija, imajo veliko zmožnost akumuliranja toplote. Masivnejše so pečnice, dalj časa enakomerno oddajajo toploto v bivalni prostor. K temu prispeva posebna toplotna akumulacijska zmogljivost: funkcijsko ustreza lastnostim peči in je opremljen s šamotnim kuriščem. Pri zidanem štedilniku je kurišče pod grelno ploščo. Kurišče in kanali dimnih plinov predstavljajo skupno "enoto", ki prav tako akumulira in potem oddaja toploto v bivalni prostor.

Štedilnik se kuri večinoma z lesom. Sodobna ogrevalna tehnika s specialno razporeditvijo šob omogoča skoraj popolno izgorevanje lesa, tako da je čim manj odpadnega materiala in pepela. Na ta način ni povečan le izkoristek, pač pa je tudi gorivo porabljeno, kolikor je le mogoče. Želena temperaturo pečice, ki je razvidna z vgrajenega termometra, dosežemo z večkratnim nalaganjem goriva. Vroči dimni plini so lahko speljani skozi kahalni del ali okrog pečice, lahko so speljani v zaprt sistem štedilnika, ki ogreva prostor. V sklopu štedilnika je lahko integriran kotliček za vodo, ki omogoča vedno toplo vodo, obstaja tudi možnost vgraditve grelnika sanitarne vode.

Pečarstvo Zvone Turk s. p.
Hrastje 54, Kranj
GSM: 041/420 334
e-pošta:
info@pecarstvo-turk.si
www.pecarstvo-turk.si

Še dober mesec za posredovanje pripomb

Glavni namen Projekta obveščanja lastnikov nepremičnin o poskusni vrednosti nepremičnin je seznanitev lastnikov o poskusnem izračunu vrednosti njihovih nepremičnin, uporabljenih modelih množičnega vrednotenja nepremičnin in podatkih o nepremičninah, ki so vodeni v registru nepremičnin.

"Vse lastnike nepremičnin vljudno prosimo, da uredijo podatke o lastništvu nepremičnin, uredijo podatke o nepremičninah in po lastnem predudarku pošljejo pripombe na uporabljeno vrednostno cono oziroma vrednostno raven pri poskusnem izračunu vrednosti nepremičnin," pravi Aleš

Seliškar, direktor Geodetske uprave RS (GURS), ki vodi projekt. Po eni strani na GURS-u vljudno prosijo, po drugi pa obvestilo, ki so ga prejeli lastniki (vsi naj bi jih do minulega petka, 15. oktobra, sicer se morajo oglasiti na eni od izpostav Geodetske uprave), štejejo kot vprašalnik registra nepremičnin. Za

lastnika, ki ne posreduje manjkajočih podatkov ali ne sporoči podatkov, ki izkazujejo dejansko stanje, so v Zakonu o evidentiranju nepremičnin predpisane kazenske določbe. "Kazni za neposredovanje podatkov ali posredovanje nepravilnih podatkov za lastnike - fizična oseba - posameznik znaša

Salon keramike OPERA se nahaja v centru sodobnega bivanja Cubis, v poslovni coni Šenčur.

NOVO v Šenčurju. Salon keramike Opera.

Opera izhaja iz latinske besede opus, ki pomeni delo in se nanaša predvsem na umetniške izdelke. Material za mojstrovine najdete ravno v Salonu keramike Opera.

Odličen stil, vrhunska kakovost

V takšnem stilu kot najraje začnete in zaključite svoj dan v kopalnici, lahko svojo kopalnico tudi opremite. Pa naj bo to razigrano, razkošno, zapeljivo, igrivo, zaspano, živahno, moderno, klasično ali domišljijско. Skratka kopalnico lahko ustvarite po svojem okusu z vrhunskimi

kakovostnimi materiali keramike in gotovimi parketi, ki jih prav tako ponujajo v Salonu Opera. Pri njih najdete keramiko proizvajalcev, ki s svojo kakovostjo kotirajo zelo visoko, tako po obliki kot kakovosti materialov. Pa ne samo to, izberete si lahko tudi notranjo opremo za kopalnice z vsemi dodatki, katerih odlike so eleganca in zmogljivost. Če ne verjamete, da lahko s keramiko pričarate naravne barve in oblike, sodobni dizajn z najrazličnejšimi teksturami in vzorci, klasiko, razkošje in kar vam srce poželi, potem morate obiskati Salon Opera in se prepričati na lastne oči.

**Tel.: 05/922-7005, fax: 05/922-7006
i: www.salonopera.si**

od 41 do 626 evrov, za podjetnika ali pravno osebo od 423 do 2.504 evrov, za odgovorno osebo od 41 do 1.669 evrov," pojasnjuje geodeti.

Zakaj GURS potrebuje natančne podatke o nepremičninah? Posplošene tržne vrednosti nepremičnin se vodijo in vzdržujejo v registru nepremičnin, ki je večnamenska evidenca. "Posplošene tržne vrednosti se bodo uporabljale v različnih postopkih državnih in sodnih organov, kot to določajo posamezni zakoni. Te vrednosti bodo prej ali slej eden izmed pomembnih vhodnih podatkov pri hipotekarnih posojilih, zavarovalništvu, sodnih postopkih, povračilih pri škodah, pri pravičnejši razdelitvi socialnih pomoči in še v celi vrsti drugih javnih, poslovnih ali zasebnih namenov in ne le v funkciji obdavčenja nepremičnin," pojasnjuje Seliškar.

Za projekt obveščanja bo GURS za 6.080.521 nepremičnin porabil 4.751.747 evrov ali 0,8 evra na nepremičnino. Vendar v ta projekt ni vključeno zbiranje podatkov popisa nepremičnin. Za popis 1.700.000 stavb in delov stavb je bilo porabljenih 10.920.000 evrov, torej 64 evra na del stavbe. In prav na popis imajo lastniki največ pripomb, saj prihaja do številnih napak. Razlogov za nekatere nepopolnosti v podatkih je več, pravi Seliškar: "V veliko primerih ugotavljamo, da lastniki nimajo ureje-

nega stanja podatkov v zemljiški knjigi. Nekaj pa je tudi napak pri množični obdelavi podatkov popisa nepremičnin in neprevzetih podatkih o lastništvu od zemljiške knjige, od koder podatke še vedno prevzemamo na papirju," še pravi direktor Aleš Seliškar.

Prejeli približno 60 tisoč pripomb

V nadaljevanju navajamo odgovore na naša in zanimivejša vprašanja naših bralcev. Kje in v katerih primerih lahko lastniki ugovarjajo, popravljajo in koliko časa jim bo to vzelo? "Lastnike prosimo, da prejeto obvestilo pregledajo in podatke dopolnijo glede na dejansko stanje na terenu. Dopolnjeni podatki povzročijo tudi preračun vrednosti nepremičnin. Če se takrat lastniki še vedno ne strinjajo z vrednostjo nepremičnin, podajo pripombe na modele vrednotenja prek spletne aplikacije ali obrazcev priloženih brošuri. Menimo, da lastniki dobro poznajo svoje nepremičnine in takoj opazijo, če so podatki na obvestilu nepopolni ali napačni in jim to ne bo vzelo veliko časa. Tisti, ki so večji uporabe interneta, to naredijo preko spletne aplikacije, tisti, ki pa tega niso večji, pa preko obrazcev v priloženi brošuri. V določenih primerih, kot je urejanje lastništva, pa je žal še vedno potreben obisk najbližje geo-

detske pisarne." Koliko pritožb ste dobili doslej, koliko jih skupno pričakujete? "Vseh predlogov sprememb podatkov, urejanja lastništva in pripomb na modele vrednotenja, ki smo jih prejeli preko spletne aplikacije in po geodetskih pisarnah do danes (sredi prejšnjega tedna, op. a.), je 58.229. Obdelali smo 42.507 predlogov lastnikov - tako preko spletne aplikacije kot po geodetskih pisarnah. Koliko jih še pričakujemo, je težko oceniti, menimo pa, da se bo intenzivnost sporočanja pripomb zmanjšala v vmesnem obdobju in nato povečala proti koncu roka za posredovanje pripomb na modele vrednotenja in sprememb podatkov, ki je 25. november 2010." Ali se je rok za ugovore zaradi stavke podaljšal? "Stavka v javnem sektorju na obveščanje ni vplivala. Geodetska uprava izvaja obveščanje nemoteno."

Menite, da bo zaradi vrednotenja in posledično nepremičninskega davka trg nepremičnin bolj zaživel? "Podatki o vrednostih nepremičnin bodo poleg podatkov o realiziranih cenah na trgu nepremičnin, ki so javno dostopni že od leta 2007, zagotavljali za udeležence na trgu novo oziroma dodatno informacijo o potencialni ceni. Realizirane cene nepremičnin na trgu bodo seveda še naprej v izključni domeni pogajanj med prodajalci in kupci. Ali oziroma v kakšni meri bodo pogodbene stranke posplošene tržne vrednosti začele upoštevati kot izhodiščne cene pri kupoprodaji nepremičnin, bo pokazal čas. Ocenjujemo pa, da se bo zaradi teh podatkov razpon cen nepremičnin na posameznem območju za istovrstne nepremičnine verjetno nekoliko zmanjšal. Ali bo trg zaradi nepremičninskega davka bolj zaživel, ne moremo komentirati. Menimo pa, da bo to odvisno tudi od določb davka na nepremičnine, ki pa še niso znane."

Nova nepremičnina v starejšem naselju enako ocenjena kot starejša

Zakaj so letos kupljena stanovanja (nepremičnine) v sicer starejšem naselju ocenjena skoraj enako kot 40 let stara stanovanja (razlika je zgolj 10-odstotna)? "Lastniki naj najprej preverijo po-

datke o posameznem stanovanju. Lahko da so podatki o teh stanovanjih različni. Še posebej naj preverijo dejansko rabo dela stavbe. Ko bodo podatki popravljene, se bo vrednost nepremičnin znova izračunala. Če se še takrat lastniki ne bodo strinjali z vrednostjo, podajo pripombe na modele vrednotenja. Možno je namreč tudi, da smo območje kakšne cone napačno začrtali in ravno pripombe na modele vrednotenja služijo temu, da se takšne pomote odpravijo. Na vrednost nepremičnine najbolj vpliva njena raba, kar določa, v kateri model je nepremičnina razvrščena. Nato pa tudi lokacija te nepremičnine, površina, nato pa še leto izgradnje stavbe, vendar nikakor ne v takem obsegu kot raba nepremičnine, površine in lokacija."

Zakaj so parkirna mesta v garažni hiši ocenjena na višjo vrednost, kot jih investitor še prodaja (kot nova)? "Razliko med posplošeno tržno vrednostjo nepremičnin (o kateri obveščamo lastnike) in ceno nepremičnin (za katero nepremičnino dejansko kupimo ali prodamo) smo pojasnili v brošuri na strani 8: "Kaj je vrednost nepremičnine?". Lastnik, ki je kupil nepremičnino po nižji ali višji ceni, kot je vrednost nepremičnine, naj najprej preveri ustreznost podatkov. Če so podatki pravilni oziroma, če tudi po spremembi podatkov (ki jih izvede v spletni aplikaciji "OVN" in počaka naslednji dan, da je izračunana nova vrednost) ni zadovoljen z vrednostjo nepremičnin, posreduje za to nepremičnino pripombo na modele vrednotenja."

Ali bi, po vašem mnenju, moral lastnik ugovarjati na obe izračunani vrednosti? "Lastnik poda pripombo na modele vrednotenja, če se ne strinja s poskusno izračunano vrednostjo nepremičnin, prejeta na obvestilu. Tržna vrednost nepremičnine je dogovor med prodajalcem in kupcem, sprejet pod tržnimi pogoji. Takih pripomb v obveščanju geodetska uprava ne more reševati."

V enem objektu sta dve stanovanji. Kaj če napačne podatke sporoči le lastnik enega stanovanja, drugi pa ne? "Obvestilo, ki ga prejme lastnik, se šteje kot vprašalnik registra nepremičnin. Za lastnika, ki ne posreduje manj-

kajočih podatkov ali ne sporoči podatkov, ki izkazujejo dejansko stanje, so v Zakonu o evidentiranju nepremičnin predpisane kazenske določbe. Geodetska uprava bo podatke, prejete v času obveščanja lastnikov nepremičnin o poskusnem izračunu vrednosti nepremičnin, analizirala. Ob tem bo pri večstanovanjskih objektih upoštevala tipologijo gradnje, pri individualnih gradnjah pa bo primerjala podatke, pridobljene v obveščanju, s podatki, pridobljenimi iz aeroposnetkov."

Starejša gospa je prejela obvestilo, da je lastnica nepremičnine na Dolenjskem, vendar to že dolgo ne drži več. Oglasila se je v vaši pisarni v Kranju, kjer so ji odgovorili, da naj počaka na obvestilo vaše pisarne z Dolenjskega. Ali ni mogoče pripomb na lastništvo podati v katerikoli pisarni? "Pripombe na lastništvo je mogoče urejati v katerikoli geodetski pisarni v Sloveniji. Za morebitne nevednosti se ji opravičujemo. Takšne nepravilnosti bomo poskušali odpraviti."

Kaj naj naredi bralka, ki je prejela vrednotenje povsem druge nepremičnine, za lastno pa ne? Popiše vse sama, izbrska kupoprodajno pogodbo in se odpravi v najbližjo pisarno ali lahko to uredi prek spleta? "Preko spleta lahko lastniki urejajo podatke za nepremičnine, ki so jih prejeli na obvestilu. Brisanje lastništva je možno preko spleta,

če gre za stanovanje, ki še ni vpisano v zemljiško knjigo. Če je lastnik vpisan v zemljiško knjigo, kar velja za vse parcele in za stavbe v etažni lastnini, pa mora prejemnik obvestila povedati novega lastnika. Za nepremičnino, za katero ni prejela obvestila, pa je možno, da lastništva še nima urejenega v zemljiški knjigi. V tem primeru se s pogodbo oglasi na najbližji geodetski pisarni, kjer bomo lastništvo na podlagi podatkov iz pogodbe uredili v registru nepremičnin, svetujemo pa, da lastništvo uredi tudi v zemljiški knjigi. Možno je tudi, da je lastništvo v zemljiški knjigi urejeno - v tem primeru bo geodetska uprava pogledala v podatke zemljiške knjige in pomanjkljivost v registru nepremičnin odpravila. V tem primeru bralka ne potrebuje nobenega dokazila."

Zakaj je vrednost garaže, ki ste jo sicer pravilno zaznali pri bralcu, 0 evrov? "Domnevamo, da je vrednost garaže že vključena v drugi nepremičnini. Za konkreten odgovor bi potrebovali točno identifikacijo nepremičnine."

V katerih primerih boste lastnikom pošiljali ponovne izračune vrednosti? "Ob zamenjavi lastništva bo nov lastnik prejel obvestilo in sicer le za nepremičnino, kjer smo ga evidentirali kot novega lastnika."

Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič

Z zložbo stavbnih zemljišč do lažje rešitve

Komasacija za namen gradnje ali zložba stavbnih zemljišč, ki jih med drugimi storitvami opravlja kranjsko podjetje Domplan, je metoda, s katero se neskladni vzorci zemljišč oziroma površin preuredijo tako, da je mogoča gradnja objektov in potrebne infrastrukture.

“Postopek komasacije za namen gradnje predstavlja zložbo parcel, ki imajo različno pravno stanje glede lastninske pravice in razdelitev po zložbi oblikovanega zemljiškega sklada na nove parcele. Tak postopek je učinkovit in racionalen instrument za potencialne investitorje, lastnike zemljišč in občine,” pojasnjuje Anton Rebol, vodja poslovne enote Urbanizem pri Domplanu.

Zakaj bi se lastniki zatekli h komasaciji?

“Razlogov je več: razpršeno in razdrobljeno lastništvo, neskladnost prostorskih, pravnih in drugih podlag s predvidenimi projekti, težavno pridobivanje zemljišč v javno uporabo in še bi lahko naštevali. Vse to so pogosto razlogi, da projekti in načrtovane investicije obležijo v predalu. S tem ukrepom pa lahko lastniki učinkovito aktivirajo stavbna zemljišča, ne glede na njihovo različno stanje v naravi in evidencah ter jih znova razdelijo v skladu z načrtovano prostorsko ureditvijo oziroma prostorskim aktom.”

Kakšne prednosti poznamo pri tem postopku?

“V nasprotju s parcialnim urejanjem lahko zapletene parcelne in lastninske strukture urejamo v enotnem postopku. Z njim lahko preoblikujemo stanja, lege in velikosti zem-

ljišč na večjih, kompleksnih območjih kot tudi na manjših območjih, kjer sta na primer prisotna le dva lastnika. Tak postopek je cenovno ugodnejši za vse udeležence v postopku, prenosi zemljišč so davčno prosti bremen, vrednost zemljišč pa se s komasacijo poveča.”

Se komasacija v praksi veliko uporablja?

“Čeprav smo v zadnjih letih opravili nekaj večjih komasacij, bi to težko trdil. Zaradi nepoznavanja in pomanjkanja izkušenj ter relativne zahtevnosti postopkov menim, da se premalo uporablja, čeprav predstavlja eno učinkovitejših in racionalnih metod urejanja prostorske problematike na poselitvenih območjih.”

V katerih primerih je možna komasacija?

“Komasacija ali zložba, o kateri govorim, se izvaja na območju stavbnih zemljišč, v nasprotju od komasacije kmetijskih zemljišč, ki se izvaja na kmetijskih zemljiščih. V praksi jo izvajamo kot pogodbeno ali upravno komasacijo.”

V čem se razlikujeta?

“Pogodbena komasacija je možna le, če se zanj sporazumno odločijo vsi komasacijski udeleženci. Temelji na medsebojnem konsenzu udeležencev in pogodbenem

Anton Rebol

razmerju, ki določa medsebojne obveznosti. Elaborat pogodbene komasacije izvede geodetsko podjetje, upravni postopek pa vodi geodetska uprava. Pri upravni komasaciji pa lahko predlog za uvedbo postopka vložijo lastniki zemljišč, ki imajo v lasti najmanj 67 odstotkov površine vseh zemljišč na območju prostorsko izvedbenega akta.”

Kako v takšnih postopkih nastopa Domplan?

“Kot izvajalci s svojo interdisciplinarno ekipo strokovnjakov s področja prostorskega načrtovanja, geodetskih storitev, prava nepremičnin in urbane ekonomike smo pridobili veliko potrebnih izkušenj in znanj, zato lahko na enem mestu zagotovimo celovito izvedbo storitve.”

Domplan je v zadnjih letih izpeljal vrsto komasacij zemljišč za namen gradnje, med zadnjimi tudi pogodbeno komasacijo na območju podrobnega prostorskega načrta SD 17/1 v občini Naklo.

 domplan

Domplan d.d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T 04/20 68 700, F 04/20 68 701
I www.domplan.si, E domplan@domplan.si

*
POZNATE JO. LOKA KAVO - SVEŽO IN AROMATIČNO
KAVNO MEŠANICO, PREŽETO S TRADICIJO. VEČ KOT
45 LET JE VTKANA V PRIJAZNA JUTRA IN V TISTE, LE
VAŠE TRENUTKE, KO POTREBUJETE OKUSNO POŽIVITEV.
PRIVOŠČITE SI JO IN NADALJUJTE LEP DAN.

Čas je za prvi pridelek brstičnega ohrovta

Oskrba trate pred zimo

Za lepo in negovano trato v prihodnjem letu moramo poskrbeti že v jeseni s pravilno nego travne ruše. V zgodnjem jesenskem času potresemo jesensko gnojilo za travo, po potrebi uporabimo travni herbicid za zatiranje plevelov in popeskamo s tratinim peskom za uničevanje mahu. Od sredine jeseni do začetka zime travo še enkrat pokosimo, prezračimo trato in odstranimo odpadlo listje.

Če želimo, da bo trata res zdrava, jo moramo v jesenskem času peskati ter z nje odstranjovati vse odpadke. S peskanjem razrhljamo polst, omogočimo boljši dotok zraka in zapolnimo jamice, ki so nastale med travno rušo. Za peskanje večine trat lahko uporabimo mešanico iz šestih delov srednje drobne mivke, treh delov presejane prsti in enega dela šote ali listovke. Najprej trato temeljito pograbbimo in mešanico potrosimo v odmerku 1-3 kg na kvadratni meter. Pri peskanju tla ne smejo biti preveč mokra. Z ravnalnikom ali metlo nato mešanico vdramo v tla, pri tem pa pritiskamo čim bolj enakomerno. Šele nato trato dobro zalijemo.

Pri jesenskem grabljenju učinkovito odstranjujemo polst v travi in s tem pospešujemo razvoj zdrave in krepke trave. Polst je odpadek organske snovi in če je njena količina majhna, lahko koristi, saj zmanjšuje izhlapevanje vode iz tal. Pri preveliki količini polsti pa ta ovira odcednost in travo prepoji z vodo.

Ponavadi je jeseni zaradi vlažnega vremena najprimernejši čas za zračenje trate, saj si takrat trava po obnovitvenih ukrepih najhitreje opomore.

Ljuba Erjavec, univ. dipl. ing. agr.,
BC Naklo, foto: Sabina Šegula

Jesenski čas na vrtove prinese turobnost, to je čas, ko se zemlja pripravlja na zimski počitek, a vseeno lahko v tem obdobju nabiramo sadove poletnega dela. Na vrtovih nas poleg razkošnih glav radiča, razprostrtih rozet endivije in motovilca preseneči prvi pridelek brstičnega ohrovta. Nekaterim je znan pod imeni rožni kapus, brstičnik ali brsnati ohrovt. Vzgojili so ga pred sto leti v okolici Bruslja. Običajno ga sadimo za lastno uporabo na manjše gredice. Brstični ohrovt je odporen na nizke temperature, nabiramo ga od septembra do marca. Spada v družino kapusnic, pridelujemo ga zaradi stranskih brstov, ki jih razvije v pazduhah listnikov. Brsti so podobni zelju, veliki so od 1-4 centimetrov. Je dvoletna rastlina, v drugem letu cveti in razvije semena. Ločimo nizke (50 cm), srednje visoke (100 cm) in visoke (150 cm) sorte. Stebla so pokončna, močno olistana. Listi sprva rastejo vodoravno, ob dozorevanju se povesejo. Velikost in oblika brstov je značilna za posamezne sorte, razporejeni so po celotni rastlini. Brstični ohrovt je bogat z vitamini skupine B in minerali, predvsem s fosforjem, kalijem, kalcijem in železom. Največkrat uporabljamo svežega, zamrznjenega, lahko tudi toplotno obdelanega. Sejemo ga aprila, presa-jamo junija na razdaljo 70 x 60 cm. Najbolje uspeva v zmerno topli in vlažni klimi, jeseni morajo biti dnevi topli in noči hladne. Minimalna temperatura za vznik je od 1 do 5 stopinj Celzija, optimalna za rast je med 10 in 15 stopinjami Celzija. Kadar so temperature visoke ali je obdobje sušno, nam rastlina uide v cvet. Kadar so temperature dlje časa pod -10 stopinj Celzija brsti porjavijo. Uspeva v humusnih, srednje težkih, vlažnih tleh, s pH 5,5-6,8. Gno-

Pridelek brstičnega ohrovta

jimo z organskimi in mineralnimi gnojili, 150-200 kg N/ha, 100 kg P, 250 kg K/ha, večina gnojimo ob pripravi tal za sajenje, z N dognojujemo med vegetacijsko dobo. Najbolj znane sorte, ki jih pridelujemo pri nas, so: 'Herkules', 'Predora', 'Diablo', 'Dorema' in 'Boxer'. Povprečna teža pridelka se giblje med 15 in 30 g/rastlino. Med vegetacijsko dobo pazimo na pojav škodljivcev, predvsem kapusovega belina in kapusove muhe, preprečujemo širjenje bolezni, najbolj pogosti sta črnoba kapusnic in golšavost kapusnic, zato kapusnic ne sadimo v naslednjem letu na isto mesto.

Nataša Kunstelj, univ. dipl. ing. agr.,
BC Naklo, foto: Nataša Kunstelj

Sadike brstičnega ohrovta, zasajene med solatnicami

Osip borovih iglic (*Lophodermium pinastri*)

Predvsem na mlajših borih postanejo iglice najprej rjavo lisaste, kasneje se posušijo in odpadejo. Mladi poganjki večinoma niso v nevarnosti, da bi propadli, samo ogolijo. Vzrok za propadanje borovih iglic je lahko gliva, ki povzroča t. i. osip borovih iglic ali *Lophodermium pinastri*. Gliva napada različne vrste borov: rdeči bor, črni bor, ruševje in cemprin. Na bolezen je najbolj občutljiv rdeči bor, predvsem eno- do štiriletne rastline. Tudi starejše rastline lahko zbolijo, vendar škode niso tako velike. Iglice bora lahko odpadajo tudi zaradi drugih vzrokov, kot sta suša in mraz, možni pa so napadi tudi drugih vrst gliv, najbolj škodljivi pa so napadi z zgoraj omenjeno glivo.

Obolenje ponavadi opazimo jeseni (septembra), ko iglice začnejo spreminjati barvo. Tipični simptom za okužbo z osipom borovih iglic so rjave prečne proge na iglicah, ki sčasoma postanejo temno rjavo obarvane in nekoliko odebeljene. Na teh odebeljenih delih iglic se razvijejo številni trosi, ki širijo okužbo na sosednje iglice. Na mladih močno napadenih rastlinah gliva prodre tudi v poganjke, zaradi česar se ti sušijo. V vlažnih letih se bolezen hitro širi. Gliva prezimi na odpadlih in tudi posušenih iglicah, ki so še ostale preko zime na drevesu.

Za zatiranje osipa borovih iglic pri nas ni na razpolago kemičnih sredstev za varstvo rastlin. Pomagamo si lahko samo s preventivnimi ukrepi, kot so primerno oskrbovanje tal, ustrezno gnojenje in zatiranje plevelov. Predvsem pa je pomembna rez okuženih poganjkov in njihovo sežiganje.

Marija Urankar, univ. dipl. inž. agr.,
BC Naklo, foto: Marija Urankar

Posušene iglice odpadajo.

Iglice bora se sušijo.

Šolska trgovina BC Naklo (kozolec)

Prodaja nagrobnih aranžmajev

Delovni čas:

ponedeljek, sreda, četrtek, petek od 9. - 13. ure, torek od 13. - 18. ure

V tednu pred 1. novembrom bo trgovina odprta tudi v petek popoldne do 18. ure in v soboto od 9. do 13. ure.

Dan spomina na mrtve - 1. november

Dan spomina na mrtve, ki se v krščanstvu imenuje vsi sveti, je državni in krščanski praznik. Tako je običaj, da se 1. novembra spominjamo pokojnih ter na pokopališča odnesemo cvetje in sveče. Lahko se odločimo, da bomo na pokopališče odnesli nasadek v posodi, ki je namenjen krasitvi grobov z večjimi marmornatimi ploščami. Za zasaditev nasadka lahko uporabimo resje, zimzelene hebe, okrasne trave, mačehe in krizanteme. Zelo zanimive so rastline z majhnimi rdečimi ali rožnatimi plodovi (*Gaultheria procumbens*).

Številni raje na grobove odnesejo različne krizanteme v lončkih. Če bolje pogledamo, so rastline posajene v relativno majhne posode, v primerjavi z velikim volumnom cvetja. Paziti moramo, da je substrat stalno vlažen, saj se v nasprotnem primeru lahko najprej posušijo cvetni popki, nato pa celotna rastlina.

Najbolj klasična pa je krasitev grobov z žalnimi aranžmaji. Ti so lahko narejeni iz svežega cvetja in zelenja, lahko pa so narejeni v kombinaciji svežega trajnega zelenja in suhih eksotičnih plodov. Zelenje se kasneje lepo posuši in ostane zeleno (pušpan, lorikovec, bor, cipresa, klek, ...), suhi eksotični plodovi pa so ravno tako obstojni. Take aranžmaje lahko z malo spretnosti hitro dopolnimo in jim podoben spremenimo v božično-novoletno. Potrebna je le dekorativna sveča, nekaj novoletnih okraskov in okrasni trak. Pri izbiri dekorativnega materiala pazimo, da je odporen na zimske razmere.

Mag. Sabina Šegula, BC Naklo
Foto: Sabina Šegula

Bolečina in otekanje sklepov

V Društvu revmatikov Slovenije so skupaj s strokovnjaki (revmatologi) ob svetovnem dnevu revmatikov, 12. oktobra, predstavili stanje na področju zdravljenja revmatskih bolezni. Opozorili so tudi na dolge čakalne dobe ter na pomanjkanje specialistov s področja revmatologije.

Dalj časa otekli in boleči sklepi, oteženo gibanje sklepov, bolečine ponoči in predvsem jutranja zadržanost sklepov so lahko znaki revmatskih bolezni. Če oboleni bolezenskih znakov ne prepozna pravočasno, lahko bolezen napreduje in posledica so deformirani sklepi, ki zelo otežujejo ali celo onemogočajo opravljanje že najbolj preprostih aktivnosti. Zelo pomembno je, da bolnik pride do specialista revmatologa v

čim krajšem času, saj ravno pravočasna zdravniška pomoč lahko bolezen precej omili. Revmatične bolezni so ena najpogostejših bolezni, zaradi katere ljudje obiščejo svojega zdravnika. Prizadenejo lahko kogarkoli, vendar se pogosteje pojavljajo med tridesetim in petdesetim letom starosti in prizadenejo trikrat več žensk kot moških. V Sloveniji imamo približno enega specializiranega zdravnika za zdrav-

ljenje revmatizma na 82 tisoč prebivalcev, s tem so posledično povezane dolge čakalne dobe, približno leto dni. Za nujne primere deluje na Kliničnem oddelku za revmatologijo v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana urgentna služba, kjer poskrbijo za tiste revmatične bolnike, ki potrebujejo nujno zdravniško pomoč. "Pomanjkanje revmatologov še vedno ostaja težava, vendar je spodbudna novica, da je pred

OBRAZNI LIFTING
V 30 MINUTAH DO VIDNO ZMANJŠANIH GUBIC!!!

Povzročča izjemno hitro obnavljanje celic in kopičenje kolagena za **300 %!** ~~80 EUR~~ **39 EUR** **SUPER UGODNO!**

PRIPOROČAMO: suhi koži, ki ji primanjkuje vlage, zreli koži, koži z gubicami, viseči koži, popokanih kapilarah in vidnih učinkih pri širokih porah! Svetujemo tudi ustrezno kremo proti gubicam in pigmentnim madežem.

POZOR OB PAKETU HUIŠANJA VAM PODARIMO ŠE TEDEN DNI **GRATIS!**

BODY WRAPPING - huišanje:
posamezni obisk 50 EUR, v paketu samo 24 EUR

- ODVEČNIH KILOGRAMOV SE BOSTE REŠILI HITRO IN BREZ NAPORA!!!
- s konfekcijske številke 46 na številko 40 samo v 3 tednih

Pomladimo se v Kozmetičnem studiu

 Hrast Ksenija s.p., Ul. Rudolfa Papeža 5, Kranj,
 tel.: 04/23 52 570, GSM: 031/334 525, www.kozmetika-ksenija.si

SUPER UGODNO!! • BODY WRAPPING 24 EUR • SOLARIJ do 20 min. 6 EUR • POMLAJEVALNA NEGA OBRAZA 35 EUR • NEGA MLADE KOŽE 19,90 EUR

MASAŽA CELEGA TELESA - 50 MIN - 19.99 EUR

www.gorenjski-glas.si

Alenka Kodele
NAJBOLJŠI PIŠKOTI,
sladki grizljaji in slano pecivo

Glede na to, da je doma narejeno pecivo najboljša pot, kako na svojo družino ali goste narediti dober vtis, smo prepričani, da bo knjiga med najbolj priljubljenimi na vaši kuhinjski polici. Knjigo odlikuje več kot 120 receptov raznih piškotov, sladkega in slanega peciva. Vsak recept pa tudi spremlja kakovostna barvna fotografija.

Založba Kmečki glas

168 strani, spiralna vezava. Redna cena: **12,50 EUR.**
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **10 EUR.** Ceni knjige prištejemo še poštnino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasu, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

kratkim zaključila specializacijo iz revmatologije na Kliničnem oddelku za revmatologijo UKC Ljubljana še ena zdravnica," je povedal prim. dr. **Dušan Logar**, specialist revmatolog, in poudaril: "Večkrat smo že omenili tudi težave z dostopom do sodobnih bioloških zdravil. Videti je, da se stvari obračajo na bolje. Nov Pravilnik o razvrščanju zdravil v javno predstavljenem osnutku predvideva izenačenje razvrščanja bolnišničnih zdravil z drugimi zdravili, ki jih revmatolog lahko predpiše na recept. S tem se bo lahko skrajšalo dolgotrajno čakanje na sredstva, namenjena biološkim zdravilom."

Andrej Gregorčič, podpredsednik Društva revmatikov, je predstavil aktivnosti in programe društva. Prek krovnega društva in trinajstih podružnic po Sloveniji se lahko vsi bolniki vključujejo v organizirano vadbo ali obiskujejo različne seminarje za svetovanje bolnikom ter njihovim svojem in njihovo izobraževanje za samostojno življenje. "Dva taka seminarja bosta potekala v jesenskem

Preprosta simulacija težav, s katerimi se spopada bolnik z revmatoidnim artritisom pri vsakdanjih opravilih.

času, prav tako bomo nadaljevali z organizacijo strokovnih ekskurzij ter drugimi aktivnostmi, namenjenimi lažšanju vsakodnevnih težav bolnikov in ohranjanju njihove psihofizične kondicije," je povedal Gregorčič. Vse informacije o aktivnostih društva bolniki najdejo na www.revmatiki.si. Ob

svetovnem dnevu revmatikov so predstavili tudi novo spletno stran www.revmatoidni-artritis.si, ki obsega tako splošne kot tudi poglobljene razlage, ki ponujajo odgovore na vprašanja o eni najpogostejših oblik revmatičnih bolezni - revmatoidnem artritisu. *Suzana P. Kovačič*

Velika turneja ob izidu nove plošče »Toleranca«

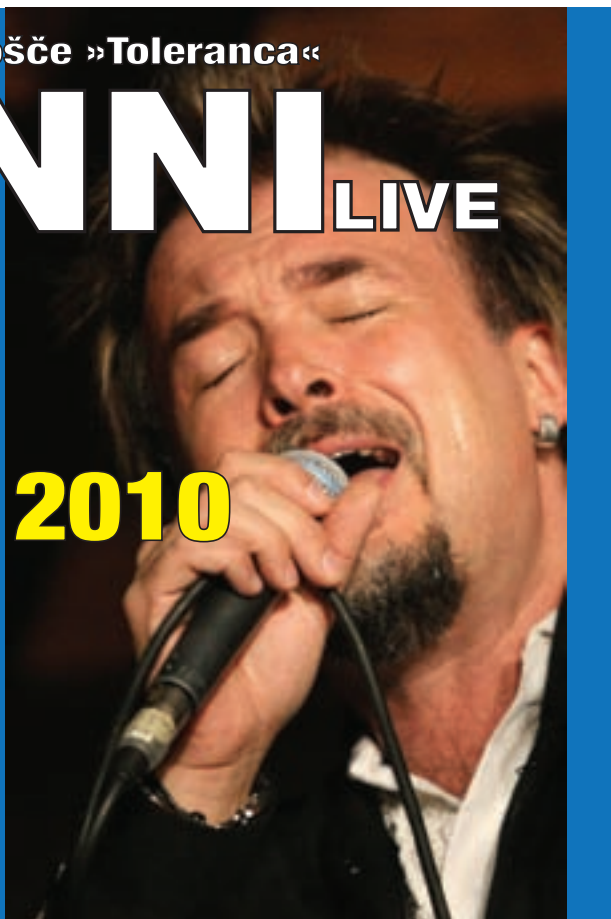
GIBONNI LIVE

**KRANJ
DVORANA ZLATO POLJE**

SOBOTA,

30. OKTOBER 2010
ob 20h

Predprodaja vstopnic: **KRANJ:** M holidays (Mercator Center Kranj), Big Bang, e-Študentski Servis Kranj, Alpetour Kranj;
ŠKOFJA LOKA: turistična agencija Kompas, potovalna agencija Alpetour, e-Študentski Servis Škofja Loka;
TRŽIČ: potovalna agencija Alpetour;
RADOVLJICA: potovalna agencija Alpetour;
BLED: turistična agencija Kompas;
JESENICE: Big Bang, Alpetour Jesenice; **DOMŽALE:** Tentours;
KAMNIK: TIC Kamnik; **PETROL SERVISI** po Sloveniji.
Internetna prodaja: EVENTIM.SI, VSTOPNICE.COM, KONCERTI.NET
Telefonska prodaja: 01 420 5000

Vrhunska privatna klinika v Celovcu specializirana predvsem za venozno in estetično kirurgijo

Privatna klinika Lisborg & Partner, s poudarkom na dnevni kirurgiji, ima svoje prostore na severu Celovca. Pacientom iz Slovenije svetujejo sodelavci z zelo dobrim znanjem slovenskega jezika. V veliko zadovoljstvo pacientov potekajo vse operacije brez splošne narkoze.

Specialna področja privatne klinike Lisborg & Partner:

- facelift - pomlajevanje kože
- transplantacije las
- liposukcija in oblikovanje telesa
- ambulantno ravnanje oziroma glajenje trebuha
- vbrizgavanje botoksa
- ortopedske operacije
- estetične operacije na prsih
- ginekološke operacije
- urološke operacije
- venozne operacije
- laserski posegi
- posegi na obrazu, korekture obrvi
- Anti-Aging

Cilj te vrhunske privatne klinike, ki deluje pod vodstvom dr. Petra Lisborga je, da dobijo vsi pacienti zanje najprimernejšo in najboljšo medicinsko oskrbo. Kakovostni in varnostni standardi so v povezavi z modernimi medicinskimi postopki na vrhunski ravni. Kljub temu, da je poudarek na dnevni kirurgiji, lahko pacienti po potrebi v kliniki tudi prenočijo.

Dr. Peter Lisborg

Privatna klinika LISBORG & PARTNER

Feldkirchnerstrasse 217
A-9020 Klagenfurt/Celovec

Izvoz z avtoceste za Klagenfurt-Nord /
Celovec-sever

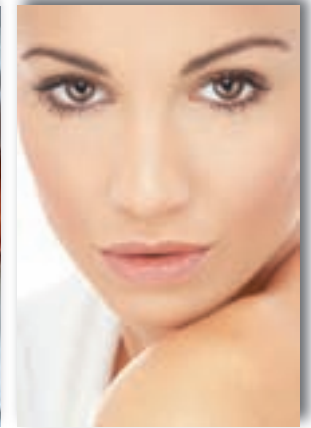
Vse informacije o storitvah privatne klinike Lisborg dobite tudi v slovenskem jeziku na telefonski številki

0043/463/500 651

ali na spletu **www.pklp.at**

PRIVATKLINIK
LISBORG & PARTNER

KLAGENFURT AM WÖRTHERSEE

GOVORIMO SLOVENSKO!

Lekarna BÄREN APOTHEKE v Celovcu

Neposredno ob glavni celovški vpadnici s smeri Ljubelja, na ulici Rosentalerstrasse, se nahaja ta znana lekarna BÄREN APOTHEKE, ki jo vodi mag. dr. Romana Hassler. BÄREN APOTHEKE je klasična lekarna, ki ima poleg zdravil tudi zelo široko ponudbo izdelkov s področij homeopatije, fitoterapije, prehrabnih dodatkov in kozmetike.

Osnovna smernica vseh sodelavcev lekarne BÄREN APOTHEKE v koroški prestolnici Celovec je poleg splošne medicine tudi optimalno svetovanje na področju alternativnih zdravstvenih možnosti.

Zelo pomembna so številna področja homeopatije, terapije s Schüsslerjevimi solmi in z Bachovimi cvetnimi pripravki.

Strokovni sodelavci lekarne si radi vzamejo čas za optimalno svetovanje na vseh področjih.

V središču pozornosti je zdravje in dobro počutje vsake posamezne stranke. Del optimalnega zdravja in dobrega počutja je tudi zdrava in negovana koža.

Iz tega razloga je lekarna BÄREN APOTHEKE specializirana tudi za vrhunske kozmetične izdelke.

Da je dostop do potrebnih zdravil stalno zagotovljen, ima lekarna tudi dežurno službo. To omogoča nakup zdravil tudi izven splošnih odpiralnih časov, npr. ob

nedeljah in ponoči. Če določenih zdravil slučajno ni na zalogi, poskrbi ekspresna služba za hitro dobavo. V kratkem času pa vam priskrbimo celo zdravila iz Nemčije. Z veseljem vam damo informacije tudi po telefonu. Lastna parkirišča pa zagotavljajo, da bo obisk udoben!

LEKARNA BÄREN APOTHEKE

A-9020 Klagenfurt/Celovec, Rosentalerstrasse 73 • tel. 0043/463/22225 • faks 0043/463/22225-17
e-pošta: baerenapotheke@hotmail.com • www.baerenapotheke-klagenfurt.at
ODPRTO: pon. - pet. 8.00 - 12.30 in 14.30 - 18.00, sobota 8.00 - 12.00

Sanolabor

Ko gre za zdravje!

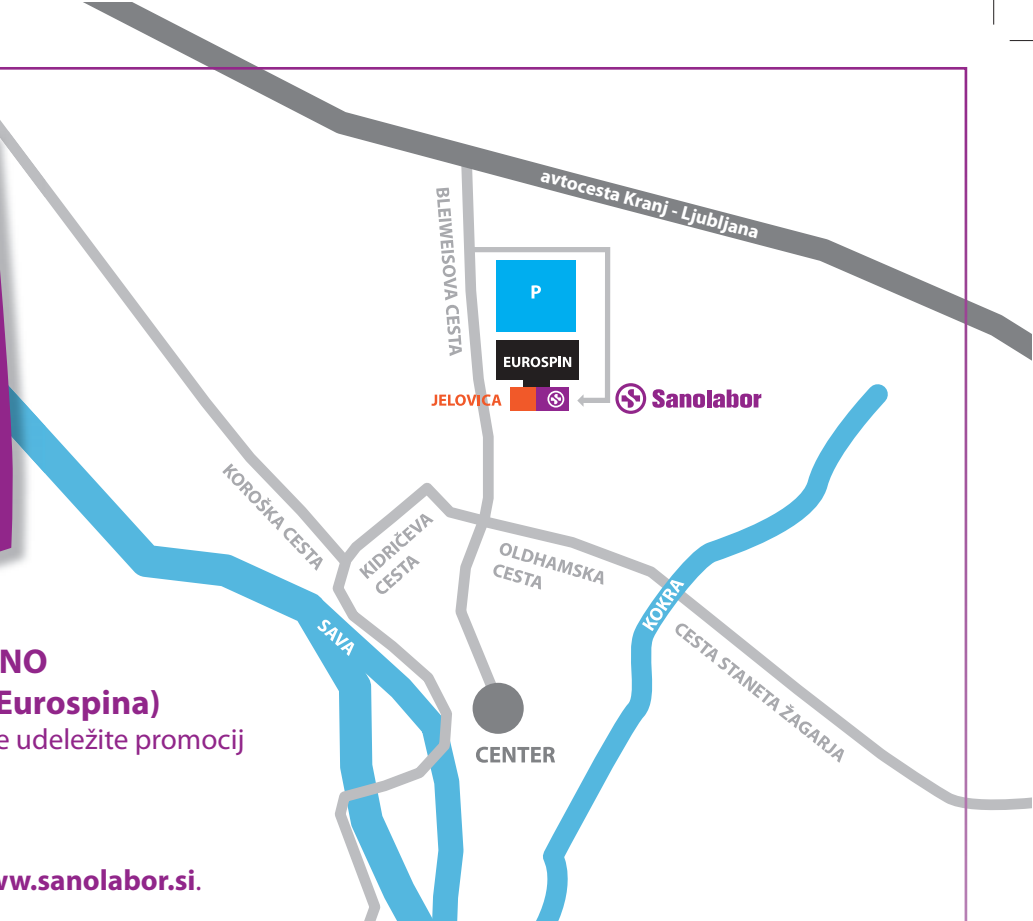
KONČNO
tudi v Kranju

OBIŠČITE NOVO PRODAJALNO NA BLEIWEISOVI 30 (poleg Eurospina)

Izkoristite prodajne ugodnosti in se udeležite promocij
raznih izdelkov.

Pridite, veseli bomo vašega obiska!

Za ostalo ponudbo pogledjte na www.sanolabor.si.

IR IMAGE

Prodajalna z medicinskimi pripomočki, zdravili brez recepta in raznovrstnimi izdelki za zdravo življenje.

Pestra izbira kakovostnih izdelkov:

- merilniki krvnega tlaka
- ortoze za koleno, gleženj, zapestje
- pripomočki za gibanje (bergle, invalidski vozički)
- pripomočki pri težavah z inkontinenco in stomo
- pripomočki za sladkorne bolnike
- sanitetni in obvezilni program
- ortopedski natikači in čevlji
- izdelki za nego nog in rok
- izdelki za ustno higieno
- ortopedski vzglavniki
- grelni program iz merino volne
- razni masažni aparati
- izdelki za dojenčke
- naravni sokovi, čaji
- zdravila brez recepta
- velika izbira prehranskih dopolnil
- naravna kozmetika (dr. Hauschka, Logona, Sante ...)
- eko čistila

Izdajamo in izposojamo pripomočke, ki jih predpišejo zdravniki na naročilnico ZZZS (inkontinenca, stoma, diabetes, terapevtske nogavice ...)

5 % popust:

- za upokoјence vsak mesec od 1. do 5.
- za člane zveze društev diabetikov

KRANJ, Bleiweisova 30, tel.: 04 252 11 34,
fax: 04 252 11 35, e-pošta: mp.kranj@sanolabor.si
odprto: pon - pet: od 8h do 19h, sob: od 8h do 13h

Sanolabor

Ko gre za zdravje!

Zelo nizek, zelo športen in zelo redek

Četrta izdaja legendarnega športnika Porsche 911 Speedster le za izbrance

Pri Porscheju so za sladokusce z debelimi denarnicami pripravili omejeno serijo športnika 911 Speedster. Kot poklon prvemu modelu s tem imenom, 356 Speedsterju iz leta 1953, bodo izdelali le 356 primerkov. Novi dvosedežnik se bistveno razlikuje od drugih članov družine 911. Vetrobransko steklo je za šest centimetrov nižje in ima manjši naklon, ploski lok športne mehansko pomične zložljive strehe in značilni izboklini na pokrovu zložljive strehe v slogu oblikujejo mišičast profil. Pri takšni oblikovni zasnovi je za 44 milimetrov širši zadek tega športnika s pogonom na zadnji kolesni par še bolj izrazit.

www.novipolo.si

Novi Polo. Slovenski, evropski in svetovni avto leta je lahko vaš že od 9.980 EUR dalje.

Ponudba velja do 30.11.2010.

Kombinirana poraba goriva: 3,7–5,9 l/100 km. Emisije CO₂: 96–139 g/km. Slika je simbolna.

Das Auto.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Novi 911 Speedster združuje klasične poteze Porschejevih športnih avtomobilov z izboljšanimi zmogljivostmi aktualne generacije 911. Poganja ga 3,8-litrski šestvaljni bokserški motor, ki razvije okroglih 300 kilovatov moči (408 KM), kar je 17 kilovatov (23 KM) več kot 911 Carrera S, s povprečno porabo goriva 10,3 l/100 km. Za prenos moči na zadnjo premo s serijskim zapornim diferencialom skrbi Porschejev sedemstopenjski menjalnik z dvojno sklopko. Športnik je serijsko opremljen s sistemom za uravnavanje podvozja in keramičnimi zavorami. V notranjosti o ekskluzivnost ponazarja črno gladko usnje, ki ga dopolnjujejo številni ekskluzivni detajli v barvi karoserije. Poseben športni podarek novemu 911 Speedsterju daje živo modra barva, ki ustvarja izrazit kontrast z zatemnjenimi, črno obrobljenimi žarometi ter s črnim okvirom vetrobranskega stekla, barva karoserije pa je lahko tudi bela. Po želji je 911 Speedster brez doplačila na voljo tudi v carrersko beli barvi. Poleg tega ima tudi posebno oblogo na sprednjem in zadnjem delu ter specifična stranska pragova. V Sloveniji bo 911 Speedster kupcem na voljo v začetku prihodnjega leta. Zanj bo treba odšteti bogataških 242.370 evrov.

Matjaž Gregorič

Jesenska žetev sprememb

Volkswagen Caddy z novimi motorji in rahlo osvežitvijo

V Volkswagnovem oddelku gospodarskih vozil so se pred letošnjo jesenjo ukvarjali z osvežitvijo lahkega dostavnika in potniškega velikoprostorca Caddyja. Kot prvo vozilo v tem razredu je Caddy odslej serijsko opremljen z elektronskim programom stabilnosti, glavnina sprememb je posvečena motorjem, manjši del pa osvežitvi zunanosti in notranjosti.

Pogonu so namenjeni štirje novi oziroma posodobljeni turbodizelski motorji, z razponom zmogljivosti 55 kW (75 KM), 75 kW (102 KM), 81 kW (110 KM) oziroma 103 kW (140 KM). V vseh za preskrbo z gorivom skrbi tehnologija direktnega vbrizgavanja preko skupnega voda. Vse različice imajo serijsko vgrajen filter za trdne delce, najvarčnejša pa je različica z oznako BlueMotion, ki je opremljena tudi s sistemom samodejne zaustavitve in vnovičnega zagona motorja in samodejnim rekuperacijskim sistemom, ki izkorišča energijo, pridobljeno z zaviranjem. Za doplačilo sta na voljo tudi s 6- oziroma 7-stopenjskim samodejnim menjalnikom DSG in z asistenco za speljevanje na klancu. Spremembe veljajo za vse različice, tudi za podaljšani caddy Mmx in izvedbo s štirikolesnim pogonom.

Z možnostjo odstranitve sedežne klopi v drugi vrsti pri petsedežnem caddyju pridobimo prostornino do 3.030 litrov, pri izvedbi Caddy Maxi pa znaša 3.880 litrov s tem, da je v podaljšku mogoče imeti tudi tretjo sedežno klop. Posebej za slovenski trg je na voljo tudi Caddy Krpan s petimi sedeži in predelno steno, pri kateri podjetja in podjetniki lahko uveljavljajo povračilo davka na dodano vrednost. Cene se za tovorno izvedbo začenjajo pri 12.990 evrih, najcenejša potniška pa je tisočaka dražja.

Matjaž Gregorič

SIMPLY CLEVER

Fotografija je simbolična. Povprečna poraba goriva in emisija CO₂: 5,5/100 km, 128 g/km.

Škoda Fabia City za **9.999 EUR**
Z BELO STREHO

Avtohiša Vrtač, Delavska 4, Kranj, tel.: 04 270 02 35

www.gorenjskiglas.si

Citroën C5 z novimi ambicijami

Že od začetka leta 2008, ko je prišel v prodajo, se Citroënov model C5 uspešno prodaja v limuzinski in kombijevski izvedbi. Sredi letošnjega leta 2010 je bilo prodanih že 200 tisoč primerkov, med njimi je tretjina kombijevskih izvedb z oznako Tourer. Za letošnjo jesen so pri Citroënu predstavili rahlo osveženi C5, ki je kljub oblikovnim spremembam na prednjih žarometih, opremljenih s posebej oblikovanimi svetlečimi diodami, v celoti ohranil svojo prepoznavnost. V prid nižji porabi in manjšemu obremenjevanju okolja je uvedena mikro-hibridna tehnologija e-HDi, ki združuje sistem stop&start druge generacije, z robotiziranim ročnim menjalnikom in 1,6-litrskim dizelskim motorjem z 81 kilovati (110 KM). Varčnost se kaže z nizko povprečno porabo goriva 4,6 litra na

100 kilometrov in občutno nižjo emisijo CO₂, ki znaša 120 gramov na kilometer. Nova je tudi generacija 2,2-

litrskih turbodizelskih motorjev z močjo 147 kilovatov (200 KM).

Matjaž Gregorič

www.citroën.si

› **CITROËN Nemo FURGON**
že za

7.290 € + DDV

8.748 € z DDV

do 2,5 m³ prostornine, motorji HDi z do 75 KM, nosilnost do 610 kg

› **CITROËN Berlingo FURGON**
že za

7.990 € + DDV

9.588 € z DDV

do 3,3 m³ prostornine, motorji HDi z do 110 KM, nosilnost do 750 kg

› **CITROËN Jumper FURGON**
že za

12.490 € + DDV

14.988 € z DDV

do 17 m³ prostornine, motorji HDi z do 157 KM, nosilnost do 1945 kg

› **CITROËN Jumpy FURGON**
že za

11.490 € + DDV

13.788 € z DDV

do 7 m³ prostornine, motorji HDi z do 138 KM, nosilnost do 1200 kg

CITROËN priporoča TOTAL.

Ugodna ponudba velja do 31. oktobra 2010 za omejeno količino vozil oziroma do razprodaje zalog za fizične osebe pri pooblaščenih prodajalcih Citroënovih vozil v Sloveniji, ki sodelujejo v akciji. Dve leti pogodbeno garancije, Citroën Kredit & Leasing. Slike so simbolne.

VAŠA PISARNA NA 4 KOLESIH

Inovativen razvoj nima cene, ima pa vrednost! In tudi navdih za inovativne ponudbe nam nikoli ne zmanjka. Slog Citroënovih gospodarskih vozil izraža hkrati dinamičnost in trdnost. Notranjost predstavlja enkratno sožitje dobrega počutja in funkcionalnosti, saj so potniški prostori s poudarkom na ergonomiji povsem blizu svetu osebnih vozil. Citroënova gospodarska vozila so idealen poslovni sopotnik in izvrsten podaljšek pisarne.

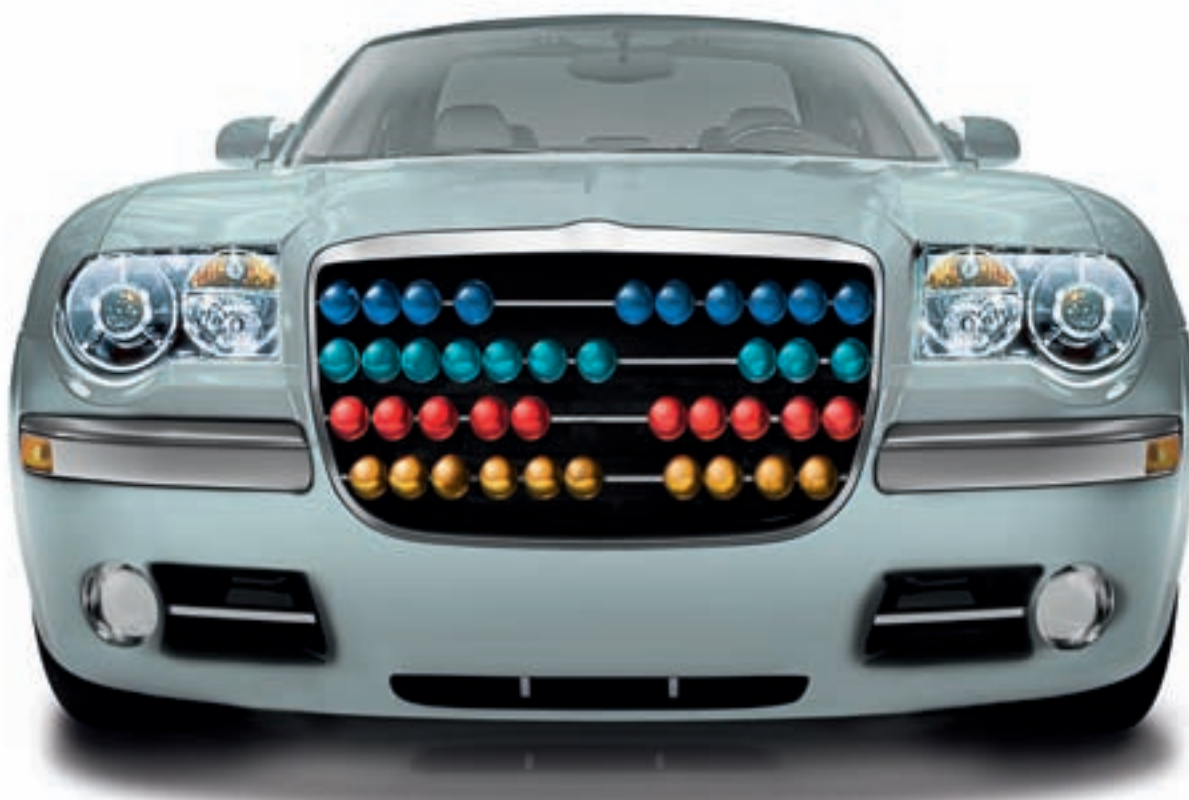
CREATIVE TECHNOLOGIE

AVTOHIŠA KRANJ d.o.o., LJUBLJANSKA CESTA 22, 4000 KRANJ, TELEFON: 04 201 59 50

RAČUNAJTE NA NOVE UGODNOSTI.

www.triglav.si **PRETOČ**

PRI TRIGLAVU RAČUNAJTE NA ZAVAROVALNO POLICO PO VAŠI MERI. PRIZNALI VAM BOMO DO **17 %** PAKETNI POPUST NA PRENOVLJENE PAKETE AVTOMOBILSKIH ZAVAROVANJ, DO **15 %** POPUST ZA IZKUŠENE VOZNIKE, **5 %** BONUS ZVESTOBE IN **5 %** POPUST NA TAKOJŠNJE PLAČILO PREMIJE. NEKATERIM ZAVAROVANJEM SMO ZNIŽALI PREMIJO, DOPOLNILI PONUDBO Z ZAVAROVANJEM ZDRAVILIŠKEGA ZDRAVLJENJA TER RAZŠIRILI NABOR ASISTENČNIH STORITEV. VEČ O NOVOSTIH IN UGODNOSTIH PREBERITE NA AVTO.TRIGLAV.SI.

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

 triglav

alples

pohištvena znamka

Izkoristite **30%**
promocijski popust
do 15. novembra!

več na www.alples.si

ALP'LUX

VGRADNE OMARE.
PROSTOST PROSTORA!

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: V ljubezni se vam bodo zadeve precej izboljšale in na spremembe boste dobro pripravljeni. Prišel je vaš čas.

Finance: Opirale se vam bodo nove možnosti za dodatni zaslužek. Ker denarja vedno primanjkuje, želje pa so velike, se ne boste dolgo časa odločali.

Nasvet: Postavili boste meje sebi in drugim, ter si s tem polepšali marsikateri dan.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: V ljubezni se vam obeta več nepričakovanih presenečenj. Tehtali boste med pametjo in čustvi. Na koncu seveda zmaga srce.

Finance: Nesoglasje se bo v družinskem krogu sprožilo zaradi financ. Eden bo hotel to, drugi pa čisto nekaj drugega.

Nasvet: Vse preveč pozornosti ste dali nepomembnim stvarim, zato ste svoje želje zatrli in niti ne veste več, kaj je tisto, kar si pravzaprav želite.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Ljubljena oseba si bo zaželela več vašega časa in pozornosti. Vse bo odvisno od vaše trenutnega razpoloženja.

Finance: Kdor ne tvega, ne more pričakovati zmage. To si morate reči, ko se boste odločili za poslovno naložbo. Pred vami je dobro obdobje.

Nasvet: Želite si veliko svobode in jo zato dopuščate tudi drugim, a ujeli se boste v lastno zanko.

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: Približujejo se vam romantični trenutki, po katerih hrepenite že celo večnost.

Finance: V tem in prihodnjem mesecu bodite zelo previdni pri denarnih zadevah, saj se boste še vedno hoteli izmikati dejstvu, da je denarnica bolj prazna, kot si priznate.

Nasvet: Res je, da nam ni lepo samo ob lastni sreči, ampak tudi takrat, ko k sreči pomagamo drugim.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Na ljubezenskem področju se vam bodo pojavila številna vprašanja, a na odgovore boste morali še počakati. Vsaka stvar ima svoj čas.

Finance: Ravno takrat, ko boste že čisto na koncu svojih moči in upanja, boste v zadnjem trenutku ujeli priložnost.

Nasvet: Ne izzivajte usode, ampak se naučite sprejeti tisto, kar vam je trenutno dano. Vse se zgodi z določenim namenom.

Kozorog 22. dec. - 20. janu.

Ljubezen: Na čustvenem področju boste izkoristili vse dane možnosti in boste z rezultati zelo zadovoljni. Nekdo zelo misli na vas.

Finance: Dobili boste zelo dobre novice na račun finančne naložbe, ki vas obremenjuje že lep čas.

Nasvet: V trenutku boste hoteli vse spremeniti, pa ne zato, ker bi se naveličali, ampak zato, ker ne boste znali občutiti pravega zadovoljstva. Vprašajte se, zakaj.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: V ljubezni boste končno začeli ukrepati in ne boste samo čakali, da to stori nekdo drug. Svojih čustev ne boste več zatirali, ampak jih pokazali.

Finance: Poslovno se vam bodo odprle poti, ki se nanašajo na pretekle zadeve. Če se boste znali izogibati starim napakam, lahko računate na uspeh.

Nasvet: V času, ko čakate, da se vam uresniči sanje, lahko izkoristite tako, da sami sebi naredite lepo.

Tehtnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Določena oseba, ki vam pomeni več, kot si upate priznati, vas bo presenetila in ne boste ostali brez besed. Okoli sebe boste imeli same pozitivne ljudi.

Finance: V poslovnem krogu boste spet pridobili moč zaupanja in prave energije. Vaš trud bo nagrajen, investicija uspešna bolj od pričakovanega.

Nasvet: Ne spreminjajte sami sebe. Bodite točno taki, kot ste, in takšne vas bodo imeli radi. Vsi, brez izjeme.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Čustveno boste prišli v tem mesecu do točke, ko vam prav nobena stvar ne bo več jasna. Iskali boste odgovore in boste zato pripravljeni na vse.

Finance: S pomočjo nekoga boste prišli do čudovite ideje, kako izboljšati vaše materialno stanje, ki že nekaj časa ni blesteče.

Nasvet: Nujno si boste morali vzeti čas za počitek, saj imate v nasprotnem primeru slabe posledice, ki se lahko poznajo na vseh področjih.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: Sedaj je končno pred vami pozitivna prelomnica, ki jo boste do konca izkoristili. Ljubezen vas čaka in vi ste pripravljeni na njo.

Finance: Zaradi izboljšanja denarnega stanja boste zelo navdušeni in bili zato dobre volje. Uresniči se vam stara želja.

Nasvet: Imeli boste čudovito priložnost, da spoznate, kje delate napake in zato bo razočaranj vedno manj.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: Pred vami je več nizov presenečenj. Vsaka zmaga bo slajša od druge. Imeli boste več kot preveč ljubezenskih trenutkov.

Finance: Poslovno se vam obetajo spremembe, ki jih sploh ne pričakujete. Seveda jih boste veselili.

Nasvet: Dobro boste morali razmisliti, preden boste naredili odločilni korak. In ne pozabite, nobena odločitev ni napaka.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Dobro boste rešili stanje na račun ljubezni, čeprav bo sprva kazalo, da so dobre rešitve nemogoče. Vsekakor boste presenečeni.

Finance: Investicija, za katero ste se pred kratkim odločili, ne bo tako dolgoročna, kot ste si mislili.

Nasvet: Mislite, da vse veste, a skozi neke dogodke boste prišli do določenih spoznanj. Prišel je čas, ko si boste vzeli čas za sebe.

Gorenjski Glas

Voščene sveče eko Vestina natur in elektronske sveče, ki gorijo 30 dni, očarajo s svojo eleganco, pa še prijazne so do okolja. Cena je 1,99 € / kom. Ob vsakem nakupu prejmete brezplačno škatlico za prazne baterije.

Sveče lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure.

www.gorenjski-glas.si

IMPROVIZACIJSKI TURNIR

20.-22. oktobra, vsak dan ob 20ih
Izbruhov kulturni bazen v Kranju

sreda: ILUZIONIST
četrtek: KLINTZ FISHWOOD
petek: SLON'N'SADEŽ ROCK ORKESTER

Vstopnina

www.kudkiks.si

PROST VSTOP

Oliver Dragojevič

koncert
5. 11. 2010 // 22.30

www.thecasino-korona.com

Mesni meni

Rezina roastbifa na sladko kislem korenju z brusnično salso

široki rezanci s tartufi in jurčki

svinjski file z grozdno omako
gratiniran skutni štrukelj
glazirana zelenjava

pomarančno kefirjeva strjenka
z vanilijevo omako

Cena: 25 €

Ribji meni

Prakajen filet zlatovščice
z gorčično omako

lososov steak na rukoli
z limonono peno
in krompirjevim čipsom

pomarančno kefirjeva strjenka
z vanilijevo omako

Cena: 19 €

**Posebna
ponudba
v restavraciji
Montana**

KORONA
CASINO & HOTEL
Kranjska Gora, Slovenija
hit casinos

Pekarna

PEČJAK

Mehiški burek

Porov burek

Trgovine Pekarne Pečjak

KRANJ

Stritarjeva 9, Kranj

MEDVODE

Gorenjska c. 13, Medvode

ŠENČUR (NOVO)

Obrtna cona A12, Šenčur

NOVO

NOVI
PAKETI ZAME

Ne delamo razlik!

Paketi ZAME zdaj tudi s klici za
0 €/min* v druga mobilna omrežja!

0 €*

v vsa
slovenska
omrežja

znotraj
Si.mobilovega
omrežja

	XS ZAME	S ZAME	M ZAME	L ZAME	XL ZAME
	51 min	101 min	201 min	401 min	1001 min
		neskončno min	neskončno min	neskončno min	neskončno min
MESEČNA NAROČNINA	7 €	16 €	21 €	31 €	46 €

* Ponudba paketov velja za fizične osebe. Neporabljene minute se ne prenašajo v naslednji mesec. Za navedene pakete ZAME veljajo posebni pogoji uporabe, ki so skupaj s cenami ostalih storitev, storitev v tujini in cenah izven zakupljenih količin, dostopni na www.simobil.si, na 080 40 40 40 in na Si.mobilovih prodajnih mestih. Si.mobil d.d., Šmartinska 134b, SI-1000 Ljubljana.

 si.mobil
Povej nekaj lepega